

RAKENTAJA

Numero **4**
Perjantai 10.4.2015

MP2 Itella Oyj

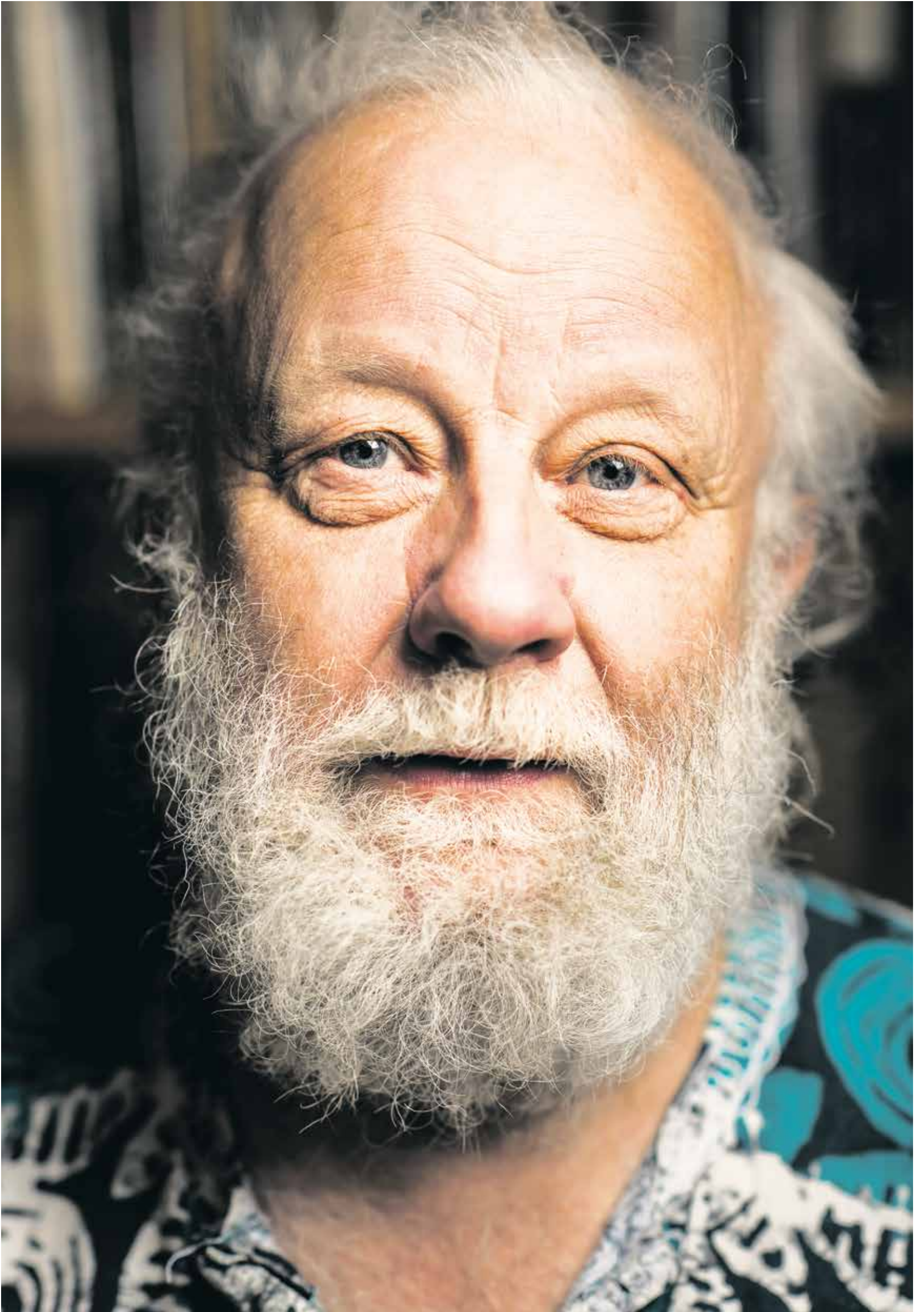

8 Eduskuntavaalit: Mitä rakentaja-ehdokkaat lupaavat äänestäjilleen?

22 Norjan rakennustyömaille lähdetään liian usein takki auki.

28 Talvipäivillä viljeltiin savolaishuumoria, urheiltiin ja juhlittiin.

Vain ikuisia ajatuksia

Yli neljäkymmentä vuotta politiikassa mukana ollut Ilkka Taipale tietää, kuinka hitaasti asiat välillä etenevät.

Teksti Maija Ulmanen
Kuva Antti Kirves

– Istukaa vain alas. Teen meille voileipiä, sanoo **Ilkka Taipale**, kun saavumme hänen ja vaimon **Vappu Taipaleen** kotiin.

Taipaleiden koti ei ole aivan tavallinen. Useamman asunnon yhdistävässä talossa asuu kaiken kaikkiaan kolme perhettä.

– Talolla on myös hyvin mielenkiintoinen menneisyys. Majaansa täällä on pitänyt 1920-luvulla, uskokaa tai älkää, keskusrikospoliisista **Urho Kekkonen** ja **Kaarlo Hillilä**. He tarkkailivat alueella asuneita venäläisiä emigrantteja, Taipale toteaa kotinsa historiasta.

Taipale tuo itsetekemänsä voileivät pöytään ja kaataa kuppeihimme kahvia. On aika kääntää keskustelu historiasta tähän hetkeen ja tulevaisuuteen.

– Olemme olleet Vapun kanssa paljon matkoilla kuluneen vuoden aikana. Kirjamme *100 sosiaalista innovaatiota Suomesta* on ilmestynyt jo 23 kielellä. Viimeisin kieli, jolle kirja on käännetty, oli farsi, Iranin virallinen kieli. Matkamme eivät ole mitään auringonottoresissuja, vaan me menemme sinne keskustelemaan oikeista asioista, neljännesosan vuodesta ulkomailla kulkeva kirjailija kertoo.

Pariskunta on kiertänyt niin Etelä-Amerikan maat kuin Intiankin, käyden puhumassa suomalaisista hyvinvointivaltio-innovaatioista. Kirja on kuvaus suomalaisesta hyvinvointivaltiosta.

Kuka

Väinö Ilkka Ilari Taipale s. 1942
Suomalainen poliitikko, lääkäri, pasifisti ja kansalaisaktivisti.

Työhistoria

Hän on toiminut muun muassa Kellokosken mielisairaalan ylilääkärinä. Tampereen yliopiston sosiaalipsykiatrian professorina.

Taipale on ajanut parannuksia etenkin asunnottomien, vankien, mielisairaiden, alkoholistien, työttömien ja lukihäiriöisten asemaan. Taipale on tunnetuimpia yksinäisten ja syrjäytyneiden miesten asiaa ajaneista aktivisteista Suomessa

Viimeisimmät julkaisut

- Sosiaalilääketieteellinen eläke – edellytysten selvittelyopas, 2001
- War or Health, 2002
- Miessonaatteja sorron yöstä, 2003.
- Asunnottomuuden bibliografia, 2006
- 100 sosiaalista innovaatiota Suomesta, 2006
- Venäjä – Mon amour, tekeillä

– Kirjassa on kuusi teesiä, jotka kiinnostavat yleisesti maailmalla. Ensimmäinen on koulutustaso eli lukutaito ja maksuton opetus. Toisena naisten ja miesten tasavertaisuus. Kolmantena konsensus eri puolueiden ja markkinaosapuolien välillä. Neljäntenä kansalaisyhteiskunta ja tällä tarkoitamme kansalaisjärjestöjä. Viidentenä kunnallinen itsehallinto. Näitä kaikkia viittä kohtaa yhdistää luottamus, joka onkin kuudes teesi kirjassamme.

Taipaleen mielestä suomalaisten luottamus esimerkiksi poliisiin, palveluihin ja naapureihin on poikkeuksellista.

– Olen saanut kuulla paljon ulkomaalaisilta sitä, että yhteiskuntamme toimivuuden salaisuus on talkoohenki, nuorena miehenä kaksi vuotta päätoimisesti rakennusapumiehenä toiminut Taipale sanoo.

Rauhanliike

Taipaleet eivät kiertele maailmalla pelkästään kertomassa uudesta kirjasta, vaan rauhan edistäminen on heille tärkeää. Taipaleiden ohjenuora on **Gandhin** sanoin: ”Ei ole tietä rauhaan, rauha on tie.”

– Lääkärit ydinsotaa vastaan -liikkeen kanssa kävimme muun muassa Koreassa ja Pakistanissa, Taipale sanoo.

Kun Taipaleelta kysyy, kuinka maailma maa, sanoo psykiatri, että kaikki suuret saavutukset vaativat seitsemän sukupolven työnteon.

– Tiettyä etenemistä on koko ajan nähtävillä. Kemiaalliset ja biologiset aseet on kielletty. Meillä on rikostuomioistuin. Punainen Risti on ottanut kannan ydinaseita vastaan. EU on rauhoittanut ainakin tämän läntisen puoliskon Euroopasta. Venäjä on tietenkin tiettyssä mielessä ongelmallinen, Taipale toteaa ja sanoo samaan hengenvetoon, että on kirjoittamassa Venäjä-aiheista kirjaa.

Taipaleen mielestä Venäjää kuuluisi käsitellä myös toisesta näkökulmasta – ei aina pelkästään mollattaisi.

– Venäjä on paljon muutakin kuin vain Putin.

Yksinelävät

– Meillä meni melkein viisikymmentä vuotta ennen kuin yksinelävien asiat saatiin poliittisesti tapetille. Vuonna 1957 Helsingin kaupungin valtuusto sai aloitteen, jossa vaadittiin, että yksinelävien asuinolot laitettaisiin kuntoon. Vastaus tuohon aloitteeseen oli, että niihin puututtaisiin vasta, kun perheellisten asumisen olisi kunnossa, Taipale sanoo ja palaa historiaan.

– Sodan jälkeen oli kova asuntopula ja tehtiin selvityksiä, ei niinkään asunnottomuuden poistamiseksi, vaan asuntopulan poistosta. Silloin laskettiin, että jokainen perhe tarvitsee kodin, mutta yksinelävistä vain kaksikymmentä prosenttia tarvitsisi asunnon.

Tuolloin yksinasuvat pitivät kortteeria yömaajoissa ja työpaikoilla. Vasta 1980-luvulla yksinelävät alkoivat saada Helsingin kaupungin asuntoja.

– Tein tuohon aikaan väitöskirjaani asunnottomuuden sosiaalhistoriasta. Silloin Helsingin kaupunki jakoi vuodessa tuhat vuokra-asuntoa, joista vain neljä jaettiin siviilisäädyltään yksinäiselle miehelle. Tilanne on parantunut vuosikymmenien kuluessa.

Taipale kirjoitti jo 1970-luvulla ensimmäiset mielipidekirjoitukset Helsingin Sanomiin, joissa hän kysyi unohdetun ryhmän oikeuksista. Siitä lähtien, omien sanojensa mukaan, ollaan oltu baanalla viemässä asiaa eteenpäin.

– Suomalaiset yksinelävät ovat heti bulgaria-laisten jälkeen tilastoissa huonoimmassa asemassa EU-alueella. Siellä on kaksi sakkia; vanhat naiset ja työikäiset miehet, jotka eivät pääasiallisesti käy töissä. Nämä kaksi ryhmää ovat suurimmat, Taipale sanoo huolestuneena.

Taipale on hyvin iloinen siitä, että asia on vihdoin saanut riittävästi huomiota, eikä toki vähiten siksi, että Y-Säätiö on tehnyt paljon työtä asia eteen. Säätiö voitti pääpalkinnon maailmanlaajuisessa World Habitat Awards -kilpailussa, jossa palkitaan vuosittain käytännöllisiä ja innovatiivisia ratkaisuja asunnottomuuden vähentämiseksi.

Vankilat ovat yhteiskunnan peili

– Meillä on Vapun kanssa haave, että maailmaan syntyisi kansainvälinen järjestö, joka on lähellä YK:ta ja on kiinnostunut tavallisista vangeista ympäri maailmaa. Järjestön pääpaino ei olisi esimerkiksi kidutuksessa, kuolemanrangaistuksessa ja poliittisissa vangeissa, niin kuin Amnestyllä, kansalaisaktivisti toteaa tyynesti.

Taipaleen mukaan kuva rikollisuudesta muuttuisi, jos vangeista huolehdittaisiin paremmin. Hän uskoo myös siihen, että rikollisuusaste pieneneisi.

”Vieraillessasi vankilassa, näet koko yhteiskunnan senhetkisen tilan”

– Me olemme käyneet matkoillamme myös vankiloissa ja mielisairaaloissa. Uskommehan siihen, että vankilat ovat yhteiskunnan peili. Jos peiliä korjaa, paranee myös kuva yhteiskunnasta.

Kaikkiin vankiloihin Taipaleet eivät ole päässeet – Pohjois-Korean ja Kuuban.

Taipaleen mukaan on ollut todella tärkeää niin vangeille, vartiolle ja myös mielisairaille ja heidän hoitajilleen, että laitokset avautuvat ulkomaalaisille ja että joku on aidosti kiinnostunut.

– Meillä on syksyllä ensimmäinen Suomessa pidettävä kokous, jossa mietitään edellytyksiä pitää kansainvälinen konferenssi vankien olosuhteiden parantamisesta, Taipale sanoo ylpeänä.

Leivät hupenevat lautaselta. Juteltavaa riittäisi vaikka iltaan saakka, mutta kansalaisaktivistin on lähdeävä Kellokoskelle kokoukseen. Nopeasti kerkeän vielä kysyä, mistä mies kaivaa innostuksena parantaa maailmaa vuosikymmenestä toiseen?

– Kaiken ydin on kaverit ja Vappu. En olisi saanut mitään aikaiseksi ilman kavereiden panostusta ja heidän tukeaan. Olen myös oivaltanut, että minulla on vain ikuisia ajatuksia, eli joudun puhumaan samasta asiasta yli viisikymmentä vuotta. Kun tähän osaa asennoitua, ei motivaatio-ongelmia ole. Ja olenhan minä vanha painija, minulle ei kannata ryytillä. Lopulta vedän kanveesiin, vaikka siihen menisi puoli vuosisataa, Taipale huikkaa eteisestä ja vetää takkia päälleen. ■

Hyvinvointivaltio, rakastettuni

SITÄTIETÄÄ tullessa tiettyyn ikään, kun alkaa katsella kaivaten menneeseen. Minä olen hyvinvointivaltion kasvatti. Olen syntynyt 1970-luvulla, jolloin oli vielä normaalia puhua tosissaan sosiaalipoliitikasta. Nyt poliitikkojen puheesta saa kaivamalla kaivaa koko sanaa.

Sellaisia politiikan sivustahuutelijoita kuten esimerkiksi **Björn Wahlroos** olisi lätkäisty Pääomalla persuksiin, mikäli hän olisi esittänyt niin härskin ihmisvihamielisiä kommentteja, kuin mitä hänen suustaan nykyään pääsee. (Hups, anteeksi, hänhän olikin siihen aikaan taistolainen.)

Vielä 1990-luvulla oli normaalia, että keskiluokka käytti esimerkiksi julkisia terveystaluita, eikä vakuuttanut lastaan jo ennen sen syn-

tymää, jotta Veli-Petterin ei tarvitsisi jonottaa nukahuumeissa terveysasemalla kaikenlaisen kansan joukossa. Mummin ei tarvinnut maata kakka-vaipoissa kotonaan odottamassa lähihoitajaa, joka tulee, – jos tulee – sitten kun järjettömän työmääränsä alta kerkiää.

Toki juuri 1990-luvun suuren laman aikana aloitettiin valtion muodostaman sosiaalisen turvaverkon purkutyö. Silloin usko kansalliseen, yhteiseen projektiin alkoi murtua yhä kiihtyvällä tahdilla.

Nyt ovat eduskuntavaalit edessä, enkä oikein tiedä, mitä tai ketä äänestäisin. Ne, jotka eivät ole säästämässä tätä maata hengiltä, myyvät yksilöllisyydentarpeeseemme unelmaa valinnanvapau-

desta ja vaihtoehtoista, mikä sopii kovin huonosti ajatukseen siitä, että hyvinvointivaltio antaa kaikille saman, tulotasosta riippumatta.

Siksi onkin keksitty inhottava termi ”hyvinvointiyhteiskunta”, joka vilahtaa koko puolue-sateenkaaren puheissa. Siinä valtio on ututettu pois yhtälöstä ja mieleen tulee vapaiden kansalaisten hyväntekeväisyysyhteisö, jossa ihanteellista olisi se, että joku vapaaehtoissektori hoitaisi vanhukset ja lapset ja jokainen voisi päättää, että ainaakaan minun verorahoillani ei tueta työttömiä/alkoholisteja/nistejä/yksinhuoltajia.

Kaipaisin nyt kovasti sellaista pölyttynyttä, epäseksikästä poliitikkoa, joka uskaltaisi lausua sanan ”hyvinvointivaltio”.

Välfärdsstaten, min älskade

MANVETATT man nått en viss ålder när man börjar se bakåt med längtan i blicken. Jag är uppvuxen i välfärdsstaten. Jag föddes på 1970-talet, då det fortfarande var normalt att på allvar tala socialpolitik. Nu får man verkligen gräva i politikernas tal för att ens hitta ordet.

Sådana gaphalsar på åskådarbänkarna som **Björn Wahlroos** skulle ha fått en smäll med Kapitulet på ändalykten, om han hade föreslagit så fräcka människohatiska kommentarer, som han nuförtiden låter komma över sina läppar. (Oj då, ursäkta, på den tiden var också han taistoit.)

Det var ännu på 1990-talet normalt att medelklassen använde sig av de offentliga hälsovårdstjänsterna, och inte försäkrade sina barn före föd-

seln, för att Karl-Axel inte ska behöva köa med feber och snuva med all slags folk på hälsocentralen. Mormor behövde inte ligga i nedbajsade blöjor hemma i väntan på att närvårdaren kommer – om hen kommer – sedan när hen hinner för sin vettlösa arbetsbörd.

De facto var det på 1990-talet, under den stora depressionen, som man började nedmontera det sociala skyddsnät som staten format. Då började tilltron på det nationella, gemensamma projektet bryta samman i allt snabbare takt.

Nu står riksdagsvalet inför dörren, och jag vet inte riktigt på vem och vad jag ska rösta. De, som inte håller på att spara detta land till döds, säljer drömmen om valfrihet och alternativ till vårt be-

hov av individualism, vilket mycket dåligt passar ihop med tanken på att välfärdsstaten ger alla samma sak, oberoende av inkomstnivå.

Därför har någon kläckt den äckliga termen ”välfärdssamhälle”, som syns i hela partiregnbågens tal. Där har man fått bort staten från den gemensamma nämnaren, och får en att tänka på ett välfärdssamfund för fria medborgare, där det mest idealiska vore att någon frivilligsektor sköter om åldringarna och barnen och var och en kan besluta, att mina skattepengar åtminstone inte används till att stöda arbetslösa/alkoholister/knarkare/ensamförsörjare.

Just nu längtar jag intensivt efter en dammig, osexig politik, där någon vågar säga ordet ”välfärdsstat”.

Kannen kuva: Marko Karvonen

Kyösti Suokas
II puheenjohtaja

Sopimista vai sanelua

Suomen Yrittäjät valittaa toistuvasti, ja erityisesti ennen kaikkia vaaleja, työehtosopimusten jäykkyydestä. Pieniä ja keskiuuria yrityksiä edustava järjestö vaatii oikeutta sopia paikallisesti alle työehtosopimusten. Keskinäisen luottamuksen ilmapiirissä asioista voitaisiin kuulemma sopia sekä työnantajaa että työntekijää hyödyttäen.

Tavoite on yhtä realistinen kuin vanhan Neuvostoliiton pyrkimys jalostaa sosialistinen ihminen, kansalainen, joka asettaa puolueen ja valtion edut omien etujensa edelle. Tällaista ihmistä ei synnyttänyt tieteellinen sosialismi. Omista eduista luopumaan ei opeta myöskään meillä harjoitettava raaka markkinakapitalismi.

Rakennusalalla työskentelee tällä hetkellä kymmeniä tuhansia ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä. Useimmat näistä ovat niin sanottuja lähetettyjä työntekijöitä, reppumiehiä, jotka tulevat työnantajansa kanssa tilapäisesti Suomeen töihin.

Euroopan unionin lähetettyjen työntekijöiden direktiivi edellyttää, että kaikille työntekijöille on maksettava vähintään työntekijöiden palkka. Suomessa direktiivin edellyttämä vähimmäispalkka määritellään yleissitovilla työehtosopimuksilla. Rakennusalan työntekijöiden palkat määräytyvät kahdeksan yleissitovan työehtosopimuksen perusteella.

Jos yleissitovien työehtosopimusten vähimmäisehdot voitaisiin alittaa paikallisesti sopimalla, tietäisi ilman kristallipalloa, miten kävisi ulkomailta lähetettyjen työntekijöiden palkkojen. Vähimmäispalkat alitavasta sopimuksesta tulisi automaattinen töihin lähdön edellytys. Työttömyyden riivaamassa Euroopassa, muusta maailmasta puhumattakaan, tulijoita olisi silti moninkertaisesti työpaikkoja enemmän.

Suomalaisten pienten rakennusalan yritysten kilpailuasema on jo nyt vaikea ulkomailta tulevien kilpailijoiden puserruksessa. Lähetettyjen työntekijöiden palkkoja, työaikoja ja sosiaaliturvamaksujen maksamista on miltei mahdoton valvoa ja tästä rajan takaa tulevat yritykset saavat kilpailuedun. Jos alipalkkaus Yrittäjien vaatimuksen mukaisesti muuttuisi lailliseksi toiminnaksi, kotimaiset pienyritykset saisivat panna lapun luukulle.

Rakennusliiton solmimia työehtosopimuksia on viime vuosina rajusti yksinkertaistettu, jotta ulkomaiset yritykset kykenisivät halutessaan niitä noudattamaan. Paikallinen sopiminen on myös rakennusalan arkipäivää. Rajat sopimiselle tulevat kuitenkin vastaan vähimmäispalkoissa, palkanlisissä ja työajoissa. Niistä ei voi joustaa. Eivätkä muuten jouta muutkaan EU:n työvoimaa vastaanottavat ja muiden maanosien sivistysvaltiot.

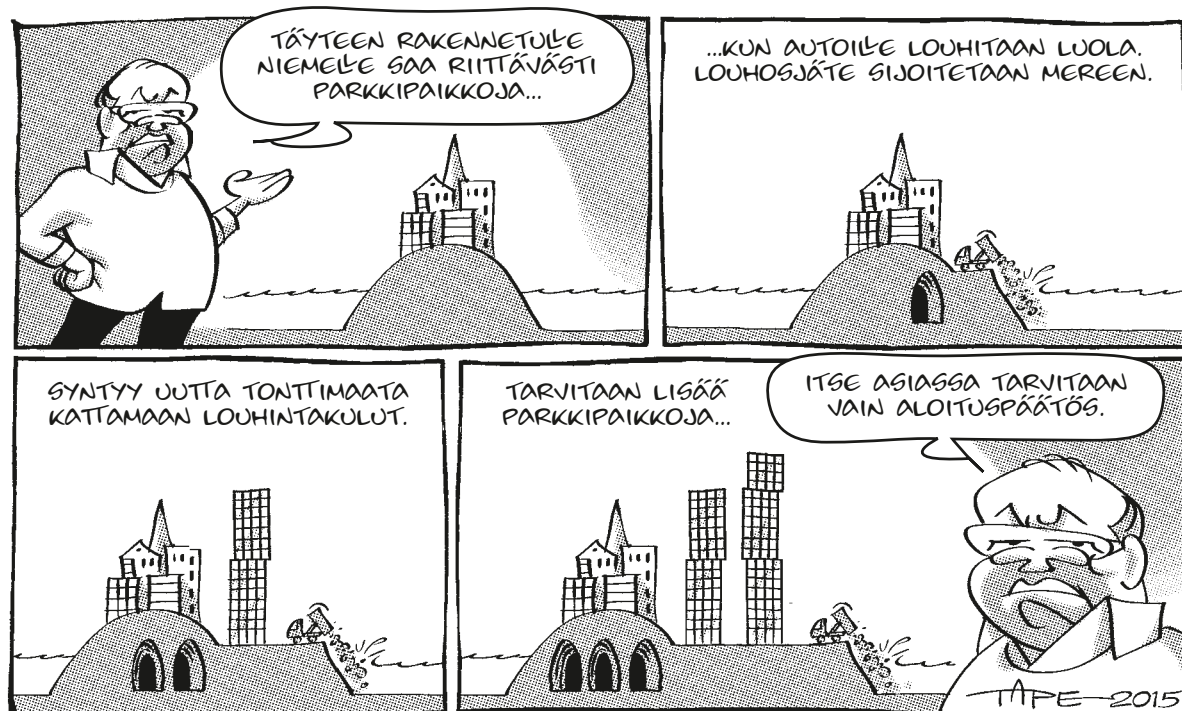

Kuukauden rakennuskuva

Kuvaaja: Maija Ulmanen
Paikka: Berliini, Saksa
Aika: Maaliskuu 2015

Mitä? Saksassa rakentaminen ei ainakaan ole pysähtynyt. Kuinka monta torninosturia näet kuvassa?

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin (014) 411 2128,
 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhintaa
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino Oy, Forssa

Helsinki 2015 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 15.5.2015

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **torstaina 30.4.2015**.

2015

Numero	Aineistopäivä	Ilmestyy
5	to 30.4.	15.5.
6	29.5.	12.6.
7	3.7.	17.7.
8	31.7.	14.8.
9	28.8.	11.9.
10	2.10.	16.10.
11	30.10.	13.11.
12	27.11.	11.12.

Osastojen, ilmoittajien ja avustajien kannattaa huomioida, että viimeinen lehden aineiston toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse!

Osastojen kokous- ja tapatus-ilmoitukset toimitetaan osoitteella:
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi tai
 Rakentaja-lehti/ilmoitukset
 PL 307, 00531 Helsinki
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

RT: Rakentaminen hiipuu, mutta toivo elää

Johanna Hellsten

Käänne kohti parempaa tapahtuu tämän vuoden jälkeen, Rakennusteollisuus RT ry:n puheenjohtaja, YIT:n varatoimitusjohtaja **Tero Kiviniemi** sanoo.

Rakentaminen supistuu tänä vuonna jo neljättä peräkkäistä vuotta. Rakentamisen kokonaismäärä vähenee vajaalla prosentilla. Talonrakentamisessa aloitukset kääntyvät kasvun, mutta infrarakentamisessa pysytään miinuksella. Jos talouskasvu voimistuu ja työllisyys nousee, rakentamisen ennakoitaan kasvavan ensi vuonna 2–3 prosenttia.

– Edellisinäkin keväänä olemme odottaneet kasvua seuraavaksi vuodeksi, mutta näkymät ovat aina heikentyneet vuoden mittaan ja vastassa on ollut uusi alamäki”, Rakennusteollisuus RT:n pääekonomisti **Sami Pakarinen** kuvaa.

– Tällä kertaa perustamme näkemyksemme siihen, että monilla osaluilla rakentaminen on painunut niin alas, ettei siitä käytännössä ole kuin yksi suunta eli ylöspäin. Yleisessä talouskehityksessä on nähtävissä myönteisiä merkkejä, ja esimerkiksi teollisuuden investointihalukkuus on piristymässä. Näköpiirissä on suuria yksittäisiä hankkeita

vaikkakaan ei toistaiseksi laajaa elpymistä, Pakarinen sanoo.

Pakarinen ennustaa, että rakennusalan työllisten määrä laskee vielä tänä vuonna, mutta ensi vuonna suunta olisi kohti parempaa.

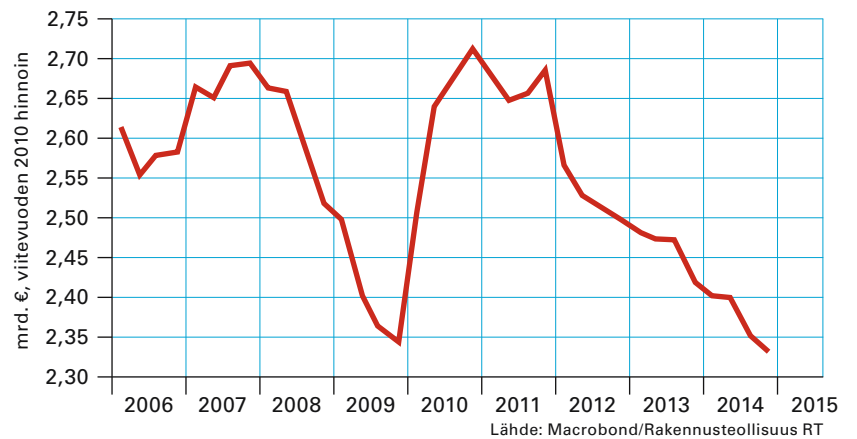
Asuinrakentamista ja infra tarpeeseen

Asuinrakentamisen aloitukset laskevat edelleen tänä vuonna vapaarahoiteteisen asuntotuotannon supistuksessa. Kuluttajakauppa on ollut nihkeää viime vuosina, mutta yksityiset rahastot ovat hankkineet asuntoja vuokrakäyttöön ja pitäneet asuntorakentamista käynnissä valtion tukeman tuotannon ohella.

Asuntomyynnin vilkastuminen vaatii kuluttajaluottamuksen vahvistumista, jota onkin jo nähty viime kuukausien aikana. Tämä heijastuisi myönteisesti myös omakotitalorakentamiseen, joka kyntää todella syvällä. Tänä vuonna ei uskota lähtevän liikkeelle kuin 5 000 omakotitalon rakentaminen.

– Tänä vuonna ennakoimme asuntojen aloitusmääräksi kaikkiaan 23 500, kun VTT:n arvioima tarve väestönkehityksen perusteella olisi noin 29 000. Jos tarve ylittää jatkuvasti tarjonnan, asuntojen hinnat ja vuokrat lähtevät nousuun etenkin

Rakentamisen määrän kehitys (kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu)

kasvukeskuksissa, Kiviniemi toteaa.

Kaupungistuminen vaikuttaa tuleviin rakennustarpeisiin huomattavasti lähivuosina. Vastapainona kasvukeskusten rakentamiselle Rakennusteollisuus peräänkuuluttaa priorisointia väyläverkostossa kokonaan tasolla, jotta raaka-aineiden kuljetus ja yhteydet vientisatamiin pysyvät kunnossa.

– Infraan panostamisella tähdätään tavaraviennin edellytysten parantamiseen ja Suomen kilpailukykyyn nostamiseen. Jo 2,4 miljardiin euroon kasvaneen valtion väyläinfran korjausvelan kiinni kurominen on erityisen kannattavaa näin

matalasuhdanteessa, kun kustannustaso on alhainen, Rakennusteollisuus RT:n toimitusjohtaja **Tarmo Pipatti** sanoo.

– Siltainsinöörinä voin vakuuttaa, että korjaamiseen olisi hyvä lähteä hyvissä ajoin, ei vasta sitten, kun sillan kaiteet alkavat irtoilla, Kiviniemi vitsailee.

Pipatin mukaan puolueet ovat kallistaneet ihan mukavasti korvan rakentajien puoleen vaalikampanjojensa aikana.

– Meihin suhtaudutaan hyvin, sillä kokemukset elvytyksestä vuosina 2008 ja 2009 olivat niin myönteisiä, Pipatti toteaa. ■

Tietöiden sesonki alkaa

Tärkeintä on kaikkien työntekijöiden ja ohikulkijoiden turvallisuus.

Kuva: Johanna Hellsten

Kevät tulee ja sen mukana teille ilmestyvät ammattimiehet ja -naiset sekä työkonet. Työ tehdään liikenteen soljuessa koko ajan ohi, joten työntekijöiden ja ohikulkevien turvallisuudesta on pidettävä hyvää huolta.

Suurimmassa vaarassa tietyömailla ovat asfaltin levittäjät, sillä he joutuvat työssään liikkumaan tilapäisesti ohikulkevan liikenteen kaistalla ja aika ajoin vielä selkää kulkusuuntaan päin. Heidän turvallisuutensa riippuu siitä, miten autoilijat mielensä malttavat ja kunnioittavat 30 km/h rajoitusta.

Ylinopeutta ajavat suhteessa yhtä paljon henkilöautojen ja raskaan liikenteen kuljettajat. Raskaan ajoneuvo on jo pientäkin ylinopeutta ajaessaan vaarallinen, sillä ahtaassa tilassa sen aikaansaama paineaalto voi saada työntekijän horjahtamaan kohtalokkaalla tavalla.

Vaikka viime vuosina ei ole satunut kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tietyömailla, läheltä piti -ti-

lanteita on joka sesonki liian paljon. Yli 10 prosenttia autoilijoista ajaa työmaiden kohdalla 30 km/h rajoituksella yli rikesakkorajan menevä ylinopeutta. Ennätys lienee valtatie 40:llä Varsinais-Suomessa muutama vuosi sitten mitattu 93 km/h.

Raskaan liikenteen kuljettajat

noudattavat tiukkoja aikatauluja, ja kiire saattaa joskus houkutelaa ajamaan ylinopeutta. Tietöissä ahertavat työläiset toivovatkin, että raskaita ajoneuvoja ohjaavat kuljettajat näyttäisivät tienkäytön ammattilaisina esimerkkiä muille teillä liikkujille.

Jos raskaan liikenne noudattaa 30 km/h rajoitusta, kaikkien muiden takana tulevien on ”vapaaehtoinen pakko” keventää jalkaa kaasupolkimella. Raskaan liikenne voisi tällä tavalla näyttää hyvää esimerkkiä muille kulkijoille. Näin pääsemme pikkuhiljaa irti piittaamattomuudesta. ■

Rakennusala tarvitsee luottamusta

Suomalaiset ovat tyytyväisiä rakentamisen laatuun, mutta tyytymättömiä rakennusyritysten toimintaan, tuore tutkimus kertoo.

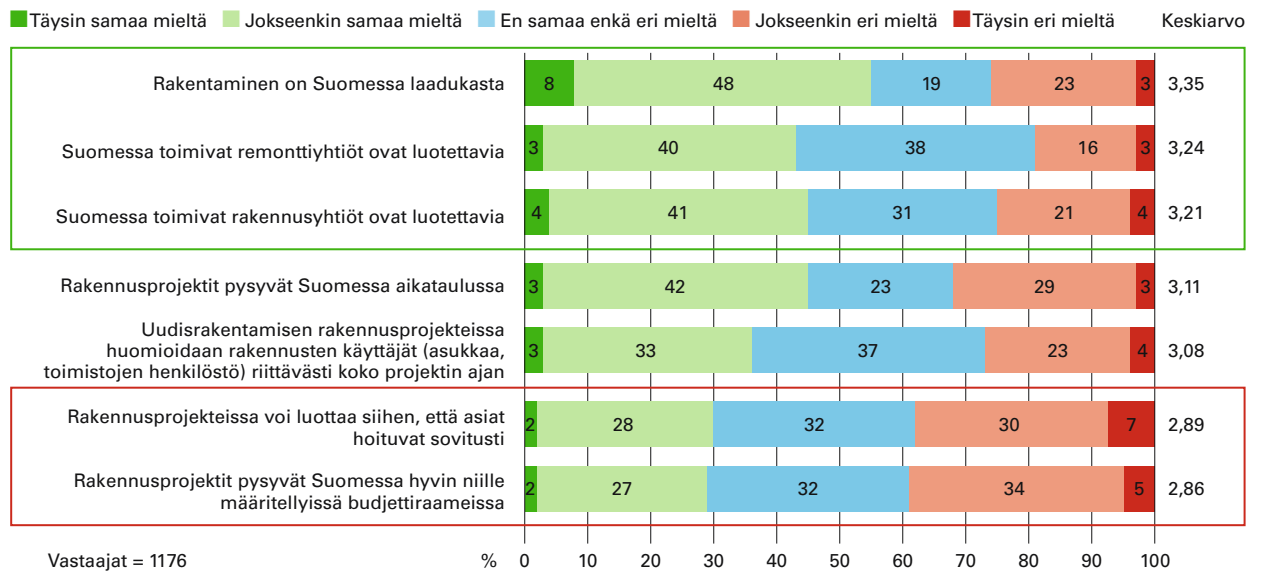
**Teksti Maija Ulmanen
Kuva Taloustutkimus**

Suomalaisten näkemykset rakentamisesta selviävät rakennusyritys Firan ja putkiremontteja tarjoavan Fira Palvelujen Taloustutkimuksella teettämästä kyselytutkimuksesta.

Vaikka rakentaminen ja rakentamisen laatu nähdään positiivisessa valossa, on itse rakentamisprosessissa parantamisen varaa. Noin 60 prosenttia kyselyyn vastanneista suomalaisista on sitä mieltä, etteivät rakennusyritykset kanna riittävästi vastuuta toiminnastaan. Moni suomalainen ei myöskään luota siihen, että yritys toimivat niin kuin on sovittu.

– Oli iloinen yllätys, että suomalaiset suhtautuivat näinkin myönteisesti rakentamiseen. On kuitenkin muistettava, että tärkeimpiä asioita

Seuraavassa on esitetty väittämiä liittyen yleisesti rakentamiseen. Miten samaa tai eri mieltä olet väittämistä?

rakennusprosessissa on luottamus, niin tilaajan ja tuottajan välillä, kuin itse rakennustyömaallakin. Kun luotamme toisiimme, kaivamme automaattisesti esille parhaimman työpanoksen, Firan toimitusjohtaja **Jussi Aho** toteaa.

Vaikka lähes puolet kyselyyn vastanneista olivat tyytyväisiä rakentamisen laatuun, yli neljäsosa ilmaisi tyytymättömyytensä.

Ahon mielestä tällä hetkellä ra-

kentaminen on ennen kaikkea tuotantolähtöistä, jolloin itse rakennuksen käyttäjät jäävät toissijaisiksi.

– Tarvitaan liiketoimintaa, joka tuottaa parempia ratkaisuja ja nostaa asiakkaan keskiöön. On mentävä enemmän palveluliiketoimintaan tuotantolähtöisyyden sijaan, Aho sanoo.

Moniin uudisrakentamiseen liittyviin ongelmiin pätevät samat ongelmat, kuin putkiremontteihin. Suomalaiset kokevat, että asukkaat

otetaan suhteellisen hyvin huomioon putkiremonteissa. Kyselyyn vastanneet suhtautuivat kuitenkin kriittisesti budjetissa pysymiseen, aikataulun pitävyyteen ja asioiden hoitumiseen sovitun mukaisesti.

– Alalla on selkeä luottamus- ja viestintäongelma. Suomalaisten mielestä pahin putkiremontti näyttää olevan se, jota ei ole vielä tehty, Fira Palveluiden toimitusjohtaja **Sami Kokkonen** toteaa. ■

Talotekniikka-alan keskituntiansion korotusprosentti

Kuva: J. Lipponen

Keskituntiansion korotusprosentti lomanmääräytymisvuodelle 1.4.2015 – 31.3.2016 on 0,4 prosenttia.

Työntekijän henkilökohtainen keskituntiansio saadaan kun lomanmääräytymisvuoden (1.4.2014 – 31.3.2015) vuosilomakeskituntiansiota korotetaan liittojen sopimalla (0,4) prosentilla. Näin määriteltyä keskituntiansiota käytetään koko lomanmääräytymisvuoden 1.4.2015 – 31.3.2016 ajan.

Vuosilomakeskituntiansio saadaan jakamalla työssäolon ajalta maksetut palkat niitä vastaavilla työtunneilla.

Lomapalkat siis maksetaan korottamattomalla eli vuosilomakeskituntiansiolla. Korotetulla eli henkilökohtaisella keskituntiansiolla maksetaan kaikki muut keskituntiansioon perustuvat palkat kuten arkipyhäkorvaus ja sairausajan palkka.

Uusi keskituntiansio astuu voimaan edellisen lomanmääräytymisvuoden viimeisen palkanmaksukauden päättyttyä. ■

Hei rakentaja! Nyt on monta hyvää syytä tulla

LOMALLE

Hotelli Siikarantaan.

Vuonna 2015 hotellivuorokausi vain

28€

hlö/vrk/2 hh
Sis. aamiaisen ja päivällisen.

Lomaetu voimassa myös vappuna.

Tule nauttimaan ja kokemaan:

- Uusitut ranta- ja allassaunat
- Hieronta- ja kosmetologipalvelut
- Uusi A la Carte -lista
- Ulkona liikumisen riemua
- Nuuksion kansallispuiston upeat maisemat

Etuhintaa koskee myös perheenjäseniä, 6-16 v. lapset puoleen hintaan samassa huoneessa vanhempien kanssa. Etu koskee Rakennusliiton työssä olevia ja työttömiä jäseniä, jäsenkortti esitettävä saapuessa. Yhden hengen huonelisä 20 €/vrk. Rakentajaveteraani jäsenille tarjoushinta 48 €/hlö/vrk/2 hh sisältäen aamiaisen ja päivällisen.

Uutta Siikarantassa! Hyvinvointihoidot, kysy lisää p. (09) 867 971

HOTELLI SIIKARANTA

NARUPORTINTIE 68, 02860 ESPOO | PUHELIN (09) 867 971
MYYNTI@SIIKARANTA.FI | WWW.HOTELLISIIKARANTA.FI

Infra- ja energiapolitiikka kuntoon

Puheenjohtaja Matti Harjuniemi muistuttaa, että järkevillä julkisilla investoinneilla on tärkeä vaikutus työllisyyteen, tehokkuuteen ja Suomen talouden tasapainoon.

Johanna Hellsten

SAK lanseerasi keväällä eduskuntavaalikampanjansa ”Hyvää työtä Suomi”. Kampanjassa keskitytään neljään osa-alueeseen; työhön, turvallisuuteen, tuloerojen pienentämiseen ja tuottavuuden parantamiseen. Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** avaa teemoja rakentajien kannalta.

Harjuniemeä huolestuttaa eniten se, että niin moni eduskuntavaaliehdokas puhuu tällä hetkellä vain leikkauslistoista ja veronkorotuksista.

– Olisi huolestuttavaa, jos syntyisi vain säästävää ja veroja korottava hallituskokoonpano, jolta unohtuu työn ja tuottavuuden edistäminen, Harjuniemi sanoo.

Infra kuntoon

– Meillä ei oikein ymmärretä sitä, että isot infra-investoinnit luovat kasvua heti toteutumivuoteen. Jos ajatellaan, että investoinnin arvo on 1, se tuottaa samana vuonna jo 0,4 ja neljässä vuodessa puolitoista kertaa satsauksen takaisin, pienentäen näin julkisen velan osuutta bruttokansantuotteesta. Infraan tehdyt investoinnit parantavat työllisyyttä, logistiikkaa ja yritysten toimintaedellytyksiä, Harjuniemi kommentoi.

Koko rakennusala vaatii selkeää tasokorotusta infra-investointeihin; perusväylänpitoon olisi satsattava kymmenen vuoden ajan lisää 200 miljoo-

naa euroa vuodessa, jotta korjausvelkaa saadaan pienennettyä.

– Se on kansantaloudellisesti järkevää investoimista; se tuo työtä ja tehokkuutta.

Harjuniemen mukaan tulevan hallituksen pitää kaivaa esiin suunnitelmat Pisara-radasta ja muita isoista hankkeista ja tehdä päätökset niistä pikimmiten.

– Elämmehän tällä hetkellä nollakorkomaailmassa, Harjuniemi muistuttaa.

Kohtuuhintaisia asuntoja

Toinen oleellinen asia on tonttipolitiikka.

– Rakennemuutos on entisestään kiihtynyt. Hypo-pankin toimitusjohtaja **Aki Paunan** laskelmien perusteella meidän pitäisi rakentaa 600 000 asuntoa vuoteen 2030 mennessä seitsemään kasvukeskukseen. Se tarkoittaisi 40 000 asunnon vuosituotantoa, Harjuniemi kertoo.

Olellaisena työkaluna rakennemuutoksen hallinnassa Harjuniemi pitää Valtion asuntorahastoa.

– Valtiolla on vanhoissa aravalainoissa kiinni 6,5 miljardia euroa. Niistä tuloutuu joka vuosi satoja miljoonia euroja rahastoon. Se raha pitää saada edistämään kohtuuhintaisten asuntojen tuotantoa. Ei saa antaa valtiovarainministeriön pumpata niitä rahoja budjetin yleiskatteeseen, kuten viime vuosina on tehty, Harjuniemi sanoo.

Harjuniemi näkee Aralla tärkeän roolin myös

niillä alueilla, joissa muuttoliikenne soljuu pois-päin ja asuntojen arvo lähentelee nollaa.

– Syrjäseutujen asuntojen ylläpitoon ja korjaukseen ei kohta saa enää pankeista lainaa. Se on toteutettava jollain muulla tavalla. Ihmiset eivät pääse muuttamaan pois paikkakunnalta, jolla ei ole enää töitä. Se korostaa entisestään myös kohtuuhintaisen vuokra-asuntokannan tarvetta.

Harjuniemi näkee yhtenä hyvänä työkaluna asuntorakentamisen edistämiseksi kuntien ja valtion solmimat MAL-sopimukset (maankäyttö, asuminen ja liikenne).

– Sopimuksista on vain saatava sitovampia. MAL-sopimuksilla voidaan yhdistää hienolla tavalla fiksu infra ja saada syntymään uusia asuinalueita. Hyviä esimerkkejä toimivasta yhteistyöstä ovat muun muassa Kehärata ja pikaraitiolinja Raide-Jokeri, joka on myös tulolla.

Energiapolitiikkaa ”made in Finland”

Suomesta valuu noin kahdeksan miljardia euroa vuodessa ulkomaille, sillä kotimainen energiantuotanto ei riitä kattamaan maamme energiantarvetta.

– Se kahdeksan miljardia pitää saada valumaan takaisin Suomeen päin. Tarvitsemme kaukonäköistä energiapolitiikkaa ja kehityshankkeita, jolla suunta saadaan kääntymään, Harjuniemi sanoo.

Harjuniemen mukaan on täysin mahdollista, että kymmenen vuoden päästä jo puolet tuosta kahdeksasta miljardista jää Suomeen.

– Rakennetaan kotimaista energiantuotantoa. Sillä on jo selvä merkitys valtion velkaankin, Harjuniemi sanoo. ■

Äänestä rakentajaa

Rakentaja lähetti kolme kysymystä sellaisille eduskuntavaaleihin ehdokkaille, jotka ovat Rakennusliiton jäseniä. Määräpäivään mennessä heistä vastasi 11. Tässä kiinnostavaa luettavaa rakentajilta rakentajille.

Johanna Hellsten

1. Miten aiot ajaa rakentajien asiaa eduskunnassa?
2. Mitkä ovat muut sinulle tärkeät vaaliteemat?
3. Miksi katsot itse olevasi hyvä ehdokas?

99

Harlamow, Ari

Puolue: Vasemmistoliitto
Vaalipiiri: Keski-Suomi
Muurari

140

Hyötynen, Kalle

Puolue: Vasemmistoliitto
Vaalipiiri: Pirkanmaa
Mittakirvesmies

165

Jääskeläinen, Jari

Puolue: Vasemmistoliitto
Vaalipiiri: Uusimaa
Kirvesmies

8

Kolehmainen, Jani

Puolue: Perussuomalaiset
Vaalipiiri: Savo-Karjala
LVI-asentaja

1. Paljon on puhuttu, mitä pitäisi tehdä, että työ olisi houkuttelevampaa. Jättäisin puheet työstä pois: kaikissa keskusteluissa puhutaan vain oikeudesta työhön ja työhön kannustavista asioista. Avaisin keskustelun palkasta ja sen riittämisestä elämiseen. Palkka on työn helpoin kannustin. Nollatuntisopimus ja alipalkkaus on tuomittava laittomaksi ja sanktioitava. Työttömät rasitti ennen työnantajaa, kustannus siirrettiin kunnille. Kela-maksut on palautettava työnantajalle ja kaikkia työsopimusmuotoja tulisi kohdella yhdenveroisina. Koeajan pidentäminen kuudesta kuukaudesta kahteentoista lisää epävarmuutta työntekijöissä.

2. Toisen asteen koulutus on meidän remonttiin, syynä 200 milj. leikkaukset koulutuksesta. Ammatillisessa koulutuksessa työssäoppimisyaksoja pidennetään. Mahdollisesti vuoden pituinen oppimisyakso, koulutuksen kolmas vuosi olisi työharjoittelua. Se tarkoittaa 12 000 tekevää kättä, ilmaista työvoimaa. Kustannukset oppimisyakson kuluista tulisi siirtää työnantajalle, matka- ja ateriakorvaus ovat työnantajalle verottomia, tämä olisi oikeudenmukaista tulonsiirtoa.

3. Olen ollut rakentamisen parissa 30 vuotta, nähnyt kehityssunnan, minne työväkeä ollaan viemässä. Kun ammattisuoja vietiin, alkoi EK:n uusille esityksille olla tilaa. Nämä ajatukset tuli tutuiksi 12 vuoden luottamustoimessa. Järjestötoiminnan ja kuntapolitiikan kautta olen rakentanut ehdottomaksi työväen puolustajaksi.

1. Se on 35 miljardin korjausvelka. Liikenneväylien korjausvelka on 2,5 miljardia. Valtion kannattaa nyt korjata, kun Suomen talous kaipaa käynnistykseen elvytystä. On arvioitu, että rakennusalan rakennuskannassa korot ovat olemattomat, pitää investoida rapistuvan infran ja rakennusten korjaamiseen. Rakennusalan työllisyysvaikutukset ovat kiistattomat; yksi rakentaja työmaalla työllistää kolme muuta ihmistä työmaan ulkopuolella.

2. Harmaan talouden torjuntaan tulisi ottaa tiukempi ote. Istuvan hallituksen harmaan talouden torjuntaohjelma on lajissaan jo kuudes peräkkäinen. Tässä ohjelmassa parannusta on vihdoinkin saatu harmaan työn tekemisen ja teettämisen osalta. Vieläkään ei kuitenkaan yritysten verokeinotteluun ja sijoitustoiminnan verovuotoihin ole uskallettu tarttua. Maakohtaisella kirjanpidolla, rahoitusmarkkinaverolla ja automaattisella tietojen vaihdolla saataisiin valtion budjetti tasapainoon!

3. Kokemusta poliittisesta toiminnasta on kertynyt jo kohdalaisen paljon. Toimin Tampereella kaupunginvaltuutettuna ja mm. yhdyskuntalautakunnan jäsenenä. Tultuani valituksi Vasemmistoliiton varapuheenjohtajaksi valtakunnan politiikka on myös tullut varsin tutuksi.

Politiikka on joukkuelaji, jossa soloilemalla ei juuri saa aikaan.

1. Elinkeinoelämä on vuosia puuhunut, että työntekijöiden vastuuta tulisi lisätä. Mielestäni vastuuta voidaan lisätä vain koulutuksen myötä, eli erikoisammattitutkinnon suorittajalta voidaan vaatia enemmän kuin henkilöltä jolla ei ole tutkintoa. Ulkomaalaisen työvoiman käyttö on räjähtänyt silmille viimeisen viiden vuoden aikana ja rakennusalan tutkintovaade auttaisi tässäkin asiassa. Nyt kaivataan toimia vanhentuneen rakennuskannan korjaamiseksi. Rakentaminen on paras elvytystie.

2. Työtä harmaan talouden kitkemiseksi on tehostettava, veronumerokäytäntö pakolliseksi kaikille aloille. Työntekijöiden perusoikeuksiin kuuluu myös lakko-oikeus. Alipalkkaus on kriminalisoitava! Työnantajalle ei tule seurauksia, jos jää kiinni alipalkkauksesta. Suomessa ei ole minimipalkkalakia, se hoidetaan työehtosopimusten yleissitovuudella ja yleissitovuudesta pidetään kiinni! Eläkeuudistuksen yhteydessä sovittiin, että eläkeputkea tarkastellaan 2019, en missään vaiheessa tule hyväksymään putken poistamista.

3. Tiesin jo nuorena, että minusta tulee rakentaja, ja hain Vallilan ammattikouluun rakennuslinjalle, josta valmistuin 1983. Samana vuonna ostin ensimmäisen tessin 5 markan hintaan Kulttuuritalolta. Työehtojen ja työturvallisuuden kehittäminen ovat aina olleet lähellä sydäntäni. Vuodesta 2002 olen toiminut suuren konsernin pääluottamusmiehenä ja saanut siinä runsaasti kokemusta työnlainsäädännöstä, työturvallisuudesta ja harmaasta taloudesta.

1. Aion olla viemässä eteenpäin johtavia hankkeita eduskunnassa. Halvoista ja keskihintaisista asunnoista on huutava pula ja niiden rakentaminen työllistää meitä rakentajia hyvin! En tule hyväksymään asuntolainan korkovähennyksen poistoa, koska sillä olisi suuri vaikutus pientalojen rakentamiseen ja remontointiin. Työturvallisuuteen on tulevalle vaalikaudella panostettava entistä enemmän.

2. Suomalaisen vientiteollisuuden toimintaympäristön kehittäminen. Vientiteollisuus tuo toimeensa Suomeen kipeästi kaipaamiamme veroeuroja, sekä työllistää teollisuuttamme ja kerrannaisvaikutuksillaan myös meitä rakentajia! Pieni- ja keskituloisten ostovoimaa ei voida enää heikentää yhtään leikkauksilla, työmatkakulujen verovähennysoikeus tulee pitää vähintään nykyisellään eikä polttoaineitten hintoja tule veroilla korottaa! Työ ja sen tekijä tulee saada kohtamaan.

3. Olen työskennellyt 13-vuotiaasta asti, eli työhistoriaa minulla on jo 25 vuotta. Poliitikassa olen ollut mukana 8 vuotta taustatyötä tehden, päämääräni on ollut olla viemässä suomalaisten työntekijöiden ääntä päätöksentekoon! Luonteeni mukaisesti paneudun asioihin perusteellisesti, kuuntelen ja keskustelen eri ryhmien edustajien kanssa. Päämääräni on hyvä Suomi, jossa itse olen saanut asua ja kasvaa!

1. Miten aiot ajaa rakentajien asiaa eduskunnassa?
2. Mitkä ovat sinulle tärkeät vaaliteemat?
3. Miksi katsot itse olevasi hyvä ehdokas?

Merelä, Mikko
Puolue: SDP
Vaalipiiri: Uusimaa
Kirvesmies

1. Tahdon parantaa suomalaisen työntekijän työllistyvyyttä ja oikeuksia. Töitä kuuluisi tarjota aluksi suomalaiselle. Nykyinen epäterve kilpailu vie rahat ulkomaille palkan ja ostosten muodossa. Jopa kunnat ottavat tarjouskilpailuun vain virolaisia yrityksiä. Kilpailutuksessa tulisi aina ottaa Suomalainen vaihtoehto, mikäli sellainen on tarjolla, hinta on vain paska tekosyy tehdä toisin!

2. Tarvitsemme energiaomavaraisemman Suomen, se lisääisi työpaikkoja. Soveltuvuuskokeet ammattikouluihin, siitä hyötyvät opiskelijat ja yhteiskunta. Matalapalkkaisilla aloilla verotusta kevennettävä, jotta työ olisi kannattavampaa.

3. Omalla työllä olen saavuttanut sen, mitä toivon jokaisen, niin nuoren kuin vanhemman ihmisen saavuttavan elämässään – ihmisarvoisen elämän omilla rahoilla. Olen aloittanut kirvesmiehen työt 16-vuotiaana, kokemusta alasta reilu 8 vuotta. Jokainen työmaalla pyörinyt tietää, mihin Suomi on kovaa vauhtia menossa! Työt ja rahat eivät enää päädy suomalaisten taskuun, eikä sitä kautta lisää töitä palveluiden ja ostosten ansiosta.

Ollikainen, Mikko
Puolue: Vasemmistoliitto
Vaalipiiri: Kaakkois-Suomi
LVI-asentaja

1. Ajamalla työntekijäpuolen etuja ja vaatimalla lisää rahoitusta liikenneväylien ja homekoulujen korjaukseen koska tällä saataisiin lisää työtä Suomeen.

2. Bioenergian käytön lisääminen, laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluita jokaiselle, asumisen kustannusten kohtuullistaminen.

3. Ikäisekseni minulla on pitkä työkokemus ja näkemystä työmarkkinoilta ja olen osallistunut aktiivisesti ammattiyhdistysliikkeen toimintaan.

Paasimaa, Veli
Puolue: Vasemmistoliitto
Vaalipiiri: Oulu
Kirvesmies

1. Alueelliset suuret investoinnit tuovat työtä, kasvua, hyvinvointia ja elinvoimaa koko Suomeen. Julkisia investointeja tarvitaan liikenneväylien peruskorjaukseen ja kiinteistöjen korjausvelan hoitoon. Lisäksi tarvitaan valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa, myös suuret energiantuotantoon liittyvät ratkaisut ovat tärkeitä mm. Pohjois-Suomessa. Pyhäjoen ydinvoimalahanke on tervetullut Pohjoiseen. Harmaan talouden torjuntaan on panostettava enemmän ja uusia keinoja otettava käyttöön.

2. Verovaroin tuotetut julkiset palvelut ovat Suomen hyvinvoinnin perusta. Suomessa tarvitaan nyt investointeja tulevaisuutta varten. Pohjois-Suomen suuret hankkeet käynnistettävä. Työntekijöiden ja heikompiosaisen syyllistämisen on loputtava. Suomessa palkat ja eläkkeet pitää saada sellaiseen tasoon, että niillä pystyy elättämään itsensä ja perheensä.

3. Jäsenistömme edunvalvonnassa pitää olla tinkimätön linja, kun EK- ja työnantajapuoli yrittää taloustilanteeseen vedoten, ”kaikkia keinoja käyttäen”, syyllistää työntekijöitä tuottavuuden alenemisesta. Koska useat jäsenistön edunvalvontaan liittyvät ratkaisut päätetään parlamentaarisella tasolla eli eduskunnassa, pidän tärkeänä, että myös siellä on ammattiyhdistysliikkeen henkilöitä ajamassa jäsenistömme asioita. Kaikki palkansaajien ja jo uransa tehneiden eläkeläisten etujen eteenpäin vieminen ja puolustaminen ovat minulle tärkeitä asioita.

Semi, Matti
Puolue: Vasemmistoliitto
Vaalipiiri: Savo-Karjala
Rakennusmies, maa- ja vesirakennusala

1. Yksi tärkeimmistä vaaliteemoistani on työllisyyden parantaminen. Valtion on lisättävä Itä-Suomeen julkisia investointeja, joilla parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja tuetaan uusien kehityskelpoisten yritysten syntymistä. Harmaa talous ja veronkierto on saatava kuriin lainsäädännön avulla. Niistä tuomioiden on oltava niin suuret, että työnantajien ja veronkiertäjien halut laittomuuksiin karsivat!

2. Parantaa nuorten mahdollisuuksia asua, elää ja tehdä työtä Itä-Suomessa. Tarvitsemme tasokkaita ja ilmaisia koulutuspalveluita ja hyvän yhteistyön eri koulutusalojen ja elinkeinoelämän välillä. Täystyöllisyyden voimin verotulojen turvaaminen alueellemme on elinvoimaisuuden kannalta ensisijaisen tärkeää. Näin takaamme, että Itä-Suomi pysyy asuttuna ja voimme jatkossakin huolehtia ikääntyvästä väestöstämme.

3. Olen kartuttanut taitojani erilaisissa luottamustehtävissä aina 80-luvun alusta lähtien. Aytö toiminta on tuonut minulle näkemystä ja kokemusta julkisen ja yksityisenkin työnantajan luottamusmiehenä. Monta työelämän murrosta kokeneena osaan nähdä muutoksessa ja päätöksessä, mitä ne tarkoittavat tavalliselle ihmiselle. Sama koskee myös poliittista uraani. Olen saanut kasvaa päätöksentekijäksi, jolla on päämäärä ja kokonaisnäkemys päätöksien vaikuttavuudesta. Koen, että minulla on paljon annettavaa kansanedustajana, mikäli tulen valituksi.

139
Tahvanainen, Petteri

 Puolue: Vasemmistoliitto
 Vaaliipiiri: Savo-Karjala
 Kirvesmies

1. Yhteiskunta tarvitsee rakentajaa. Julkiset investoinnit kunniaan, ne elvyttävät taloutta ja luovat työllisyyttä. Valtion on panostettava maanteiden ja julkisten rakennusten korjausrakentamiseen. Nyt on aika elvyttää ja luoda työtä korjaamalla mm. homekouluja ja muut julkiset rakennukset kuntoon. Myös maantiet ja rautatiet tarvitsevat pikaista kunnostusta. Näissä valtiolla on merkittävä rooli rahoittajana. Työelämän parantaminen; työsopimusshoppailu estettävä, yleissitovuutta vahvistettava ja työehtojen polkemisen on loputtava.

2. Ennaltaehkäisevät lähipalvelut on oltava kaikkien perusoikeus, uusi sote ei saa vaarantaa ihmisten terveystalouden saatavuutta. Koulutus kuuluu kaikille. Sosiaaliturvasta perustuloon, yhtenäistetty indeksiin sidottu perusturva 800 € kuussa. Itä-Suomen on päästävää raaka-ainereservistä jatkojalostajaksi, puutuotteiden jatkojalostusastetta on nostettava. Kaikilla Suomessa työtä tekevilla on oltava samat oikeudet ja velvollisuudet, miljardien valuminen veroparatiiseihin on estettävä.

3. Aktiivisena toimijana Rakennusliitossa ja luottamushenkilönä minulle on kertynyt kokemusta yhteiskunnan epäkohdista ja korjattavista asioista. Toimiessani Joensuun kaupunginvaltuutettuna ja siellä syrjäseutujen palveluja puolustaessa olen huomannut kuinka eduskunta on ollut välinpitämätön ihmisten palvelujen turvaamisessa. Kyllä valtion kuuluu huolehtia tehdesään rakennemuutoksia myös siitä, että kunnat pystyvät palvelut järjestämään.

274
Tallgren, Mika

 Puolue: SDP
 Vaaliipiiri: Uusimaa
 Kirvesmies

1. Tulevan vaalikauden tärkein tavoite niin rakentajien kuin koko kansakunnan kannalta, on saada lisää työtä. Rakentajien kannalta se tarkoittaa satsaamista infraan, vuokra-asuntotuotantoon, homekoulujen kunnostamiseen, päiväkotien rakentamiseen jne. Edelleen on myös panostettava harmaan talouden torjuntaan, työturvallisuuteen ja työssä jaksamiseen.

2. Olen erityisesti huolissani nuorisotyöttömyyden kasvusta. Lisäksi sukupuolten välisiä palkkaeroja on kavennettava, nollatyösopimukset kiellettävä ja alipalkkauksen tulee puuttua. Työn lisäksi perhe, laadukkaat ja toimivat lähipalvelut sekä koulutus ovat pääteemojani!

3. Olen aina ollut kiinnostunut politiikasta. Lähdinkin mukaan kunnallispolitiikkaan jo 22-vuotiaana. Nyt olen viidettä kautta Karkkilan kaupunginvaltuustossa ja olen tällä hetkellä valtuuston puheenjohtaja. Minulla on siis erittäin pitkä kokemus kunnallispolitiikasta. Siitä on varmasti hyötyä eduskuntatyössä. Olen myös Karkkilan Demarien puheenjohtaja, puoluekokousedustaja 2014 ja olen ollut rauhanturvaajana Kosovossa. Minulla on vaimo ja kaksi pientä lasta. Tällä taustalla on varmasti hyvät lähtökohdat toimia kansanedustajana.

149
Toivanen, Pinja

 Puolue: Vasemmistoliitto
 Vaaliipiiri: Oulu
 Kirvesmies

1. Rakentajat tarvitsevat töitä. Mielestäni valtion tulee suunnata elvytysvaroja sekä infran eli tiestön, raiteiden ja homevaurioista kärsivien julkisten rakennusten korjaamiseen, mutta myös kohtuuhintaisten uusien asuntojen rakentamiseen. Lisäksi puolustan työehtosopimusten yleissitovuutta. En kannata minkäänlaisia heikennyksiä työehtosopimukseen, vaikka jotkut talousoppineet ja työnantajapuoli niitä vaativatkin mm. yritysten kannattavuuteen, talouden kasvuun ja työpaikkojen lisääntymiseen vedoten. Työpaikat eivät lisäänty työehtoja ja palkkoja polkemalla.

2. Muita vaaliteemojani ovat: pienyritysten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen, pienituloisten kuten eläkeläisten, opiskelijoiden ja lapsiperheiden toimeentulon parantaminen, verotuksen muuttaminen oikeudenmukaisemmaksi, eli kaikki tulot, myös pääomatulot progressiivisesti verotettavaksi, verovuodot veroparatiiseihin on tukittava, julkisten palvelujen säilyttäminen kaikkien saatavilla, lähipalvelujen turvaaminen, on oltava riittävästi koulutuspaikkoja ja monipuolisesti koulutusvaihtoehtoja niin nuorille kuin myös aikuisille alanvaihtajille.

3. Olen sinnikäs, sosiaalinen ja sovitteleva luonne. En kuvia kumartele, vaan uskallan nostaa asioita rohkeasti esille. Pysin laaja-alaiseen yhteistyöhön eri tahojen kanssa, sillä vain yhteistyöllä saadaan asioita eteenpäin politiikan sarallakin. Ennen kaikkea haluan lisätä oikeudenmukaisuutta, reilua ja läpinäkyvyyttä poliittiseen päätöksentekoon myös valtakunnan tasolla.

90
Harjumaaskola, Jarkko

 Puolue: SDP
 Vaaliipiiri: Kaakkois-Suomi
 Kirvesmies

1. Harmaan talouden kitkemistä täytyy jatkaa edelleen. Rakennusalan veronumero oli hyvä juttu ja samalla linjalla jatketaan. Ulkomaisen työvoiman tarveharkinta on ehdottomasti säilytettävä.

Eläkeratkaisussa päätettiin eläkeiän nostamisesta, mutta nyt on pidettävä huoli siitä, että eläkeputki säilyy edelleen.

Rakentaminen on parasta elvyttämistä. Se tuo rakentajien lisäksi työtä monille muillekin. Se laittaa asioita ja veroeuroja paljon liikkeelle. Yleensä niistä veroeuroista jää jotain myös sille paikkakunnallekin, missä rakentaminen tehdään.

2. Nykyisenlainen velkaantumisen ei voi jatkua enää pitkään. Samoin työttömyyteen, erityisesti nuorisotyöttömyyteen on ehdottomasti puututtava mahdollisimman pian. Julkiset peruspalvelut on saatava taattava kaikille maksukyvyistä riippumatta. Eläkeideksiä ei pitäisi jäädyttää vaikka jotain muita indeksikorotuksia jäädytettäisiin. Meillä Suomessa 35 000–60 000 euroa ansaitsevat maksavat jo nyt paljon veroja. Yleensä ei ole mahdollista kiristää enää palkkaverotusta. Verotuksen progressiivisuushan leikkaa aika hyvin tuloja sitä mukaa kun ne nousevat.

3. Minulla on 30 vuoden työkokemus rakennusalalta, tiedän mitä mestoilla tapahtuu. Olen myös toiminut paikallisesti ja valtakunnallisesti politiikassa, joten pystyn hahmottamaan hyvin kokonaisuuksia. Sen lisäksi olen yhteistyökykyinen ja neuvottelutaitoinen.

Terttu Alonen lasitusastioiden pesupuuhissa.

Akkavalta, ensimmäistä kertaa

Naiskaksikko Pukkilan laattatehtaan työntekijöiden edunvalvojiksi

Teksti: Pekka Kuosmanen
Kuvat: Pekka Kuosmanen

Naiset ovat olleet aina Pukkilan laattatehtaalla ja ammattiosastossa enemmistönä. Silti koko osaston lähes kahdeksankymmentävuotisen historian aikana pääluottamusmiehenä nainen on toiminut vajaan vuoden, ja puheenjohtajanakin vain parisen vuotta.

Nyt tuon Pohjoismaiden ainoan laattatehtaan luottamushenkilövalinnoissa vallinnut miesvalta viimein murtui, kun **Mari Suomi** valittiin pääluottamusmieheksi ja **Henna Nurminen** ammattiosaston puheenjohtajaksi.

– Minulla on palava halu päästä vaikuttamaan asioihin. Olin aiemmin varapääluottamusmiehenä, ja ennen vauvalomalle lähtemistäni kaksi vuotta osaston puheenjohtajana.

nakin. En epäröinyt hetkeäkään ottaa vastuulleni pääluottamusmiehenä pestiä, kun sellainen mahdollisuus tarjoutui. Toivottavasti vain pystyn olemaan porukan luottamuksen arvoinen, lajittelija Suomi pohtii.

Samassa työpisteessä Suomen kanssa työskentelevä Nurminen puolestaan sanoo puheenjohtajan homman tulleen hänelle vähän niin kuin perintönä.

– Jo vuosia osaston hallituksen jäsenenä oltuani olen päässyt jo jyvälle mitä puheenjohtajan tehtäviin kuuluu. Ja ainahan sitä voi kysyä neuvoa kokeneemmilta, Nurminen naurahtaa ja toivoo, pilke silmäkulmassa, että saisi heiluttaa puheenjohtajan nuijaa yhtä pitkään kuin **Jari Virtanen**.

– Silloin olisin itsekkin jo eläkeiässä, jos nyt siihen maailmanaikaan eläkkeelle enää lainkaan pääsee.

Vaikka tehtaan työntekijöiden määrä on vuosien varrella voimakkaasti vähentynyt, niin sen koommin Suomi kuin Nurminenkaan ei syytä tilanteesta työnantajaa.

– Uskon tässä tilanteessa kaikkien yrittävän parhaansa, että töitä riittäisi. Mutta tämä yleinen heikko taloustilanne varmasti vaikuttaa siihen, ettei laatta mene kaupaksi, Nurminen kiteyttää.

Tukea myös perheeltä

Ei riitä, että työkaverit tukevat etujensa valvojia, vaan tärkeää on myös perheen tuki. Neljän pienen lapsen äitinä Suomi tietää, mitä kotijoukkojen tuki merkitsee, ja siksi hän antaa kiitosta aviomiehelleen.

– Saan täyden tuen mieheltäni, joka hoitaa kotia silloin, kun itse olen menossa.

Puheille on katetta, sillä juuri haastattelua edeltävänä päivänä Suomi oli palannut Nokialta luottamusmiesten peruskurssilta. Äidin poissaolosta huolimatta lastenhoito

ja kotiasiat olivat tulleet hoidetuiksi.

– Suhtaudun koulutukseen hyvin myönteisesti ja toivon, että työnantajakin suhtautuisi samoin ja antaisi luvan lähteä ensi syksynä luottamusmiesten jatkokurssille. Tämän viimeisimmänkin kurssin anti oli todella hyvä ja porukkahenki mahdettava, Suomi kehuu.

Edunvalvonnassa sukupolvenvaihdos

Pukkilan luottamushenkilövaihdosten yhteydessä tapahtui myös sukupolven vaihdos, kun pitkään osasto 17 puheenjohtajana toiminut Jari Virtanen sekä pääluottamusmiehen pestiä reilut kaksikymmentä vuotta hoidellut **Leo Elo** jättäytyivät sivuun.

– 1970-luvun lopulla aloitin tehtaan työsuojeluvaltuutettuna ja osaston puheenjohtajana olen ollut – paria välivuotta lukuun ottamatta – vuodesta 1988 lähtien. Eiköhän tässä ollutkin jo aika jättää hommat nuoremille, Virtanen sanoo.

Mari Suomi (vas.) ja Henna Nurminen, Pukkilan laattatehtaan uusi edunvalvojajaksikko.

Lajittelija Petra Söderlundin työ vaatii ehdotonta tarkkuutta ja keskittymistä. Siksi työ vaihtuu puolen tunnin välein lajittelusta pakkauskoneen valvontaan.

– Monenlaista nousua ja laskua tässä on nähty näiden vuosikymmenten aikana. Monia yt-neuvotteluja on käyty ja väki tehtaalla vähentynyt. Tuotantopuolellakin kolmestasadasta vajaan seitsemäänkymmeneen. Vaikeuksista huolimatta tuotanto on jatkunut lomautuksia lukuun ottamatta keskeytyksittä ja toivottavasti jatkuu edelleenkin, Elo toivoo.

Eläkkeelle jäävän kaksikon tulevaisuudensuunnitelmat tuntuvat ole-

va selvillä. Elo odottaa innolla huhtikuun alussa alkavia eläkepäiviä.

– Omakotitalossa riittää aina puuhaa, Tarkoituksena on elvyttää myös vanha lempiharrastukseni, huonekalujen entisöinti.

Innokkaana luontoihmisenä sekä valokuvaajana tunnettu Jari Virtanen puolestaan aikoo ripustaa kamerran kaulaansa ja lähteä metsään pyydystämään kameraansa kuvia uusista luonnonihmeistä. ■

Pukkila jatkaa sitkeästi eteenpäin

Turussa yhtäjaksoisesti jo 140 vuotta toiminut laattatehdas jatkaa taantuman keskelläkin sinnikkäästi toimintaansa.

– Tämän hetken tilanne on ongelmallinen, koska rakentaminen on alamaissa eikä tavara mene kaupaksi, tuotantojohtaja **Veikko Virta** toteaa.

Virta arvioi tulevasta vuodesta tulevan viime vuoden kaltaisen, mikä tarkoittanee, että lomautuksilta tuskin vältyttäneen tänäkään vuonna.

– Väki oli lomautettuna joulun ja tammikuun, helmikuun taas oli töiden puolesta ihan hyvä kuukausi. Mutta jos myynti ei ala piristyä, lomautuksiin joudutaan todennäköisesti jossakin vaiheessa menemään.

Pukkilassa valmistetaan tällä hetkellä enää pelkästään seinälaattoja. Tehtaan miljoonan neliön vuosittaisesta maksimikapasiteetista on käytössä kuutisenkymmentä prosenttia, mikä tarkoittaa 600 000 neliometriä. Tuotannon supistumisesta kertoo sekin, että yksittäisten tuot-

teiden määrä on vähentynyt rajusti.

– Tällä hetkellä yksittäisten tuotteiden, kuten värien, sävyjen, mallien ja kokojen määrä on 240, kun niitä parhaimmillaan oli kuutisensataa, Virta kertoo.

Pitkä historia

Kaakelin valmistuksella on Turussa jo satojen vuosien perinteet, sillä paikkakunnalla tiedetään olleen jo 1740-luvulla Kaakeliuunintekijäin killan. Turun Kaakelitehdas puolestaan perustettiin 1874 valmistamaan ja myymään kaakeliuuneja, joiden rinnalle tuotantoon otettiin 1931 myös kaakelilaatat.

Turun Kaakelitehtaan tultua vuonna 1942 osaksi Paraisten Kalkkivuori osakeyhtiötä, se tuli Suomen ainoaksi kaakelitehtaaksi ja alkoi 1980-luvulla hankkiutua monopoliasemaan koko Pohjolassa

Tuotemerkinä jo aiemmin olleen Pukkila-nimen tehdas otti käyttöön vuonna 1991 ja nykyisin tehdas on italialaisen Ricchettin omistuksessa. ■

SIIKARANNASSA HERKUTELLAAN

ÄITIENPÄIVÄNÄ!

35 €
/aik.

17 €
/lapset 4 – 14 v.

Äitienpäivälounas 10.5.2015

Jatkuva kattaus klo 11.30 – 15.00,

lisäksi pöytävarauskattaukset klo 12.00 ja 14.00.

Varaukset: p. 09 867 971 tai myynti@siikaranta.fi

HOTELLI SIIKARANTA

NARUPOORTINTIE 68, 02860 ESPOO | PUHELIN (09) 867 971
MYynti@SIIKARANTA.FI | WWW.HOTELLSIIKARANTA.FI

Liittokokousvaaleissa tavallista laimeampi osanotto

Heikki Korhonen

Rakennusliiton liittokokousvaalien osanotto jäi aikaisempaa laimeammaksi. Äänioikeutetaan käytti tällä kertaa 22,1 prosenttia äänioikeutetuista rakentajista. He valitsivat Rakennusliiton toukokuun liittokokoukseen 224 edustajaa.

Naiset ja nuoret tekivät näissä vaaleissa todellisen läpimurron.

– Naisia oli ehdokkaana 34 ja heistä pääsi lävitse peräti 26. Se on komea tulos ja osoittaa, että naiset tulevat entistä voimakkaammin mukaan edunvalvontaan, järjestösihteeri Jukka Asikainen sanoo.

Neljä vuotta sitten valituksi tuli vain 16 naista.

Äänestysvilkkaus putosi neljän vuoden takaisesta 31,06 prosentista peräti 8,96 prosenttiyksikköä eli 22,1 prosenttiin.

Naiset nousivat myös vaalien ääniharaviksi. ”Perinteiseen” tapaan kärkisijan otti jälleen Helsingin maalareiden **Tea Vikstedt** 189 äänellä. Muita hyvän äänimäärän saaneita nais ehdokkaita olivat **Sirpa Ek** Turusta (166 ääntä), **Pinja Toivonen** Kainuusta (138 ääntä), **Titta Mansikkamäki** Oulusta (129 ääntä), **Satu Mäkinen** Hämeestä (110 ääntä) ja **Johanna Elonen** Uudeltamaalta (106 ääntä).

Heidän lisäksi yli 100 äänen kerhoon pääsivät tällä kertaa **Kalle Hyötynen** Tampereelta (169 ääntä), **Mika Hast** Oulusta (158 ääntä), **Timo Mikkonen** Uudeltamaalta (138 ääntä), **Hannu Glad** Keski-Suomesta (125 ääntä), **Jari Jääs-**

keläinen Uudeltamaalta (124 ääntä), **Lassi Kirjavainen** Itä-Suomesta (113 ääntä), **Jarmo Järvinen** Uudeltamaalta (101 ääntä) ja **Veli Paasimaa** Oulusta (100 ääntä).

Järjestösihteeri **Jukka Asikainen** pitää näiden vaalien valopilkkuna sitä, että kaikki alat saivat nyt liittokokoukseen tasapuolisesti edustajia.

– Viime kerralla lattianpäällystysala ei saanut lävitse yhtään edustajaa. Tällä kertaa kokoukseen nousi peräti kolme lattianpäällystäjää.

Monta nuorta mukaan

Äänestystuloksesta voi tehdä sen huomion, että nuoret osallistuivat vaaleihin varsin laiskasti. Mielienkiintoista kuitenkin on, että nuoria tuli kokousedustajiksi varsin runsaasti. Se osoittaa sen, että vanhemmat ammattilaiset kuitenkin luottavat nyt myös nuoriin. Valituksi tuli kaikkiaan 14 alle 30-vuotiasta. Neljä vuotta sitten alle 30-vuotiaita oli vain kahdeksan.

– Totta kai nuorten alhainen äänestysaktiivisuus on huolestuttavaa. Meidän liittovaalimme eivät tosin ole millään tavalla poikkeus yleisestä kehityksestä vaan nuoret äänestävät yleensäkin vaaleissa vanhempia vähemmän.

– Minusta kyse ei ole kuitenkaan protestista. Pikemminkin on ehkä kyse siitä, ettei liittokokouksen merkitys ylimpänä päättävänä elimenä ole avautunut nuorille täysin. Tässä meidän on varmasti tehtävä enemmän työtä.

Liittokokous on perinteisesti hieman pitempään ammattiyhdistystoiminnassa mukana olle-

den päätöspaikka. Näissä vaaleissa tämä näkyy siinä, että lähes puolet valituista edustajista on näytännyt 50 vuotta.

Rakennusliiton hallitus on vahvistanut liittovaalien tuloksen. Valittujen edustajien alueellisia kokouksia pidetään lähiviikkojen aikana. Niissä käsitellään muun muassa alueiden edustajien suhtautumista liittokokouksessa käsiteltäviin asioihin, aloitteisiin ja valintoihin. ■

KOKOUSEDUSTAJAT AMMATTIALOITTAIN:

Asfalttiala	4
Lattianpäällystysala	3
Maa- ja vesirakennusala	12
Maalausala	24
Putki- ja putkieristysala	21
Talonrakennusala	134
Tuoteteollisuuden alat	22
Vedeneristysala	4

VALITTUJEN EDUSTAJIEN IKÄ

yli 60 v.	21
50–59 v.	84
40–49 v.	65
30–39 v.	40
alle 30	14

Nuorin 18 v., vanhin 68 v.
Naisia 27, miehiä 197

HÄMEEN VAALIPIIRI
Äänestys %: 21,6

Hyötynen Kalle	169
Mäkinen Satu	110
Niemelä Timo	95
Rönö Tommi	91
Salminen Jani	63
Ohtonen Taisto	60
Luopa Sari	56
Harju Tapani	55
Mustonen Ari	53
Kaukonen Samuli	52
Kantola Tapani	52
Sakari Jussi	51
Simpanen Juha-Pekka	51
Kivioja Mika	51
Ahola Laura	50
Partinen Suvi	48
Tamminen Pertti	46
Salonen Eero	44
Kannusmäki Jouko	43
Niemenpää Marko	43
Järvi Anne-Kaarina	43
Lahdenperä Harri	41
Väisänen Janne	40
Helenius Janne	39
Vuorio Jorma	39
Knuuttila Jori	39
Alakoski Heidi	38
Syrjänen Tapani	38
Kivimäki Ilkka	38
Hietaranta Heikki	37
Palonen Kari	37
Ahonen Miikka	37
Harjula Alli	35
Hauhia Jukka	34

ITÄ-SUOMEN VAALIPIIRI
Äänestys %: 22,0

Kirjavainen Lassi	113
Ryökäs Ilkka	97
Jokilinna Petra	92
Semi Matti	87
Hirvonen Kimmo	79
Piitulainen Juha	69
Lappi Juha	63
Kotilainen Mikko	58
Tuominen Antti	54
Torvinen Pertti	51
Matikainen Jarkko	48
Ahvenainen Kari	47
Rissanen Viljo	47
Ollikainen Risto	47
Rouvinen Auvo	46
Tahvanainen Petteri	45
Surakka Leo	44
Vanninen Kari	43
Rautiainen Janne	39
Fagerlund Niko	39
Ollikainen Mikko	38
Pietikäinen Tuomo	38
Turunen Hannu	38
Pennanen Veikko	38
Silvennoinen Hannu	37
Hämäläinen Markku	37
Hukkanen Pertti	35

Sinisalo Jukka	34
Jonninen Jorma	34
Haaranen Martti	34
Rytkönen Niina	33

KAINUUN VAALIPIIRI
Äänestys %: 27,2

Toivanen Pinja	138
Moilanen Arto	76
Lindgren Seppo	61
Seppänen Olli	55
Heikkinen Kari	54
Heikkinen Arto	52
Rönkkö Tommi	35

KESKI-SUOMEN VAALIPIIRI
Äänestys %: 24,6

Glad Hannu	125
Harlamow Ari	69
Niskanen Pekka	57
Tourunen Mika	56
Vankka Kalle	54
Mäkelä Elli-Ilona	51
Kuortinen Ismo	47
Pieksämäki Mikko	44
Lamberg Ville	43
Pajunen Ari	42
Hänninen Antero	42
Paananen Reijo	41
Pihlainen Veli-Matti	39
Hytönen Elina	38

KYMEN VAALIPIIRI
Valitaan: Äänestys %: 18,2

Kettunen Reijo	90
Harjumaaskola Jarkko	81
Mahalakoivu Juha	64
Ahvenainen Harri	64
Hanttu Ari	57
Korhonen Kai	56
Päivelin Mika	55
Sirpiniemi Antti	54
Kolehmainen Mika	45
Buuri Riku	43
Perälä Leo	38
Lajunen Marko	36
Anttila Martti	32
Simola Niina	32
Karhu Veli-Pekka	31
Nokelainen Joonas	24

POHJANMAAN VAALIPIIRI
Äänestys %: 20,9

Smedlund Lasse	75
Katajamäki Jorma	69
Järvi Risto	64
Leppälä Erkki	63
Alanen Mikko	60
Saari Janne	50
Välimaa Johanna	50
Kujala Aulis	49
Poola Veli-Matti	48

Peltola Juhani	45
Uitto Harri	43
Peltola Anssi	42
Haaparanta Antti	40
Yli-Hukkala Hannu	39
Kulmala Antti	35

UUDENMAAN VAALIPIIRI
Äänestys %: 19,6

Vikstedt Tea	189
Mikkonen Timo	138
Jääskeläinen Jari	124
Elonen Johanna	106
Järvinen Jarmo	101
Gren Janne	95
Myllymäki Kai	81
Honkanen Teemu	77
Heinonen Tuomo	69
Lindblom Susan	67
Renlund Jari	65
Piirainen Matti	63
Kuivala Saija-Maria	62
Turkulainen Susanna	60
Mäkimartti Hannele	58
Kivisaari Manu	57
Karhu Esko	57
Karttunen Timo	56
Hurme Arto	55
Kyllönen Kari	54
Karvinen Keijo	52
Marttinen Esa	50
Ihanus Matti	45
Löfberg Ari-Pekka	44
Raunio Jorma	44
Räty Juhani	43
Nousiainen Pauli	42
Aro Timo	41
Kaarre Matti	40
Jürgenson Helmut	40
Raappana Jukka	40
Aru Urmet	39
Adorf Martin	37
Kjäll Jere	37
Nurminen Pentti	37
Väisänen Jaakko	37
Kuvaja Timo	35
Lahtinen Antti	35
Tommila Nina	35
Rautiainen Teppo	33
Ratilainen Pertti	31
Keino Jukka	31
Väyrynen Jarmo	30

LAPIN VAALIPIIRI
Äänestys %: 23

Pikkuhookana Juha	95
Uusimaa Antti	95
Leskinen Pentti	72
Kauppila Susanna	71
Anttila Harri	64
Vilen Petri	58
Viuhkola Reijo	56
Lipponen Jyrki	56
Gullsten Tapani	49
Harri Aulis	48

Jääri Risto	42
Satta Antti	41
Juujärvi Janne	40

OULUN VAALIPIIRI
Äänestys %: 25,3

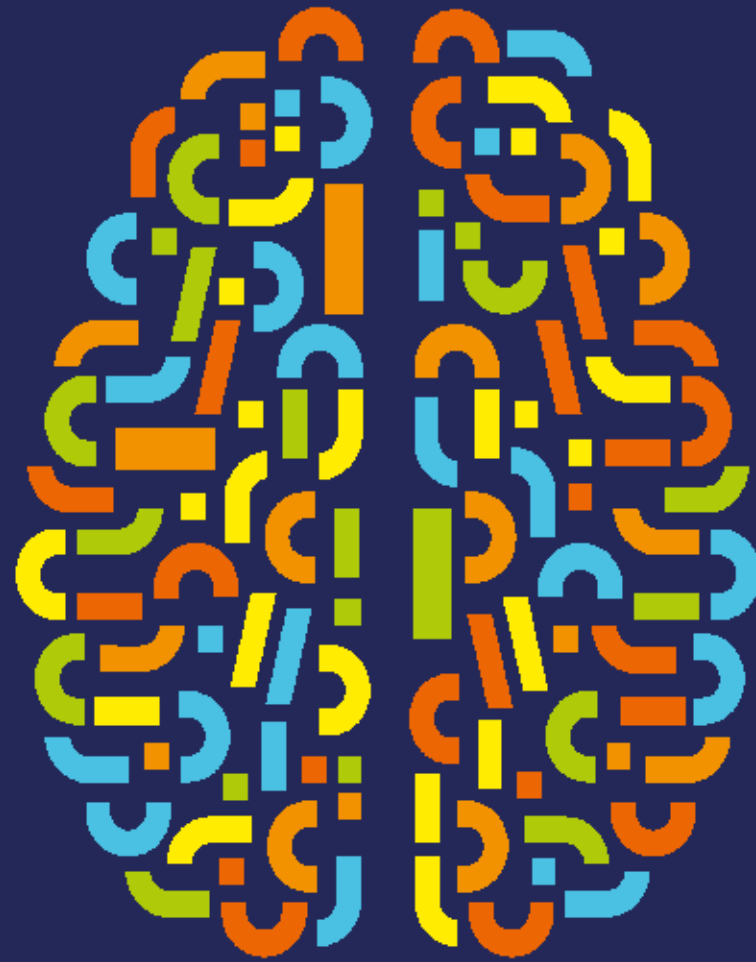
Hast Mika	158
Mansikkamäki Titta	129
Paasimaa Veli	100
Roine Markku	76
Saari Tuomo	75
Lehtelä Mikko	68
Aakko Aulis	61
Tauriainen Jukka	61
Snicker Pertti	61
Nurro Pentti	58
Kyllönen Tapio	58
Saarilampi Tapio	56
Kiuttu Lauri	55
Puurunen Taisto	54
Karekivi Jouni	53
Piispanen Meeri	49
Halkola Kari	46
Turpeinen Eero	43
Nikkinen Vilho	41
Ollila Tero	40
Polojärvi Tuomo	39

SATAKUNNAN VAALIPIIRI
Äänestys %: 24,0

Huhtala Esko	80
Puhakka Kirsi-Marja	74
Koivula Arto	68
Airaksinen Pasi	60
Alamäki Harri	59
Anttila Toni	53
Bister Lars	45
Anttila Asko	37
Fagerdahl Timo	33
Lamminpää Petri	32
Savila Arto	29

TURUN VAALIPIIRI
Äänestys %: 23,6

Ek Sirpa	166
Tuominen Timo	98
Koski Ari	90
Rintala Markku	71
Pasanen Ossi	67
Peltoniemi Teuvo	62
Malmi Jari	52
Jääskeläinen Reijo	47
Varjonen Heini	0
Nurminen Tapani	39
Laine Väinö	38
Lehtonen Jouko	37
Freman Petri	35
Kosonen Lassi	34
Suolahti Mauri	34
Mattsson Yngve	32
Kytömaa Jari	32
Järvenpää Aatu	31

Viisaat kypärät yhteen!

TURVALLISUUS ON TEKIJÖIDENSÄ SUMMA

**Rakennusteollisuuden
turvallisuusviikko
18.-22.5.2015**

MONTTUMAANANTAI / TUOTETIISTAI / TELINETORSTAI / TOIMINTAPÄIVIÄ / TEEMATAPAHTUMIA

www.rakennusteollisuus.fi/turvallisuusviikko

Valvonnalle töitä

Näin työturvallisuusviikkoa odotellessa haluaisin kiinnittää työsuojeluviranomaisten huomion elementtirakentamisen turvallisuuteen. Tarvetta olisi valvontahankkeelle, jonka aikana viranomaiset valvoisivat painotetusti rakennustyömaiden tarkastusten yhteydessä useampaakin asiaa, jotka eivät käytännössä toteudu tällä hetkellä asetusten mukaan.

Valvontahankkeessa pitäisi katsoa, että torninostureiden päivittäiset ja viikoittaiset tarkastukset ovat kunnossa, nostotyön ohjauksessa käytettäisiin radiopuhelimia, joiden kanavat ovat varattuna ainoastaan nostotyön ohjaamiseen ja sokkonostoissa torninosturissa tulisi olla kamera. Myös nostotyön ohjaajan pitäisi olla nimetty. Työnantajan pitäisi vielä varmistaa, että ohjaaja osaa annetut nostotyön ohjausmerkit. Senkin monella työmaalla huomaa, että torninosturit pystytetään liian mataliksi ja torninosturin nostoteho on liian alhainen.

Onteloelementtien nostotyön turvallisuus pystytään hoitamaan paremmin kuin mitä se nyt on. Elementtitehtaalla voisi hyvin ennen ontelolaatan valmistusta suunnitella siihen nostopaikat, jotka tehdään valuun upotettuna nostopisteinä. Ne parantaisivat merkittävästi nostotyön turvallisuutta ja lisäksi nostokohdat tarjoavat elementtiasentajille putoamisen estävien valjaiden kiinnityspisteitä onteloasennuskentällä.

Rakennusalalla olisi aidosti siirryttävä sanoista tekoihin eli parantamaan onteloelementtien nostotyön ja asentajien työturvallisuutta. Jatkossa onteloelementtien nostotyössä ei tule käyttää ontelosaksia, eikä muitakaan ihmeellisiä virityksiä, vaan onteloelementtien nostot on tehtävä onteloelementissä olevista upotetuista nostopisteistä. Tämä on konkreetti-

nen esitys, joka toteutuessaan johtaa työturvallisuuden parantamiseen Rakennusteollisuuden työmailla ja työpaikoilla.

Olen hyvin huolestunut rakennustyömaiden nostotyön turvallisuuden nykytasosta. Työmailla nostettavia taakkoja kiinnittää ja nostoja ohjaa "kuka kynnelle kykenee". Nostotyöt ovat aina olleet vaarallisia ja yleensä kun nostotöissä sattuu, ovat tapaturmat vakavia ja aineelliset vahingot isoja.

Esittäisinkin alan turvallisuuden parantamiseksi seuraavaa: Alamiehenä työskentelevällä on oltava pätevyys taakansidonnasta ja nostojen ohjaamisesta. Alamiehellä tulee olla suoritettuna ammattitutkinnon osa. Rakennusalan tutkintotoimikunnan tulee valmistella talonrakennusalan ammattitutkinnon osa nostotyöstä.

Rakennustyömaiden tulee resursoida työmaalle pätevä alamies. Työnantajan pitää nimetä alamies, joka puetaan työmaalle omalla huomiovärillä vaatetuksella ja suojakypärällä. Resursoinnilla tarkoitetaan sitä, että alamiehen tehtäviin kuuluu työmaalla ainoastaan taakkojen sitominen ja ohjaaminen, niin kauan kuin työmaalla tehdään nostotöitä.

Työturvallisuusviikko 18.–22.5.2015

Rakennusteollisuus ja Rakennusliitto ovat järjestämässä viikolla 21 työturvallisuusviikon. Viikon aikana on teemoja, kuten Monttumaanantai, Tuotetiistai ja Telinetorstai. Järjestötö valmistavat yhdessä teemajulisteen sekä nostotyön turvallisuus -teemalehtisen, joita jaetaan maalikuussa rajoitetusti Rakennusliiton aluetoimistoista. Toivon työturvallisuusviikon jalkautuvan työmaille ja muuttuvan aidoksi työturvallisuusyhdistyksi eri henkilöstöryhmien välillä.

Suomen mitassa valtava kohde alkaa nousta tässä kuussa Helsingin Kalasatamaan, jonka pitäisi näyttää 10–15 vuoden kuluttua tällaiselta. Nyt valmiina ovat oikeassa reunassa näkyvät pienet punatiiliset talot. Kuva: Helin & Co Architects

Nyt riittää pöydässä tarjouksia: **Rajat auki, supermaltti vai lisää rakennushankkeita ?**

Suomessa valmistaudutaan kiivaasti vaalien jälkeiseen elämään. Sen mukaisesti myös pukataan ulos ehdotuksia ja papereita siitä, miten maan ja rakentajien asiat pitäisi järjestää vaalien jälkeen.

Mutta onko niissä mitään eväitä rakentajille? Lähtekö rakentaminen nousuun ja työttömyys laskuun näillä ohjeilla?

Heikki Korhonen

stava hallitus haki omat askelmerkkinsä tulevaisuuteen, kun Ruotsin entinen valtiovarainministeri **Anders Borg** ja Suomen talousgurujen päällikkö **Juhana Vartiainen** esittelivät oman raporttinsa. Pääminis-

teri **Alexander Stubb** tilasi raportin viime vuoden loppupuolella saadaksen ulkopuolisen arvion Suomen taloudellisesta tilanteesta.

On tosin hieman vaikeaa nähdä Vartiaista ”ulkopuolisena”, sillä häneltä satelee julkisuuteen enemmän ehdotuksia kuin ammattiyhdistyslii-

ke ehtii torjumaan.

Rakentajille Borgin ja Vartiaisen tulevaisuus ei hyvää lupaa. Se nimittäin lähtee siitä, että kotimaisia palkkoja on pidettävä matalana seuraavat 5–10 vuotta. Puhutaan jopa supermaltillisesta palkkaratkaisusta, jolla sidottaisiin palkansaajien lisäksi myös eläkeläisten ja sosiaaliturvaa saavien tulot ainakin vuoteen 2025 asti.

Työmarkkinajärjestöt neuvottelevat palkoista seuraavan kerran touko-kesäkuussa, mutta tämän neuvottelun pitäisi koskea vain vuotta 2016.

Rajat auki ja putki pois

Borg ja Vartiainen lakkauttaisivat myös työttömyysputken vuoden 1965 jälkeen syntyneiltä ja avaisi-

vat maan rajat niin, että rakentajia ja muita työntekijöitä saisi tulla vapaasti kaikista maista.

Pääministeri Stubb sanoo, että Vartiaisen ja Borgin esittelemä tie on se, jonka hän itse valitsisi.

Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** ei osta Borgin ja Vartiaisen ehdotuksia.

– Työttömyys, ei suinkaan työllisyys, lisääntyy työvoiman tarjontaa lisättäessä. Eivät työpaikat tällä konstilla lisäänty. Työvoiman tarjonnan lisäys alentaa inflaatiota lisää ja voimistaa talouden jämähtämistä, deflaatiota. Velallisten asema heikkenee, kokonaisyksyntä laskee ja köyhyys lisääntyy.

– Itse asiassa työvoiman tarjonnan lisäämisellä pyritään palkkojen laskemiseen. Kun työvoiman tarjoa-

ja tulee runsaasti lisää, laskevat palkkapyynnöt, varsinkin kun samalla heikennetään työttömyysturvaa.

Tarjontaa ei kannata lisätä

Aalto yliopiston professori **Pertti Haaparanta** sanoo, että ”nykytilanteessa olisi ehdottomasti vältettävä työvoiman tarjontaa nopeasti kasvattavia uudistuksia. Sama pätee uudistuksiin, joiden ensisijainen vaikutus on työn tuottavuudessa.”

Miksi näin?

Suomen viennin kannalta olisi tietysti hyvä, jos voitaisiin parantaa työn tuottavuutta. Se tarkoittaisi, että vientiin tarkoitettujen tavaroiden hintaa voitaisiin pudottaa. Ongelma on siinä, että kaikki Euroopan kilpailijamaat yrittävät samaa. Samalla kasalla ovat kisaamassa myös Aasian halpatuotantomaat.

Tuottavuuden parantaminen vain palkkoja pudottamalla hydyttää Suomen omat markkinat täysin. Haaparannan mukaan Suomen pelastamiseksi tehdyt esitykset keskittyvät lähes kokonaan työmarkkinapolitiikkaan.

– Lähes kaikki ehdotukset perustuvat väitteelle, että työvoiman tarjonnan vähäisyys on suurin ongelma sekä lyhyellä ajalla, talouden välittömien ongelmien ratkaisemiselle että pitkän ajan ongelmien lievittämiselle.

– Näkemys on virheellinen, Haaparanta sanoo.

Hänen mukaansa asiasta on myös Suomesta lähiajan kokemuksia muun muassa vuodesta 2009. Silloinkin työmarkkinoille tuli lisää väkeä, mutta samalla myös työttömyys nousi.

Yritysjohto ei keksi myytävää

Ei ole paljon järkeä puuttua vain palkkoihin silloin, jos ongelma on yritysjohtoon kyvyttömyydessä. Monet suomalaisyritykset eivät kykene uudistumaan, kehittämään uusia tuotteita ja myymään niitä.

Suomen ongelmat eivät ole siellä missä elinkeinoelämä sanoo niiden olevan eli verotuksessa ja työehtoissa. Kuitenkin koko huomio kohdistuu nyt niihin.

Pertti Haaparanta ehdottaa ennen muuta elvytystä ja sitä, että valtio panee rahaa uusiin kehityshankkeisiin ja myös teiden ja rautateiden rakentamiseen.

Vakuutusyhtiö Ilmarisen johtaja **Jaakko Kiander** ostaa ajatuksen elvytyksestä.

Elvyttävät päätökset johtaisivat luultavasti talouskasvun käynnistymiseen ja siihen, että valtion ja kuntien tulot kasvaisivat odotettua enemmän ja velanottotarve jäisi pelättyä pienemmäksi.

Infran rakentaminen varma sijoitus

Vakavasti otettavat tutkijat **Pasi Holm**, **Jyri Hietala** ja **Valter Hämälä** ovat luoneet katseensa suomalaiseen tie- ja raideverkkoon. Heiltä on juuri ilmestynyt raportti ”Liiken-

neverkko ja kansantalous”. Sen taustajoukoissa on ollut myös Rakennusliitto mukana.

Raportissa verrataan perusteellisesti Ruotsin ja Suomen eroja teiden ja rautateiden rakentamisessa. Raportti suosittelee, että Suomessa pantaisiin nyt rahaa nimenomaan tiestön ja rautatiestön rakentamiseen.

Ruotsissa on peräti 12 vuoden mittainen ohjelma, jonka mukaan rakennetaan tiestöä erittäin voimakkaasti. Naapurimaa sijoittaa tiestön rakentamiseen yli kuusi kertaa enemmän rahaa kuin Suomi.

Mitä rahan panemisesta infrarakentamiseen seuraisi?

Siitä seuraa rakentamisaikaisen työn lisäksi myös se, että teollisuuden kuljetukset helpottuvat, työmatkaliikenne paranee ja julkinen liikenne tulee sujuvammaksi. Mutta ennen muuta myös se, että hyvien liikenneväylien varteen syntyy asunto- ja toimitilarakentamista.

– Liikenneinvestoinnit synnyttävät hyvää asuntorakentamista, koska niiden varteen syntyy luonnostaan paikkoja asumiselle. Mainio esimerkki on Tampereen raitiotie. Sen lisäksi, että se tarjoaa 800 metrin etäisyydessä asuville 80 000 asukkaalle ja 44 000 työpaikalle tehonlisän liikkumiseen, se ”luo” vuoteen 2040 mennessä 36 000 asuntoa Tampereelle ja vielä 10 000 asuntoa kehyskuntiin, Harjuniemi laskee.

Pelkästään Länsimetron kahden ensimmäisen vaiheen hankkeiden arvo on 1 515 miljoonaa. Espoo on sitoutunut jo kaavoittamaan kilometrin säteelle metroasemista 25 200 asuntoa.

Vantaa on sitoutunut kaavoittamaan Kehäradan juna-asemien liepeille 26 300 asuntoa.

Asuntotuotanto tuplaksi

Viime vuosina Espooseen ja Vantaalle on rakennettu yhteensä noin 4 000 asuntoa vuodessa. Jos kaupungit pitävät nyt kiinni lupauksistaan asuntorakentamisen suhteen, nousee asuntotuotannon määrä 7 000 asuntoon vuodessa eli lähes kaksinkertaiseksi. Sillä olisi jo erittäin suuri elvyttävä vaikutus.

Ennusteiden mukaan vuoteen 2030 mennessä yli puoli miljoonaa ihmistä muuttaa kaupunkiin. Muuttoliikkeen ja vanhan asutuskannan poistuman takia kasvualueille on rakennettava 600 000 uutta asuntoa seuraavan 15 vuoden aikana.

Kysymys ei kuulu: Haluammeko tätä? Kysymys kuuluu: Miten koko maa hyötyy parasta aikaa etenevästä kehityksestä, jossa on paljon myös myönteistä sisältöä?

Harjuniemen mukaan Suomen läpikäymä rakennemuutos tuottaa nyt ja lähitulevaisuudessa painetta rakennusten ja yhteysien rakentamiseen. Rakentamisen vuotuinen vauhti pitäisi lähes kaksinkertaistaa pitkäksi aikaa, jotta voisimme turvata ihmisille katot päiden päälle. ■

Raidarakentaminen luo asuntorakentamista. Espoo on sitoutunut kaavoittamaan kilometrin säteelle Länsimetron uusista asemista 25 200 asuntoa.

Alueyhdyksmies Mika Tourusen mielestä liukutankoa pääsee ylemmistä kerroksista tosiaan liukkaammin alas kuin rappuja pitkin.

Kun Laukaan paloasemalla ei tarvittu perinteistä letkujenkuivaustorniä, niin sinne tehtiin pelastajien harjoittelutorni.

Laukaan paloasemalla kaikki meni putkeen

Lujatalolla on ollut hyvin töitä Keski-Suomessa.

Teksti: Esa Tuominen
Kuvat: Esa Tuominen

Tällä hetkellä työllisyys Lujatalolla on täällä Jyväskylän seudulla hyvä. Jopa yllättävän hyvä kun ottaa ankeat ajat huomioon.

– Kaikki ovat töissä ja on palkattu muutama uusikin kaveri.

– Saa nähdä, kuinka kauan tätä ihanuutta kestää. Muutama kohde on nyt valmistumassa, joten kesäksi pitäisi kipeästi saada uusia kohteita, ettei lomautuksiin tarvitse mennä.

Näin kertoo työllisyystilanteesta Lujatalon Jyväskylän seudun alueyhteysmies **Mika Tourunen**. Hän on viime ajat työskennellyt Laukaan paloasematyömaalla, mutta nyt se on jo viittä vaille valmis. Virallinen luovutus on tosin vasta kesäkuussa.

Lujatalon erinomainen työllisyystilanne poikkeaa edukseen Keski-Suomen rakentajien työllisyyden yleisestä kuvasta. Rakennusliiton aluepäällikön **Juhani Mannisen** mukaan liiton kassasta työttömyys-

päivärahaa saavia oli maaliskuussa 28 prosenttia kaikista liiton jäsenistä. Lukuun täytyy lisätä ansiosidonnaiselta pudonneet, joten todellinen rakennusalan työttömyys kohosi talven lopulla Keski-Suomessa yli 30 prosenttiin.

Torni, muttei letkutorni

Laukaan paloaseman työt alkoivat viime vuoden kesällä ja maaliskuun lopulla pyntti näytti jo hyvin valmiilta. Jopa palomiesten työhön iät ja ajat kuulunut tanko, jota pitkin liu'utaan ylhäältä alas hälytystilanteessa, oli jo asennettu paikalleen.

– Hyvin luistaa, arvioi Tourunen liukuputkea kokeillessaan.

Aivan tankotanssiin ei Tourunen kuitenkaan intoutunut, vaikka vastaava työnjohtaja **Jarmo Sivula** häntä siihen yllytti.

Kuten kaikilla paloasemilla, myös Laukaan uudella asemalla on torni. Mutta siellä ei perinteiseen tapaan kuivata letkuja – letkujen kuivatus on siirtynyt Jyväskylään. Täs-

sä tornissa harjoitellaan pelastamista. Tornissa on useita kerroksia ja ovia, jotka eivät johda mihinkään.

– Kun joka paloasemalla kuuluu olla torni, niin täällä se on nyt tällainen, Tourunen kommentoi.

Uuden paloaseman erikoisuutena ovat vahvat värit, joita näkyy niin seinissä kuin keittiötilojen kaapeisakin. Rakentajat ovatkin naureskelleet, että ne tuovat taloon vähän päiväkotimaisen tunnelman.

Toinen erikoisuus on se, että ulkoseinät on tehty puupaneeleista.

– Ne ulkoseinät antoivat hyvin työtä kirvesmieskaksikolle kun paneelit lyötiin kiinni paikan päällä. Elementtejä on käytetty vain sokkeleissa ja kantavissa väliseinissä.

Työmaalla on vitsailtu, että paloherkkää puuta on voitu käyttää, koska sammutusmiehistö saadaan tarvittaessa läheltä.

Paloasemalle palokatkot

Niin paloasemasta kuin kysymys onkin, tehtiin rakennukseen asianmukaiset palokatkot. Vaikka palokunnan tulo ei kauaa kestäisikään, on palomääräykset täytettävä täälläkin.

Koko rakennusprosessi on Laukaan paloasemalla mennyt isommita ongelmitta.

– Yhtä rallatteluahan tämä on ollut. Vesikatot saatiin valmiiksi ennen syyssateita. Ulkoseinät lyötiinkin sitten sadesuojan alla, Tourunen kertoo.

Eriyksen iloisia kaikki paloaseman rakentamisessa mukana olleet ovat siitä, että piha-alueet saatiin jo syksyllä asfaltoiduiksi. Niinpä materiaaleja oli kätevä tuoda tontille ja liikkuminen muutenkin oli kaikin puolin miellyttävämpää. Lumityöt saatiin tehtyä helposti ja piha-alue pystyttiin pitämään siistinä isommita ongelmitta.

Paloaseman julkisivu on täynnä autotallin pariovia – niistä on paloja pelastusautojen määrä ponnahtaa hälytyksen sattuessa kohti tulipaloa. Yksien ovien takana on hyvin varusteltu autonpesupaikka – eihän tulta päin soti käydä kuraisella autolla.

Alueyhdyksmies Tourunen on tyytyväinen siitä, että paloasematyömaalla ei ole tarvinnut työnantajapuolen kanssa asioista vääntää.

– Viime vuosien aikana työnan-

Oma siivooja pitää paikat puhtaana

Lujatalo pitää yhä palkkalistoillaan rakennussiivoojia – ja erottautuu siinä monista muista alan firmoista.

– Hieno homma, että on omia siivoojia. Se tuo heti erilaisen tunteen työmaalle, kun oman talon ihminen siivoaa paikat. Oma siivooja pitää työmaan paremmassa järjestyksessä kuin jos työ olisi ulkoistettu, alueluottamusmies **Mika Tourunen** arvioi.

Laukaan paloasemaa rakennettaessa on työmaan siisteydestä huolehtinut rakennussiivooja **Sari Hyvättinen**. Hän työskenteli ennen siivousliikkeessä ja hoiteli rakennustyömaiden loppusiivouksia, mutta vuonna 2010 hän tuli Lujatalon leipiin.

– On tämä vähän rankempaa kuin se loppusiivousten tekeminen. Nyt joutuu viemään rakennusjätettä pois, mikä ei aina ole ihan kevyttä työtä.

– Silti pidän tästä enemmän. Tässä on enemmän vaihtelua, ei ole sitä samaa puurtamista joka päivä, Hyvättinen vertailee.

Paloasemalle Hyvättinen tuli joulukuussa suoraan hoitovapaalta. Nyt alkaa homma työmaalla olla sitä loppusiivousta vailla.

Vaikka Hyvättisellä ei ole kovin monen vuoden kokemusta takanaan, on lyhyessäkään ajassa tapahtunut muutoksia työskentelyoloissa

– Imurit ovat tulleet tehokkaammiksi ja ergonomisemmiksi. Ennen ne huusivat, mutta eivät oikein imeet kunnolla. Nyt ne imevät eivätkä enää huuda samalla tavalla.

Hyvättinen pitää usein töissä T-paitaa, johon on kirjattu sanat ”Nolla työtaturmaa”. Kysymys on firman sisäisestä työturvallisuuskampanjasta.

– Ideana on, että jos sata päivää on mennyt ilman sairauspoissaolon aiheuttavaa työtaturmaa, tarjoaa työnantaja kakkukahvit.

– Tällä työmaalla olemme muistaakseni ainakin yhden kakkukahvit jo ehtineet juoda! ■

Ennen imurit huusivat, mutta eivät imevät, nykyään ne imevät mutta eivät huuda, iloitsee rakennussiivooja Sari Hyvättinen alalla tapahtunutta kehitystä.

Vähän kuin päiväkodissa, naureskelivat rakentajat, kun Laukaan paloaseman sisäseinien värejä tutkailivat.

taja on tajunnut, että ei jokaisesta pikkuasiasta kannata ruveta työntekijöiden kanssa rähisemään. Pääsevät sillä tavoin vähemmällä.

Ay-mies jätti kunnallispolitiikan

Tourunen on ay-mies kiireestä kantapäähän. Alueellisen luottamusmiehen tehtävien ohella hän on Keski-Suomen suurimman rakennusammattiosaston eli osasto 051:n puheenjohtaja. Ja onpahan hän vielä Rakennusliiton valtuustonkin jäsen.

Äskettäisissä liittokokousvaaleissa Tourunen oli yksi parhaista ääni-imureista.

– Aikaisemmin olin mukana kunnallispolitiikassa, mutta sen olen nyt jättänyt. Kuuluin kotikaupunkini Jyväskylän teknilliseen lautakuntaan. Jossain vaiheessa huomasi, että kalenterissa alkaa olla liikaa kokousmerkintöjä ja papereita tulee aivan mahdottomia määriä luettavaksi.

– Niinpä minä sitten jätin kunnallispolitiikan. Näissä rakentajien

ay-hommissa minä jatkan täydellä teholla.

Laukaan paloaseman työmaalla Tourunen on tehnyt ”kaikkea mahdollista”, mitä rakennusmiehen laajaan toimenkuvaan kuuluu: hän on eristänyt, valanut ja avustanut muuraria. Viime aikoina hän on oikonut lattiaita ennen niiden laatoittamista.

Tourunen on hyvillään siitä, että viime vuodet on Lujatalon työmailla Keski-Suomessa selvitty ilman pahempia työtaturmia. Vajaat kymmenen vuotta sitten sellainen sattui, kun rakentajan päälle putosi dokapalkki ja hän joutui olemaan pitkään pois työelämästä.

– Työturvallisuuteen on paneuduttu huolellisesti ja tulokset näkyvät, Tourunen arvioi.

Vielä muutama vuosi sitten kylmän käyttö oli Tourusen mielestä hiukan hakusessa, mutta nykyään se ei jää enää keneltäkään pukukopin nulaan.

– Meillä ovat kaikki siirtyneet jo hihnäkypäriihin. Ne ovat firman sisällä pakollisia. ■

VALTTI-KORTTIA VILAUTTAMALLA SAAT MEILTÄ PAREMMAN HUONEEN JA ILMAISEN ILTASAUNAN!

Tarjoamme kaikille rakennusalan ammattilaisille Eurohostel-luokan huoneet edullisempien Reilaaaja-huoneiden hinnalla – ja kaupan päälle vielä ilmaisen iltasaunan ja WiFin sekä ilmaisia leffoja! Kolmen hengen huoneessa yövytte meillä alk. 24,80 €/hlö/yö. Etu on voimassa kaikille Valtti-henkilötunniste-kortin haltijoille.

KYSY MYÖS EDULLISIA TYÖVIKKOPAKETTEJA!

Eurohostel Helsinki
Puh. 09 622 0470 www.eurohostel.fi

”Suomalainen rakentaja tekee parempaa laatua kuin norjalainen”

Jari Huttula löysi perheen ja työn Norjasta.

Kuinka suomalainen rakentaja pärjää Tromssassa, Pohjois-Norjassa? Rakentaja kävi tutustumassa suomalaisten oloihin.

Teksti Maija Ulmanen
Kuvat Maija Ulmanen

ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

Päivä Jäämeren rannalla aukeaa aurinkoisena. Näen kunnioitusta herättävät vuoret edessäni. Ensivaikutelma saarikaupungista on uskomaton.

Vuorien ihailu saa hetkeksi jäädä, olemmehan lähdössä Norjan Fellesforbundetin aluetoimitsija **Finn-Gunnar Domdenin** kanssa kiertämään rakennustyömaita. Missioimme on löytää suomalaisia rakennusmiehiä. Sen ei luulisi olevan vaikeaa. Onhan lähialueilla arviolta noin 450 suomalaista ammattimiestä töissä.

Kurvaamme TotalRenovering AS:n sekatyömaan pihaan, jossa on tietojemme mukaan töissä Norjassa jo pysyvästi asuva kirvesmies **Marko Hämäläinen**.

– Minulle tulee viisi vuotta täyteen tässä firmassa. Ei ole mitään nokankoputtamista, kaikki on sujunut ainakin tähän mennessä todella hyvin, Hämäläinen kertoo.

Paljon puhutaan myös palkoista ja korkeasta elintasosta. Tienaako Norjassa todella niin hyvin?

– Tuohon minun on vaikea antaa kaiken kattavaa vastausta. Minä olen täällä kuukausipalkalla. Sen verran kuitenkin tiedän, että apumiehet tienavat tässä firmassa noin 21,50 euroa tunti ja kirvesmiehet noin 25,50 euroa, Hämäläinen tämentää.

Asunnon löytäminen on koitunut monelle Norjaan lähtijälle suureksi päänvaivaksi. Hämäläisellä ei ollut vastaavia ongelmia. Hän kuitenkin tietää kertoa, että asiaan tulee tulevaisuudessa helpotusta. Tromssaan on suunnitteilla parakikyliä, joissa rakentajat voisivat asua ennen kuin pysyvä koti löytyy.

Suomalaisiin suhtaudutaan hyvin

– Meillä on norjalaisten kanssa hyvä yhteistyöhenki ja meihin suomalaisiin suhtaudutaan todella mukavasti. Oman kokemukseni mukaan meistä tykätään enemmän kuin esimerkiksi ruotsalaisista, viisitoista vuotta sitten ensimmäisen kerran Norjaan tullut Hämäläinen kertoo.

Myös tulevaisuudessa Norjassa riittää töitä. Yleisin tapa millä rakennustyömaalle tullaan, on tuttavien suositus. Harvoin, jos koskaan, rakennusfirmat laittavat lehteen ilmoitusta avoinna olevasta työpaikasta.

– Töihin tullaan suosituksilla. Joku tuntee jonkun ja niin edespäin. Haluan antaa pari neuvoa; kannattaa lähteä jonkun kanssa yhdessä Norjaan ja kielitaitoon täytyy panostaa. Itse kävin aikoinani Norjan Fellesforbundetin järjestämällä kielikurssilla. Meille palkattiin suomalainen norjan kielen opettaja, joka opetti meitä kaksi kertaa viikossa. Motivaatiota kielen opiskeluun ei tarvinnut etsiä. Aivan liian paljon tapahtui väärinkäsityksiä ilman yhteistä kieltä, Hämäläinen sanoo jo hieman norjalaisella puheparrella.

Norjalaisissa työsopimuksissa veloitetaan, että vuoden päästä työn aloituksesta täytyy pystyä puhumaan norjan kieltä edes auttavasti. Hämäläinen myös muistuttaa, että yhteisen kielen puuttuminen vaikuttaa työturvallisuuteen.

Norjassa riittää edelleen töitä.

Ota selvää näistä asioista ennen kuin lähdet Norjaan:

1. TYÖNHAKU NORJASTA

Norjan työ- ja hyvinvointihallinnon (NAV) sivuilta löydät tietoa avoimista työpaikoista ja siitä, mistä voit niitä etsiä.

2. VEROTUS NORJASSA

Verot maksetaan pääsääntöisesti työskentelymaahan, mutta tässäkin on olemassa poikkeuksia.

3. TOIMEENTULO TYÖTTÖMYYDEN AIKANA NORJASSA

Työttömyysturvasäännöksiin perehtyminen on ensisijaisen tärkeää.

4. TOIMEENTULO SAIRAUDEN AIKANA NORJASSA

Milloin olet oikeutettu sairauspäivärahaan ja millä ehdoilla voit saada sairauspäivärahaa ulkomaille? Jotta Norjassa työskennellyt kaudet voidaan ottaa huomioon sairauspäivärahaa laskettaessa, sinun on todistettava työssäolokaudet Norjan NAV:lle.

5. TYÖSKENTELY SAMANAIKaisesti USEASSA ERI MAASSA

Kuinka verotus- ja sosiaaliturva-asiat toimivat henkilöllä, joka työskentelee samanaikaisesti Norjassa ja jossain toisessa Pohjoismaassa. Useammassa maassa samanaikaisesti työskentelevä henkilö kuuluu pääsääntöisesti asuinmaansa sosiaaliturvan piiriin, mikäli hän myös työskentelee kyseisessä maassa. Muista ottaa yhteyttä asuinmaasi sosiaaliturvaviranomaisiin ja ilmoittaa toisessa maassa työskentelystä jo ennen työskentelyn aloittamista

6. LOMAUTTAMINEN NORJASSA

Lomauttamisella tarkoitetaan työn teon keskeyttämistä väliaikaisesti tilanteessa, jossa työnantaja tai yritys ei pysty tarjoamaan työtä kaikille työntekijöille. Miten lomautettu voi tarpeen vaatiessa hakea työttömyyspäivärahaa.

7. AMMATTILIITOT NORJASSA

Jos haluat tietää, millaisiin palkkoihin ja työehtoihin sinulla on oikeus Norjassa, voit kääntyä Rakennusliiton ja Norjan Fellesforbundetin puoleen.

8. TYÖNTEKIJÄN OIKEUDET NORJASSA

Työntekijällä on Norjassa tiettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia, kun on kyse esimerkiksi työntekijän palkkaamisesta, irtisanomisesta, palkasta, lomista ja vapaista.

Vertaistukea ja ajankohtaisia rakennusalan uutisia löydät Rakennusliiton ylläpitämästä Facebook-ryhmästä Suomalaiset rakentajat Norjassa.

Lähde: Norden.org

TOINEN PÄIVÄ

Heti toisen päivän alkuun on todettava, että täällä tapaamiemme suomalaisten rakentajien asiat ovat hyvällä tolalla. Aloitamme toisen Tromssapäivän PEAB:in työmaalta, josta on suoraan näkymät kaupunkia ympäröiville vuorille. Työmaalla rakennetaan kaupungin akuuttiin asutuspalaan uusia kerrostaloja.

– Tulin ensimmäisen kerran Norjaan vuonna 1997. Tuolloin pendelöin kotiin ja Norjan väliä, tehden kaksi viikkoa töitä ja pitäen yhden viikon lomaa. Muutin vakituisesti Tromssaan vuonna 2000, hyvin Norjassa viihtynyt kirvesmies **Jari Huttula** kertoo.

Huttula ei ole törmännyt Norjassa työskentelynsä aikana sudenkuoppiin ja muistuttaakin kaikkia, että loppupeleissä työskentely Norjassa on aivan samanlaista kuin koti-Suomessa. Huttula nostaa puheessaan esille saman asian kuin Hämäläisenkin – kielitaidon tärkeyden.

– Kaikki suomalaiset kollegani täällä työmaalla osaavat jonkun verran norjaa. On mielestäni tärkeää osata auttavasti edes ruotsia ennen tänne tuloa, Huttula listaa.

Huttulan korviin on toki kantautunut tarinoita, joissa ei ole ollut niin onnellinen loppu – palkkoja on jäänyt maksamatta – mutta nämä kohtalot

tapahtuvat yleensä pienissä firmoissa.

– Minun vinkkini on välttää pikkufirmoja, Huttula kiteyttää ja jatkaa:

– Suosin itse isompia työnantajia. Silloin ei tule epäselvyyksiä ja tietää, ettei tule huijatuksi.

Yhteishenki suomalaisten väillä on saumatonta. Voidaan puhua ystävyys- ja avunanto-sopimuksesta. Huttula kertoo olleensa useaan eri otteeseen muun muassa tulkkina tilanteissa, jossa kielitaito Norjaan tulleella ei ole täysin riittänyt. Hän pyrkii myös auttamaan muita suomalaisia kontaktien luomisessa.

”Norjassa on hyvä työskennellä, jos et lähde aivan takki auki liikenteeseen”

Mitä Norjassa käynnistä jäi käteen? Ainakin se, että suomalaisia ja heidän ammattitaitoaan arvostetaan korkealle. Lisäksi asioista kannattaa ottaa selvää ennen kuin nostaa kytkintä Suomesta. Kuinka verotus toimii ja mitä tehdään, jos joudutaan lomautetuksi tai irtisanotaan? Näiden asioiden täytyy olla selkäytimessä. Joillekin seikoille ei jälkikäteen voi mitään. ■

Marko Hämäläinen nauttii työstään Norjassa.

Panelikeskusteluun osallistuivat Halvor Langseth, Sten Palmgren, Jouni Piri, Ole-Johnny Selstand ja Sture Trolle.

”Isä, poika ja pakettiauto”

Norjaan töihin lähtevät suomalaiset törmäävät ongelmiin lähinnä maanmiestensä yritysten kanssa.

Teksti Maija Ulmanen
Kuvat Maija Ulmanen

Pohjoiskalotin Rajaneuvonnan, Haloo Pohjolan, Pohjola-Nordenin ja Rakennusliiton Rovaniemellä maaliskuussa järjestämässä seminaarissa teemana oli *Menestystarinoita ja sosiaalista polkumyymiä Pohjolassa – kuinka voimme edistää yhteistyötä Suomen ja Norjan välillä*.

Pohjois-Norjassa vallitsee joillakin aloilla suoranainen työvoimapula, mikä on saanut useat suomalaiset liikkumaan työn perässä Norjaan. Vapaa liikkuvuus on perusedellytys yhteisten pohjoismaisten sisämarkkinoiden toiminnalle ja alueen talouskasvulle, mutta joskus liikkujat kohtaavat ongelmia. Suomalaiset työntekijät raportoivat valittavan usein laittomista irtisanomisista ja palkan tai lomarahojen maksamatta jättämisestä. Mitä mei-

dän tulisi tehdä toimivien sisämarkkinoiden eteen?

Rovaniemellä järjestetyn seminaarin tärkeimpänä tavoitteena oli tuoda yhteen Suomen ja Norjan viranomaiset, yritykset ja ammattiyhdistysväki. Seminaariin osallistui rapiat viisikymmentä ihmistä. Keskustelun pääpaino keskittyi työvoiman liikkuvuuden hyviin käytäntöihin ja ongelmantilanteisiin, sekä siihen, kuinka ongelmia pystytään estämään.

Älä lähde takki auki

Norjassa työskennelleet **Jouni Piri** ja **Jan-Mikael Tornberg** puhuivat omista kokemuksistaan. Mieleenpainuvaa oli, ettei kaikilla suinkaan ole positiivisia kokemuksia Norjassa työskentelystä.

– Minulla ei ole ollut ikinä mitään ongelmia norjalaisten rakennusalan yritysten kanssa. Kyllä ne

ongelmat nimenomaan syntyvät näiden suomalaisten ”yrittäjien” kanssa. Isä, poika ja pakettiauto. Siinä on ongelma kiteytettynä, Piri sanoo.

– Suurin osa rakentajista lähtee edelleen aivan takki auki toiseen maahan töihin. Ei tehdä työsopimusta. Luotetaan hepposiin sanoihin. Ei tehdä minkäänlaista taustatutkimusta toisen maan käytännöistä. Puhutaan aivan perustavaa laatua olevista asioista, Tornberg sanoo painokkaasti.

Tornberg tietää mistä puhuu. Hänen Norjanreissunsa ei aikoinaan mennyt aivan niin kuin olisi pitänyt. Mies lähti luottavaisin mielin kohti uusia haasteita ja maita, mutta totuus uudesta työstä ja maasta olikin aivan toinen. Norjassa työskentely ei ollutkaan rahassa kylpemistä ja helppoa kuin heinänteko. Oli ongelmia työnantajan kanssa, asumisessa sekä kontaktien luomisessa.

Pirin kokemus Norjassa työskentelystä eroaa kollegan kokemuksesta.

– Norjassa työskentely on minun osaltani sujunut mainiosti. En ole kokenut mitään sen suurempia

ongelmia. Voin kuitenkin uskoa, että ilman kielitaitoa ja kulttuurintuntemusta kaikki eivät välttämättä mene niin kuin Trömsössä.

Piri kuuluttaakin kielitaidon tärkeyttä.

– En voi liikaa toivottaa, että vähintäänkin ruotsin kielen alkeet on hyvä osata ennen kuin Norjaan lähdetään. Siitä ei tule mitään, jos ei osaa muuta kuin äidinkieltään. Kielitaitoa tarvitaan jo pelkästään siihen, että ymmärretään mitä työ sopimuksessa lukee ja tiedetään mihin allekirjoituksensa laittaa.

Tieto ei tavoita lähtijöitä

Pohjoiskalotin neuvoston pääsihteeri **Paula Mikkola** kertoi puheenvuorossaan suurimmaksi ongelmaksi muodostuvan suomalaisen työvoiman liikkuvuudessa sen, ettei tarvittava tieto Norjassa työskentelystä tavoita sinne lähtijöitä. Mikkola korostikin seminaarin olevan oivallinen tilaisuus löytää oikeat lähestymiskulmat siihen, kuinka tieto tavoitaisi suomalaiset rakennusalan ammattilaiset.

–Meidän on satsattava yhteistyössä Pohjoiskalotin myönteisiin seikkoihin. Olemme jo niin kauan keskustelleet ongelmista ja haitoista. Ongelmia tietenkin on ja ne on ratkaistava. Mutta meidän on vielä selvemmin otettava esille se, mikä on hyvää, miten voimme oppia toinen toisiltamme ja lisätä yhteistyötä valtakuntien rajojen yli, Mikkola kiteyttää.

Pohjoiskalotin neuvoston pääsihteerin puheenvuoron jälkeen lauteille nousi kansanedustaja **Markus Mustajärvi** ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rajaneuvos **Sten Palmgren**. Herrojen jälkeen pääsimme itse asiaan

Seminaarissa puheenvuoroja pitäneet asiantuntijat ja itse Norjaan töihin harkitsevat ihmiset peräänkuuluttivat useaan eri otteeseen, että tarvittaisiin yksinkertainen lista siitä, mitä asioita kuuluisi ottaa huomioon Norjaan lähettäessä.

–Tietoa on paljon tarjolla, mutta se ei tavoita ihmisiä, joita kiinnostaa työskentely ulkomailla tai jotka ovat jo lähdössä toiseen maahan, **Johanna Ruohola**, Rakennusliiton palveluneuvoja sanoo.

Ensimmäisen seminaaripäivän loppupuolella luentovuoron pitänyt Norjan Fellesforbundetin liittosihteerin **Halvor Langsethin** mielestä norjalaisen rakennusalan suurimpia huolenaiheita on puutteellinen työturvallisuuskoulutus.

–Kieliongelmiä johtuen useimmissa työtaturmissa osallisina ovat

ulkomaalaiset työntekijät. On erittäin tärkeää tarkistaa yrityksen tiedot ennen Norjaan tuloa, Langseth sanoo.

Apua yritysten tietojen etsintään saa niin Rakennusliitosta kuin Norjan Fellesforbundetistakin. Paljon on toivottu myös listaa, josta voisi nopealla silmäyksellä katsoa, mitkä yritykset kuuluvat niin sanotulle mustalle listalle. Virallista listaa ei ole, mutta liittojen ja rajaneuvonnan ammattilaiset osaavat kyllä sanoa, minkä yritysten kanssa on ollut ongelmia. ■

Jos sinua kiinnostaa työskentely Pohjoiskalotin alueella, saat lisätietoa seuraavilta nettisivuilta. Rakennusliitossa on valmisteilla opas, jossa on kaikki tärkeät faktat Norjaan lähtöä ajattelevalle. Opas valmistuu kevään lopulla.

Haloo Pohjola, työskentely Norjassa

<http://www.norden.org/fi/sinun-pohjolasi/tyoeskentely-pohjoismaissa/tyoeskentely-norjassa>

Pohjoiskalotin Rajaneuvonta

www.rajaneuvonta.net

Rakennusliitto

<http://rakennusliitto.fi/tyontekija/tyossa-rakennuslalla/tyoeskentely-ulkomailla/>

Norjaan lähtijän näkökulman toivat seminaariin Jouni Piri ja Jan-Mikael Tornberg.

PEURUNKAAN KUNTOUTUMAAN

Kuntoutus Peurunka järjestää yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen ja Rakennusliiton kanssa valtakunnallisesti työkykyä ylläpitävän ja parantavan kuntoutuksen (TYK). Kurssin kesto on 33 vrk.

RAKENTAJIEN TYK-KURSSI 60763

Selvitysjakso
5.10.-16.10.2015

Valmennusjaksot
5.4.-15.4.2016
17.10.-21.10.2016
15.3.-19.3.2017

Tämän kuntoutuksen (TYK) **tavoitteena on edistää** osallistujien työ- ja toimintakykyä sekä mahdollistaa työssä jatkaminen.

Kuntoutus on tarkoitettu rakennustyöntekijöille, joiden työsuhde on voimassa.

Kurssille hakeutuminen tapahtuu oman paikkakunnan Kelan paikallistoimiston kautta, joka tekee hakijoista myös kuntoutuspäätökset. Kurssille otetaan 8 kuntoutujaa. Kurssille hakeutuessa tarvitaan voimassaoleva lääkärin B-lausunto. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteerinsä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Yhteyshenkilönä Peurungassa lisätietoja antaa asiakkuuspäällikkö Jarna Ahonen, puh. 020 751 6401, etunimi.sukunimi@peurunka.fi

Peurungantie 85, 41340 Laukaa
puh. 020 751 601 www.peurunka.fi

KUNTOUTUS

Peurunka

THE NEXT STEP IN SAFETY FOOTWEAR.

JALAS® Exalter² EasyRoll on turvajalkineiden seuraava askel. Ne ovat hyvännäköiset, turvalliset ja mukavat.

Exalter -tuotepereheen viimeisin kehitysaskel on Boa® Closure system -kiinnitysmekanismi, joka tarjoaa optimaalisen istuvuuden ilman puristusta.

www.exalter2.com | www.jalas.com

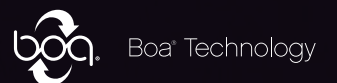

JALAS® 9538
SUOJALUOKKA SIP SRC HRO

JALAS® 9548
SUOJALUOKKA S3 SRC HRO

EXALTER

NOW WITH THE POWER OF BOA®

Rakennusliiton Vaikuttajat opintomatkalla Itävallassa

Maa, jossa talouskuri ei ole virallinen oppi – investointeja riittää ja palkankorotukset ovat inflaation yläpuolella

Teksti: Juhani Lohikoski
Kuvat: Juhani Lohikoski

Maaliskuun alkupäivien Wien on kaunis. Aurinko nousee aamulla taivaalle ja ilmassa on kevään odotusta. Rakennusliiton Vaikuttaja-koulutuksen opintomatkalaiset astuvat sisään suureen ammattiliittojen taloon Tonava-joen rannalla. Vastamassa meitä on Gewerkschaft Bau-Holz'in kansainvälinen sihteeri **Herbert Aufner**.

Liittojen talossa pitää keskusteluaan seitsemän ammattiliittoa. Aulassa olevasta näyttelystä heijastuvat vahvasti ay-liikkeen merkkipaalut; järjestäytyminen, maan uudelleenrakentaminen toisen maailmansodan jälkeen ja uuden vuosituhan haasteet.

Itävallan rakentajista Aufnerin lisäksi ovat kertomassa rakentajien naistoiminnasta vastaava **Brigitte Schulz** sekä nuorisosihteeri **Albert Scheibler**.

”Miksi meidän pitäisi maksaa pankkiirien kriisi”

Bau-Holz kokoaa yhteen rakentajia ja puutyöntekijöitä. Suomesta poiketen talotekniikka-ala ei kuulu paikallisen rakennusliiton sopimusaloihin.

Itävallan sopimisjärjestelmä eroaa Suomesta siinä, että palkat neuvotellaan joka vuosi, mutta

työehtosopimuksilla ei ole viimeistä voimassaolopäivää. Niitä päivitetään tarpeen mukaan.

– Palkkapolitiikassa olemme pyrkineet olemaan johdonmukaisia. Palkkoja korotetaan aina yli kuluttajahintojen. Huonoina aikoina ei päästä paljoakaan yli, mutta parempina reilusti, Herbert Aufner kertoo.

Opintomatkalaiset kysyvät, eivätkö talouskuri ja palkkamallit -vaatimukset ole Itävallassa arkipäivää. Aufner kuittaa kysymyksen olankohauksella.

– Miksi maksaisimme pankkiirien kriisin. Eihän se meidän vika ole, hän toteaa.

– Itävaltalaiset eivät jaksa tapella. Olemme oppineet vuosikymmenien aikana, että sopimalla kumpikin osapuoli hyötyy enemmän, nuorisosihteeri Scheibler jatkaa.

Asuntoja ja investointeja

Aufner kertoo liiton olevan myös yhteiskunnallisesti aktiivinen vaikuttaja.

– Kampanjoimme lakiesityksen puolesta, joka turvaa rakentajien asemaa eläkeiän lähestyessä, jos työtä ei löydykään. Se astui voimaan vuoden alussa, hän kertoo.

Itävalta ja etenkin Wien on tunnettu edullisesta asuntojen hinnoista. Tähän on suuresti vaikuttanut se, että kaupunki on rakennuttanut vuosikymmenien aikana valtavasti vuokra-asuntoja. Viime vuosina on ollut hiljaista niin asuin- kuin muusakin rakentamisessa.

– Rakentajille ja koko yhteiskunnalle on tärkeää satsata asuinrakentamiseen ja elvyttää investoimalla, Aufner sanoo.

Hän esitteli liiton vihkosta, jossa perustellaan laajasti investointien välttämättömyyttä ja niiden roolia Itävallan teollisuuden uudistamisessa.

Wien vakuutti Vaikuttajat

Kysyimme mitä Vaikuttajille jäi mieleen vierailusta.

– Kiinnostavinta oli liiton menettely palkankorotuksissa. Pitävät palkat koko ajan elinkustannuksia korkeammalla. Mitenhän vastaavaan saisi toimimaan meillä”, talotekniikka-alan opiskelija **Jussi Tiikkainen** kommentoi.

Caverionin alueelliselle luottamusmies **Petri Virenille** päällimmäisenä jäi mieleen neuvottelujärjestelmä, jossa tessi pysyy pitkälti samana ja palkkaneuvottelut käydään joka vuosi. Samalla hän jäi miettimään Itävallan päivähoitojärjestelmää, joka ajaa naiset osa-aikaduuniin ja heikomille markkinoille yhteiskunnassa.

Kainuulaisen osasto 009 puheenjohtaja **Pinja Toivanen** pohti myös naisten asemaan.

– Itävallan liitolla on noin 3 500 naisjäsentä (Suomessa noin 6 000) ja silti heillä on oma liiton toimihenkilö, joka hoitaa naisjäsenten asioita, hän mietti.

Raksanuorten lehden päätoimittajalle **Suvi Partiselle** jäi mieleen Wienin asuntopolitiikka.

– Kaupungin rakennuttamissa vuokra-asunnoissa asuu yli puoli miljoonaa ihmistä. Asuntojen kohtuullinen vuokrataso on alkaen jopa alle 10€/neliö, hän pohti.

Suomalaisia rakentajia hymyilytti Itävallan sääestepäivät.

– Sääeste tulee jo kymmenessä pakkasasteessa, mutta voi olla myös nolla astetta, jos tuulee kylmästi. Myös pitkä sade ja kuuma keli ovat sääesteitä, jotka keskeyttävät työt. Sääestepäiviltä korvauksen saavat sekä työnantaja että työntekijät”, summasi Toivanen. ■

Kahvi, makkara ja kuumat letut hillolla lämmittivät järven jäälle kokoontuneita rakennusliittolaisia.

Talvipäivät Tahkolla

Melkein 600 rakentajaa nautti auringosta Tahkovuorella Rakennusliiton talvipäivillä.

Koska jo savolainen kansanviisauksin sen sanoo että ”Elämän tarkotus on murheen karkotus”, olivat hymyt herkässä Rakennusliiton Talvipäivillä maaliskuun puolivälissä Nilsiän Tahkovuorella, syvällä Savon mailla. Hymyistä pitivät huolta tilaisuutta juontaneet **Martti ’never heard’ Kahelin** ja huumorimies **Antti Heikkinen**. Vääräreukakaksikko sai kyllä pakkasesta huolimatta välillä yleisön korvatkin punottamaan; sen verran hurttia huumoria savolaiset väänivät erityisesti iltaohjelman aikana.

Talvipäivät avasi liiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemen** tervehdys Tahkon järven jäällä, pohjatuulen kutitellessa lempeästi yleisön kasvoja. Makkara, letut, kuumaa kahvi ja mehu lämmittivät perheineen tai kaveriporukoissa paikalle saapunutta rakentajajoukkoa.

Avajaistilaisuudesta väki lähti joko suorittamaan paikalle organisoitua rastirataa, jossa pääsi kokeilemaan taitojaan frisbeegolfissa, lumikenkäilemään, ampumaan, keilaamaan, laskemaan pulkalla ja ajelemaan reellä. Moni paineli myös rinteeseen laskettelemaan ja löytyipä rakentajia myös Tahkon kuuluisasta Pehku-baarista pane-massa jalalla koreasti.

Hulpeita palkintoja

Lauantai-illaksi oli rakentajille varattu Tahkon kuuluisa Piazza-yökerho, josta meno ei lopu. Paikalla arvottiin erilaisia mainioita palkintoja ja lisäksi huumorikaksikko Kahelin & Heikkinen pääsi taas naurattamaan yleisöä.

Paikalle oli saapunut **Ari Mantere** puolisonsa **Sari Kahilan** kanssa. Molemmat kehuivat Talvipäiviä mukavaksi tapahtumaksi. Mäkeen pariskuntaa ei ollut saatu, mutta Rakennusliiton rastit oli suoritettu.

– Frisbee-golf oli paras rasti, Mantere kommentoi.

Myös hiukan nuorempi rovaniemeläispariskunta oli juhlistamassa iltaa Piazzassa. **Joona Ylitalolla** ja **Laura Määtällä** oli erityistä aihetta myhäilyyn, sillä Ylitaloa suosi todellinen arpaonni. Hän voitti Tahkon lahjakortin, johon kuuluu kahden vuorokauden majoitus Break Sokos Hotel Tahkossa 2+2 henkilölle, kylpylä, keilaus ja kuntosali Tahko Spassa sekä Piazza-liput.

– Hyvä reissu tämä on ollut. Olen ensimmäistä kertaa Rakennusliiton tilaisuudessa. Aina aiemmin on osunut töitä ja muuta kiirettä, että emme ole päässeet mukaan. Tämän kokemuksen perusteella tulen kyllä uudelleenkin, Ylitalo sanoo.

Ylitalon mielestä onkin parempi, että Talvipäiville oli mahdollista lähteä perheen kanssa.

– Ihan hyvä, ettei tämä ole sellainen old-school-äijä-reissu...

Ylitalo oli myös hyvin ilahtunut siitä, että Talvipäiville oli tullut yllättävänkin paljon sekä ajoneuvo- että torninosturinkuljettajia eli väkeä Ylitalon omalta alalta.

– On ollut mukavaa tutustua ihmisiin ja kysellä kuulumisia. Erityisesti minua on kiinnostanut kuulla juttua niistä firmoista, joissa muut ovat töissä. ■

Ari Mantere ja Sari Kahila.

Tahkon lahjakortin tyytyväiset voittajat: Joona Ylitalo ja Laura Määtä.

↑ Otto-hevonen ajelutti väkeä pitkin jäätä. Vällyjen alla oli lämmin matkustaa.

↗ Frisbee-golfin lomassa jouduttiin myös vastailemaan visaisiin kysymyksiin.

← Uudenmaan toimitsija Jari Linqvist opettaa nuorelle herralle, miten tähdätään.

→ Onni-Orava viihdytti perheen pienimpiä.

Nuoret mukana

Johanna Hellsten

Samaan aikaan talvipäivien kanssa järjestettiin myös Raksanuorten nuorisokurssi. Yli 40 nuorta rakennusalan ammattilaista keskusteli osastotoiminnasta ja piti hauskaa yhdessä.

Raksanuorissa alkaa näkyä, että rakennusalan sukupuolijakauma on tasoittumaan päin. Nelisenkymmentä prosenttia osallistujista oli naisia ja kun salissa kysyttiin, kuinka moni oli päässyt vaaleissa läpi liittokokousedustajaksi, nousi neljä siroa kättä ylös; kaikki naisia.

Joukkoon oli liittynyt myös kemiläinen koneasentaja **Kaisa Lehto**. Mikä oli saanut peltisevän hommia tekevän nuoren naisen liittymään Rakennusliittoon?

– Olen kuulunut nyt vuoden ajan Rakennusliittoon. Täällä on hauskoja tapahtumia ja liitosta saa aina apua, jos tarvitsee. Toisin kuin YTK:ssa, johon kuului hetken aikaa, Lehto napauttaa.

Raksanuorten kurssi oli Lehdolle jo kuudes Raksanuorten tapahtuma, johon hän on osallistunut.

– Olen käynyt muun muassa pelaamassa Beach-futista ja Rovaniemellä jää-cartingissa.

Lehdolla oli mukanaan lumilauta, jolla oli tarkoitus tehdä kuluvan kauden ensimmäiset laskut.

– Rinteet olivat todella jäisiä! Vaikka miten olisi painanut takamuksen melkein rinteeseen kiinni ja ollut ihan kantillaan, lautaa ei meinannut saada pysähtymään, Lehto kommentoi lauaintain laskukokemuksen jälkeen.

Lehtoa oli yritetty heti houkutella mukaan osastohommiin, mutta niihin ei vielä tässä vaiheessa ole ollut aikaa. Vapaa-ajan täyttää melko tiukasti koiravaljakoharrastus.

– Minulla ei vielä ole omaa valjakkoa, mutta ensi talvena ehkä sitten.

Lehdon haaveissa on Alaskan-Husky-valjakko. Suomalaiset ovat hänen mukaansa alkaneet pärjätä hyvin lajin arvokisoissakin.

– Tällä hetkellä minulla on yksi husky. Kaikki vapaa-aika menee koiran kanssa lenkkeillessä ja puuhatessa. ■

Kaisa Lehto valitteli rinteiden jäisyyttä. Hauskaa oli siitä huolimatta.

Jokaisella on oikeus hyvään elämään ja työhön.
Äänestä hyvän työelämän puolesta.

HYVÄÄ TYÖTÄ SUOMI

#hyvätyötäSuomi

Ennakkoäänestys 8.–14.4.2015
Eduskuntavaalit 19.4.2015
www.sak.fi/hyvätyötäSuomi

SAK

ja ammattiliitot

Kumpi oli ensin – muna vai kana

Kananmuna kuuluu pääsiäiseen kuin torttu jouluun. Munia tehdään suklaasta. Niitä värjätään ja emaloidaan. Niitä koristellaan jalokivin ja niihin piilotetaan koottavia yllätyksiä ja minihahmoja. Munia on suuria ja pieniä, ja yksi varmasti jättimäisimmistä asustaa Pekingissä.

IRMA KIERTÄÄ

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämistä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Ikaikainen kysymys, johon ei ole saatu yksiselitteistä vastausta: kumpi oli ensin, muna vai kana? Kuinka monta tuntia elämässämme onkaan kulunut pyrkiesämme ratkomaan tätä dilemmaa. Nyt sitä ei enää tarvitse pohtia, sillä vastaus löytyy Kiinasta.

Maailmankuulu ranskalainen arkkitehti **Paul Andreu** putkautti Pekingiin suuren munan, eikä mikään luotettava lähde ole pystynyt todistamaan, että rakennustyömaalla olisi nähty yhtään kanaa. Siispä: Muna on ennen kanaa. Sanoipa siihen Pekingin ankka mitä hyvänsä.

Titaanimuna lasiverhoihin

Pekingin keskustassa köllöttää kyljellään valtava, sadunomainen, fantastinen kananmunan mallinen rakennus. Se on Kiinan kansallinen esittävien taiteiden keskus, The National Centre for the Performing Arts (NCPA), myös isoksi munaksi kutsuttu. Muna kätkee sisäänsä neljä erilaista salia, joissa on yhteensä yli 6000 istumapaikkaa. Saleista suurin on 2398-paikkainen Oopperatalo. Meidän Oopperatalomme Helsingissä on suuri se-

kin, mutta jää runsaalla 1300 katsojapaikallaan jälkeen Pekingin kokoluokan saleista. Munan konserttisalissa puolestaan on 2019 istumapaikkaa, Teatterissa 1035 ja Monitoimiteatterissakin 556 paikkaa.

Munalla on kokoa. Sillä on lattiapinta-alaa lähes 220000 neliötä ja korkeutta yli 46 metriä. Sen seinämät on tehty titaanista ja lasista. Lasi muodostaa ikään kuin aukenevat verhot munan titaaniseen kylkeen. Munan rakentaminen aloitettiin vuonna 1999 ja avajaiskonsertti järjestettiin vuonna 2007. Munan kustannukset olivat noin 300 miljoonaa euroa, eli ihan kelpo hinta, josta moni kana voi olla kateellinen omien muniensa tiuhintaa tuumaillessaan.

Pekingin munaan johtaa erikoinen reitti, omaperäinen munanjohdin, voisi sanoa. Sinne kuljetaan maanalaista tai itse asiassa vedenalaista käytävää pitkin. Muna nimittäin sijaitsee keskellä tekojärveä ja sinne kuljetaan järven alitse. Järveä ympäröi vielä puistoalue, joka sulkee koko komeuden vihreän renkaan sisään. Aikamoinen pläntti rairuohoa sekin, yhteensä noin 39000 neliötä. ■

Tiedätkö?

Tiedätkö mikä on pienin linnunmuna?

Se on kimalaiskolibrin muna, joka painaa noin puoli grammaa. Vertailun vuoksi: kananmuna painaa keskimäärin kuutisen-kymmentä grammaa.

Tiedätkö mikä on suurin linnunmuna?

Se on strutsinmuna, joka painaa noin puolitoista kiloa.

No se oli helppo, mutta tiedätkö, mikä oli suurin linnunmuna 1650-luvulle asti, kunnes sen munijat kuolivat sukupuuttoon? Se oli norsulinna muna, joka saattoi painaa 12 kiloa.

Tiedätkö mikä on suurin suklaamuna?

No siitä moni taho kiistelee, sillä asia on tietysti kovin tärkeä. Tässä pari munaa varmasti suurimmasta päästä: Italian Cortenuovassa valmistettiin 7200-kilooinen ja lähes 20-metriä korkea suklaamuna. Barilocheessa Argentiinassa kaksikymmentäseitsemän sokerileipuria valmistettiin munan, johon käytettiin noin 4000 kiloa suklaata. Kun suklaa alkoi sulaa etelän kuumien aurinگون alla, se lohkottiin nosturin avulla yleisön syötäväksi.

Koti paperista

HUHTIKUUSSA luonto vilkastuu vähitellen. Mesikämmenet ja mettihiiset alkavat oikoa jäseniään talven hiljaiselonsa jälkeen, kun aurinko jakaa sulojaan.

Ampiaiset lähtevät liikkeelle, kun kevät ilman lämpötila nousee yli kymmenen asteen useampana päivänä peräkkäin. Tänä vuonna kuulin parilta taholta ampiaisha-

vainoja jo maaliskuun puolella, mutta kyllä niiden herääminen yleensä touko- tai vähintään huhtikuulle menee.

Talven jälkeen pesästä kömpii tavallisesti ulos vain kuningatar, joka viettää talven horroksessa. Muut kuolevat. Kuningatar lentää vanhasta pesästä rakentamaan uuden pesän ja yhdyskunnan.

Pesän kuningatar rakentaa paperista. Se jyräsi kuivasta puusta hitusia irti terävillä leuoillaan ja pureskelee pikku palaset paperimassaksi. Massasta se sitten taiteilee kenoston ja sen ympärille monikerroksiset paperiseinät.

alkoholia VUOSITTAINEN epätasaista LEIKATA

SAVON TYTTÖ   TUTTUJA POUKAMIA   HANSKI ERIKSSON

HOI-DE-TAAN
AUTO
VIRTTAA ETELÄ-AFRIKASSA
POLVA
RÖLLINÄ
2x
PUP-PUA JIPPO
ISTU-VALLE
PÄÄKAU-PUNKI
FODIAT
KUUS-TONEN
-KAS-TIKE
TAPIO
AUTO
MAGIA
PÄÄSIÄISENÄ PIDÄN AINA VIIKON VAPAATA!
KAMP-PAILU
1. HERT-SEISSÄ
LEHMÄ JA SAASKI
PYY-DYS JONE
KASATA
AINA TELLER-VOLLE
KALAS-TAJILLA
POLETTI SII-PENSÄ
HAN-KAUMA
PIN-NOILLE
LAR-DOT
VIES-TEJÄ
KUUSA-MOSSA
KYM-MENTÄ

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

1		4	8	5	7
	5		1		8
9	8		2	6	
8	9				5
	3				7
2				3	4
	2	6		8	1
	8		4		5
3	5	8	1		6

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24

	15		23		20		3	8	14	24	23		8	20	4	13	8	14	
	23	8	21	2	5	11	5	9		8	15	2	2	5	2		20	22	
	7		5		11		10	15	12	9	21		2	5	22	22	12	22	
	7	4	20	2	14	21	10	16	2	22	16	4	4	18	2		24	5	
		21		23		11		11	2	21	4	4		22		17	4	21	22
	7	6	21	23	2	15	8		5				22	21	21	4		8	
	3			8		2		1	2	16	22	15	13	8		14	6	1	22

			5	8	
7		9		6	
6	8		7	3	
4	2			7	
				9	1
	7	6		4	2
6		1		9	
	4	3			

		7	6	15	15	8		5	11	1	11		23	9	20	10		3	21	22	22	3	2	
1			20		6		7		2		4		2	3	11	14	11	2	21	2			6	
2		16	2	8	8	21	21	2	5	22	20	18	22		11		9		6		19	22	19	9
3			3		12		2		6		23		14	22	23	6	20	22	14	21	22		22	
3		22	18	18	22	15	18	11	21	21	11	11	21		23		2		21		19	8	20	13
2			22		21		2		22		21		8	7	2	14	21	8	22	15	22		6	

				4	8
			7		
2	6			5	1
1		7			
	4				8
				6	3
	9	6		2	1
			3		
	2	8			

Älä lahjoita rahaa valtiolle!

Tarkasta ja palauta veroilmoituksesi.

Teksti: Kyösti Suokas

Postista sinulle on tipahtanut tai kohta tipah-
taa esitetyt veroilmoitus vuodelta 2014.
Esitetyt lomakkeeseen on merkitty val-
miiksi tiedot, jotka verottajalla on jo viran puo-
lesta hallussaan. Muut tiedot lomakkeeseen on li-
sättävä.

Tarkasta ehdottomasti kaikki esitetyt lom-
akkeen tiedot. Mikäli sinulla on enemmän tulo-
ja kuin lomakkeeseen on merkitty, niistä on syytä
ilmoittaa. Muuten verottaja saattaa myöhemmin
hakea omiaan korotusten kanssa.

Kaikki vähennykset, kuten ateriakorvaus-,
matkakulu- ja työkaluvähennys on ehdottomasti
merkittävä lomakkeeseen. Mikäli jotakin vähen-
nystä ei vaadi, sitä ei myöskään verotuksessa hy-
väksensä saa.

Erityisalla työskentelevät työntekijät kuten
esimerkiksi timplarit, muurarit ja rakennusmiehet
voivat vähentää matkakulut aina tulonhankkimis-
kuluna oman auton käytön perusteella (0,25 eu-
roa/kilometri) eikä vähennyksessä ole omavastuu-
ta eikä ylärajaa. Työntekijät, joilla on varsinainen
työpaikka, kuten rakennustuoteteollisuudessa, vä-
hentävät matkakulut verottajan ohjeiden mukaan.

Kannattaa ottaa huomioon, että pääsääntöises-
ti yli kahden vuoden työskentely samassa tai hy-
vin lähellä toisiaan olevissa kohteissa muodostaa
varsinaisen työpaikan myös erityisalan työnteki-
jölle.

Oman auton käyttö ei silloin ole enää itses-
tänselvyyttä ja matkakuluihin tulee omavastuu ja
yläraja. Oikeus ateriakorvausvähennykseen myös
poistuu. Kahden vuoden laskennan katkaisee vain
yli kuuden kuukauden poissaolo työkohteesta,
jonka aikana tehdään ainakin päivä töitä muualla.

Ateriakorvaus ei tule automaattisesti

Erityisalan työntekijälle myönnetään tulonhank-
kimisvähennyksenä ateriakorvauksen (9,75 euroa
vuonna 2014) suuruinen vähennys työpäivää koh-
den, jos työntekijällä ei ole varsinaista työpaik-
kaa ja työnantaja ei ole järjestänyt tai kustanta-
nut työpaikkaruokailua. Pitkiltä työpäiviltä voi
hakea kaksinkertaista ateriakorvausvähennystä.
Tämä vaatimus ei välttämättä mene aina kivutto-
masti läpi.

Tilapäisissä reissuhommissa olevat voivat
hakea suurempaakin tulonhankkimisvähennys-
tä, mikäli työnantaja ei ole maksanut päivära-
haa. Tätäkin kannattaa hakea, vaikka vaatimuk-
sen läpimeno saattaa olla takkuista. Se voi kui-
tenkin onnistua, jos pystyy uskottavasti perus-
telemaan, mistä lisääntyneitä elantokustannuk-
sia on syntynyt.

Työkalujen hankkimisesta aiheutuneet kulut
vähennetään tulonhankkimiskuluna joko siten, et-
tä vähennys suoritetaan ostettujen työkalujen kuit-
tien perusteella tai vähentämällä suoraan se sama
summa, jonka työnantaja on maksanut korvaus-
ta omien työkalujen käytöstä. Tätä jälkimmäistä
menettelyä eivät valitettavasti kaikki verotoimis-
tot hyväksy.

Palautukselle voi hakea jatkoaikaa

Esitetyt lomake on palautettava verotoimis-
toon sen mukaan, mikä palautuspäivämäärä lom-
akkeeseen on merkitty. Useita tietoja voi antaa
verottajalle myös netin välityksellä. Tarvittaes-
sa verotoimistosta voi hakea palauttamiselle jat-
koaikaa. Kuitteja lomakkeeseen ei liitetä, mutta
kuitit esimerkiksi ostetuista työkaluista on säilyt-
tettävä kuusi vuotta. Samoin on kuusi vuotta pi-
dettävä tallessa kirjanpitoa työkohteista, ajetuista
työmatkoista ja työpäivistä. Jos tietoja ei säilyt-
tä, niitä on jälkeenpäin erittäin hankala selvittää
ja muistaa.

Jos verotuksessa on epäselvyyksiä, kannattaa
rohkeasti soittaa omaan verotoimistoon. Virkaili-
jat auttavat aivan mielellään. Rakennusliiton jä-
senet voivat kysyä verotukseen liittyviä asioita
myös toimitsijoilta. Kaikki Rakennusliiton toi-
mitsijat hallitsevat keskeisimmät verovähennyk-
siin liittyvät asiat ja pystyvät tarvittaessa autta-
maan oikaisuhakemusten ja valitusten teossa. ■

ENSIMMÄINEN ASKEL

150€
/5 VRK 1 HH,
TÄYSIHOITO JA OHJELMA

TUTUSTU JA HAE:
WWW.PHT.FI

**ELÄMYKSIÄ JA
LIIKUNNAN ILOA!**

Oletko suunnitellut elämäntapamuutosta? Tarvitsetko apua aloittamisessa?
Asiantuntijoiden avulla ja ryhmän tuella pääset vauhtiin ja saat vinkkejä hyvään
oloon. Hae 1.askel-jaksolle yksin tai kaverin kanssa. Jaksoja tarjolla ympäri
Suomen. Tutustu ja hae: www.pht.fi

kevyt kuntotesti • ohjatut lajikoelut • ryhmän tuki • asiantuntijan ravintovinkit hyvään
oloon • etenemissuunnitelma

ENSIMMÄINEN ASKEL ON TÄRKEIN.

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry, www.pht.fi, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki.

Tiedätkö nimen Dustcontrol?
Onneksi olkoon!

Se tarkoittaa sitä, että olet ammattilainen, joka asettaa kovat vaatimukset pölynpoistolaitteille.

Me Dustcontrolilla olemme työskennelleet pölynhallinnan eteen jo yli 40 vuotta ja tiedämme lähes kaiken pölystä. Siksi kaikki Dustcontrolin rakennusimurit ja ilmanpuhdistimet ovat varustettu HEPA H13 suodattimilla. Väliä keuhkoistasi – valitse sininen kone, valitse Dustcontrol.

dustcontrol.fi puhelin 09-682 4330

Dohan keskustan vaikuttava horisontti. Etualalla rakennetaan aallonmurtajaa neuvoo-antavan yleiskokouksen rakennukselle.

Jalkapallon toinen puoli

Qatar rakentaa urheilun maailmanmestaruuskisoja siirtotyöläisten voimin. Työskentelyolosuhteissa ja -ehdoissa maa ei noudata reilun pelin sääntöjä.

Teksti: Ingemar Dahlqvist
Kuvat: Anders Lindh

Intialainen **Subramanian Velu** on yksi niistä 1,5 miljoonasta siirtotyöläisestä, jotka rakentavat areenoita, metroa ja kokonaisen uuden kaupungin – Lusailin – Qatarin. Kuuden kuukauden jälkeen hän palasi Intiaan vaimonsa ja kahden lapsensa luo velkaisena, petettynä ja pettyneenä.

Kolmekymppisen Subramanian matkakärryllä on vain yksi matkalaukku. On tiistaiamu kun hän puikkelehtii Chennain lentokentän tulohallin ihmismassan lävitse. Kolme lentokonetta Persianlahden valtioista on laskeutunut tänä aamuna. Perheet kohtaavat uudelleen, palajilla on raskaita matkalaukkuja monen siirtotyöläisvuoden jälkeen.

– Vihdoin kotona. Nyt olen taas onnellinen, Subramanian sanoo.

Suuria lupauksia, todellisuus muuta

Puoli vuotta sitten, vuoden 2014 kesäkuussa, Subramanian lensi täältä Qatarin Dohaan. Hän oli jättänyt perheen, vaimonsa **Telvin** ja 2-vuotiaat tyttärensä, **Saranin** ja **Akshiyän**, kotiin kylään, jonne on kuuden tunnin bussimatka Chennaista. Taskussa oli passi kahden vuoden työviisumileimoinen sähköasentajana Beacon Projects -nimisen yrityksen palveluksessa.

Viisumia järjestänyt agentti oli luvannut Subramanianille autonkuljettajan työtä. Hänellä on 11 vuoden kokemus kuorma-autonkuljettajana. Työnantajan piti lisäksi maksaa kansainvälinen ajokortti. Se sai per-

heen tekemään päätöksen siitä, että isä lähtee työn perään.

Hän oli maksanut 100 000 rupiaa (1 470 euroa) vaadittavista asiakirjoista ja työ- ja ajokorttilupauksista. Rahat hän oli lainannut koronkiskurilta viiden prosentin kuukausikorkoa vastaan.

– Minulla oli vakituinen työ ja kohtuullinen 25 000 rupian palkka (367 euroa). En siis ollut hädässä. Mutta kansainvälinen ajokortti antaisi minulle mahdollisuudet parempaan työhön. Luotin yhteyshenkilöhini, muun muassa Qatarissa työskentelevään sukulaiseen, Subramanian kertoo.

Vuoden 2014 aikana noin miljoona intialaista teki laillisesti töitä ulkomailla. Suuri ja kasvava määrä turistiviisumeja työskentelymaihin kielii siitä, että ainakin yhtä mo-

Subramanianin passin työviisumissa lukee, että hän työskentelee sähköasentajana 1 200 rialin kuukausipalkalla. Todellisuudessa hän työskenteli Dohassa 900 rialin kuukausipalkalla ja viimeiset kolme kuukautta ilman palkkaa.

Kafala-järjestelmä

Työperäistä muuttoa sääntelevä järjestelmä tarkoittaa, että siirtotyöläisellä on oltava qatarilainen sponsori, kafeel, työlupaa varten. Ilman sponsorin lupaa – useimmiten työnantaja toimii sponsorina – siirtotyöläinen ei voi vaihtaa työtä tai lähteä Qatarista.

Sponsori ottaa yleensä siirtotyöläisen passin.

Qatar on luvannut helpotuksia järjestelmään. Muun muassa viranomaisten pitää vastata maastapoistumisluvista ja passin luovuttamisen pitää olla vapaaehtoista. Mutta uudet määräykset eivät toteudu.

kistamme ehdot, osavaltion agentuurin johtaja **K. Iangoan** selittää.

Työnantajat kääntyvät mieluummin lukemattomien laittomien agenttien puoleen. Sellainen järjesti Subramanianin kontraktia, maksuna neljän kuukauden palkka. Se on monen lähteen mukaan normaali välityspalkkio.

Kun Subramanian tuli Qatarin, mikään ei ollut niin, kun hän oli kuvitellut.

– Agentti lupasi 1 500 rialia (370 euroa) kuukaudessa. Todellisuudessa sain vain 900 rialia, noin puolet siitä, mitä olin ansainnut kotona, hän kertoo.

– Ajokortistakaan ei tullut mitään. Sain ajaa bussia asuinalueen ja rakennustyömaiden välillä jo toisena päivänä.

Työnantaja, Beacon Projects, osoittautui rakennusalan henkilöstövuokrausyritykseksi. He ottivat Subramanianin passin talteen jo lentokentällä.

Oli kuuma. Kesällä on yleensä yli 40 astetta lämmintä. Asuinalueella, joka oli pääkaupungin Dohan eteläpuolella, ei ollut sähköä eikä ilmanvaihtoa. Hänet majoitettiin huoneeseen neljän maamiehen kanssa.

– Ajoin bussia kolme kuukautta. Silloin sain palkkaa, käteistä suoraan käteen. Mutta sitten ei enää tarvittu bussia. Sain ruveta toimimaan kirvesmiehen apurina, eikä palkkaa enää tullut.

Piikkilankaleiriin

Subramanianin kertomus on yksi monesta. Siirtotyöläiset tulevat Nepalista, Intiasta, Bangladeshista, Sri Lankasta, Filippiineiltä. Moni kertoo, miten heitä on huijattu orjatyö-

Siirtotyöläisten ehdot

- Siirtotyöläiset eivät saa perustaa ammattiyhdistyksiä, eivätkä liittyä sellaisiin.
- Qatar ei ole suostunut noudattamaan järjestäytymisvapautta koskevaa ihmisoikeutta.
- Työhön pääsee korkeita viisumi- ja sopimusmaksuja vaativien agenttien kautta. Qatar on luvannut kansallista rekisteriä, mutta mitään ei ole tapahtunut.
- Asumisolot, sosiaalililat, ruoan ja juomaveden saatavuus ovat retuperällä. Qatar on luvannut tehdä tarkastuksia tiheämmin. Suuret yritykset ovat tehneet jonkin verran parannuksia, alihankkijat toimivat kuten ennen.
- Käteispalkat ovat tavallisia. Maahan on säädetty palkkalaki, joka takaa, että kuukausipalkat maksetaan pankkitilille. Todellisuudessa käteispalkat ovat vakio.
- Työolosuhteissa on puutteita. 10–12-tuntisia työpäiviä, yli 40 asteen helle ja huono ruoka johtavat monen siirtotyöläisen kuolemaan. Intian Dohan suurlähetystön mukaan 279 intialaista siirtotyöläistä kuoli vuonna 2014. Noin 30 heistä työtaturmissa, muita tavallisia kuolon syitä oli sydänvika, itsemurha ja liikenneonnettomuudet. Nepalilainen suurlähetystö kertoo 19 nepalilaisen kuolleen jokaisena seitsemänä ensimmäisenä kuukautena vuonna 2014. Molemmissa ryhmissä kuolleiden määrä nousi vuonna 2014 edellisen vuoden jo korkeista luvuista.

* Lähde: ”No extra time”, Amnesty International, marraskuussa 2014 sekä omat selvitykset

tä vastaaviin oloihin, maan maahanmuuttoa hallinnoivan järjestelmän avulla.

Tällaisia henkilöitä ovat 34-vuotias **Chandran** ja 36-vuotias **Hussain**, jotka ovat työssä Dohan metrotyömaalla. He asuvat 2 500 muun miehen kanssa piikkilangoon eristetyillä asuinalueella noin tunnin matkan päässä Dohasta pohjoiseen.

Joka aamu kello viisi, kuutena päivänä viikossa, runsaat 20 Tata-bussia ajaa portista ulos vahdin ohitse. Kuudelta illalla bussit palaavat samaa reittiä takaisin. Puoli kahdeksalta on ruokailun aika.

– Meillä on vapaata perjantaisin. Silloin voimme saada passimme, jotta voimme olla asumisleirin ulkopuolella, Hussain kertoo. Heidän työnantajansa, QDVC, on konsortio, jonka eräs suuromistaja on ranskalainen Vinci.

Heidän työskentelyolonsa ovat monia muita paremmat. Silti, palkka on pieni ja Kafala-järjestelmästä, joka antaa kaiken vallan työnantajalle, olisi päästävä eroon. Siksi miehet aikovat perustaa ammattiyhdistyksen, vaikka se on kiellettyä.

Vähän lähempänä Dohaa, Al Khorissa, asuu 12 nepalilaista maalaria, viisi yhdessä ja seitsemän toisessa huoneessa. Heillä on yhteinen suihku ja WC.

– Meillä ei ole juomavettä. Käymme läheisessä moskeijassa täyttämässä vesipullojamme. Siellä qatarilaiset kohtelevat meitä kuin paskaa, eräs nepalilainen kertoo.

Dohan laidalla, East Industrial Area -alueella, Lotus Trading -yhtiö vuokraa muurien takaa olevia asumisparakkeja. Täällä asuu Medtelin palkkalistoilla olevia kirvesmie-

hiä. Eräs heistä on loukannut selkensä työmaalla. Hänellä on lääkärintodistus siitä, ettei hän voi jatkaa kirvesmiehenä. Työnantaja, jolla on hänen passinsa, ei hyväksy irtisanoutumista.

– He sanovat, että minun pitää mennä työmaalle, kun sopimukseksi on kaksivuotinen. Jos lopetan siitä huolimatta, he uhkaavat olla allekirjoittamatta maastalähtöviisumia. He sanovat myös, etteivät maksa kotimatkaani ja etten saa palkkasaataviani, mies kertoo.

Kaikkien kertomukset ovat samankaltaisia, riippumatta siitä, mistä he ovat lähtöisin. Se kertoo Kafala-järjestelmästä, joka tekee heidät täysin voimattomiksi. He joutuvat kärsimään huonontuneista sopimusehdoista, maksamattomista palkoista, pitkistä työvuoroista, kovasta työstä kestävässä kesähelteessä, huonoista asuinpaikoista, ruoan ja veden puutteesta ja vaarallisista työoloista. Eivätkä he voi protestoida.

Kuukausien palkattomuuden jälkeen Subramanian Velu sai yhteyden siirtotyöläisten tukijärjestöön, National Domestic Workers Movementiin. Sinä aikana, kun he olivat yhteydessä viranomaisiin ja yrittivät järjestää asioita, Subramanian eli almuilla epävarmuudessa. Ehtona passin palauttamiselle oli, että hän allekirjoitti paperin, ettei hänellä ole mitään vaatimuksia yritystä kohtaan. Hän palasi tyhjin taskuin ja hän on edelleen velkaa agentille. Mutta hän on onnellinen, kun hän työntää matkatavarakärryään Chenain tulohallista ulos. Nyt Telvi, Sarana ja Akashiya on enää kuuden tunnin bussimatkan päässä. ■

Qatar

- pinta-ala neljäs Tanskasta
- 2,3 miljoona asukasta, joista 278 000 qatarilaista
- AlThanin emiiriperhe perii vallan
- pääkaupunki Doha
- Jalkapallon MM-kisoja varten investoidaan 210 miljardia euroa.

ni työskentelee laittomasti.

Virallisesti rekisteröityjä työagentteja on tuhansittain. Useimmat ovat yksityisiä, mutta monessa osavaltiossa, kuten Tamil Nadussa, on osavaltion toimisto.

Tamilnadu Manpower Corporation -yrityksen (TMC) tehtävänä on tukea maastamuuttoa. Työvoima on tärkeä vientituote, joka toi maalle 66 miljardia euroa vuonna 2013. Mutta TMC on vain pisara valtameressä. Vuonna 2014 se järjesti 220 sopimusta.

– Työnantajat eivät kysele työvoimaa meiltä, he tietävät, että tar-

Tupa ryskyi, parret paukkui, sänky lautoina lotisi

Kokoajat Petra Lampinen, Eero Enqvist ja Pinja Hahtola: **Tupa ryskyi, parret paukkui. Suomen kansan rivot runot.** WSOY

Jyri Vasamaa

Elias Lönnrot on koonnut kansanrunouden pohjalta meille suomalaisille kouluajoiltakin tutun Kalevalan. Kansanrunoudessa olisi kuitenkin ollut myös aineksia *Kamasutran* kaltaisen rakkauden, rakastelun ja yhdyselämän opetuksia yhteen koavalle kirjalle. Lönnrotin aikana tällaista ei vain oikein voinut julkaista, vaikka hän laatikin seksirunojen käsikirjoituksen julkaistavaksi. Tämä koelma sisältää useita tuon vanhan käsikirjoituksen runoja.

Sisällys on jaettu lemmenostatuksiin ja loitsuihin, syntyrunoihin, ylistysrunoihin, elimien matkoihin omille teilleen, opetuksiin ja moraaleihin, nussun puutteeseen, lemmenarinoihin, kasuihin ja rallatuksiin sekä pilkkaloruihin ja kansanlauluihin. Kaikkiin runoihin ei alaotsake rivot runot välttämättä päde, sillä esimerkiksi tätä muinoin Halikosta kerättyä runoa pitäisin jopa kauniina kuvauksena:

”Katsos kahta pallaa, kun riippuu neidon rinnassa. Ne ovat suuret ja lihavat, kauniit ja ihanat. Ja siitä vähän alemmaa, on näköala parempaa. Ei kenkään taida arvata näit näköaloja. Kun siellä reeret lihavat, ja karvat mustat kiharat, jossa lepää piilossa tuo pimppi piskuinen. Siellä pimppi piilossa, tuuheitten karvain varjossa. Huulet purppura punaiset kuin rusko taivaalla”. Hauskoista kielikuvista nostaisin esille seuraavan Käkisalimesta löydetyn runon. ”Älä vittuu vituksi kutsu, kutsu saksansormukseksi, hoppuu hopiasuiksi”.

Kirjan aloituspuheessa kerrotaan, miten monta nimeä tämän aihepiirin asioista on suomenkielellä. **Raimo Jussilan** ja **Maija Länsimäen** parisenkymmentä vuotta laatimassa teoksessa *Se siitä – suomen kielen seksisanakirjassa* on 700 sivua. Kyrvällä on esimerkiksi noin 970 nimeä.

Kirja neljännessä luvussa Kyrpä kyyillä ajapi – elimet omilla teillään, kerrotaan sukuelinten karkumatkoista omille teilleen. Suomen kielen professori **Jaakko Leino** ja kansanrunouden tutkija **Senni Timonen** pohtivat aihetta kirjan aloituspuheessa seuraavasti: ”Ehkä elimistä puhutaan itselisinä olentoina siksi, että niillä on taipumus elää omaa elämäänsä, ja olla usein kantajansa tahdosta kiusallisen riippumattomia, tai ehkä toisinaan on suorastaan soveliaampaa ja häveliäämpää puhua itse elimistä kuin sen kantajasta. Silkalla huumorilla lienee myös osansa, kuten monissa muissakin runoissa”.

Väittäisin, että kyse ei aina ole välttämättä elimistä vaan arvonimestä, kun runossa puhutaan kyrvästä, ja sen matkoista. Muistan lukeneeni joskus **Marja Paasion** *Pilvihin on piian nännit; Suomen kansan seksiperinnettä* -kirjasta (Otava 1985) seuraavaa:

”Isän kuoltua peri vanhin poika isänsä arvoniemen kyrpä, ja sitä tehden tuo nimi siirtyi kuoleman kautta seuraavalle ja taas seuraavalle veljekelle”.

Kirjan hyvänä puolena pidän sitä, että runot käsittelevät mukavia asioita ja kuten esipuheessakin sanotaan, kirjan sivuilta kuuluu entisaikojen kansanrunoilijoiden hyväntuulinen ääni. Kirjan hyviin puoliin kuuluu sekin, että se on kuin pino hyviä 45 kierroksen singlelevyjä, joita kuunnellaan yksi kappale kerrallaan. Sen voi napata aina uudelleen hyllystä, avata sattumanvaraisesta paikasta, lukea, ja aina tulee hyvälle tuulelle. Tämä kirja ei vanhenne koskaan.

Seitsemännän luvun Lemmentarinoista löytyy mielestäni kirjan hauskin tarina. Hieman pidempi hupailu, Varpaisjärveltä talteen kerätty, *Kun minä nussin nuorna miesnä*.

Jos haluaa tutustua Elias Lönnrotiin koulussa

opittua paremmin, suosittelen **Ville Rannan** mainiota sarjakuvaromaania *Kajaani*.

Kiitämme: Kirjassa on mainioita kielikuvia. Siinä on huumoria ja siinä on vakavuutta.

Moitimme: Me suomalaiset tiedämme omasta, ennen kristinuskoa olleesta kulttuuritamme kovin vähän.

Tohtori valitsee, mihin potilas kuolee

Mikko Remes & Matti Ylönen: **Velkatohtorit. Kuinka Eurooppa unohti historian ja oppi rakastamaan talouskuria.** Into Kustannus 2015.

Inari Juntumaa

Mikko Remes ja **Matti Ylönen** tekevät jotakin suomalaisessa talouskeskustelussa harvinaista: antavat äänen talouskriisin seuraukset omakohtaisesti tunteville ihmisille, tutkijoille, poliitikoille ja eri alojen asiantuntijoille. Kohtaamiset tulevat iholle.

Velkatohtorien vaikutus kuvataan vertauksella. Kreikkalainen lääkäri **Makis Mantas** auttaa iltaisin kasvavaa potilasmäärää, joka on pudonnut maan virallisen terveydenhuoltojärjestelmän ulkopuolelle. He esittelevät Mantakselle liudan reseptejä vakavien sairauksien hoitoon kysyen, mitkä lääkkeet tulisi ostaa, kun rahat eivät riitä kaikkiin. ”Käytännössä tehtäväni on valita, mihin sairauteen potilas kuolee”, Mantas kuvaa.

Nyt tuntuu uskomattomalta muistaa, että Saksan velkoja armahdettiin vuonna 1953. Tuolloin 1930-luvun laman ja kiristysten jälkeiset sotaiset seuraukset olivat vielä yhteisessä muistissa.

Saksasta kasvoi talousmahti. Uutisista voimme lukea, miten se nyt suhtautuu muiden velkoihin.

1930-luvun laman syyt ja seuraukset alkoivatkin unohtua 1970-luvulla, jolloin rahoitusmarkkinoiden sääntelyä ryhdyttiin purkamaan. Finansi-

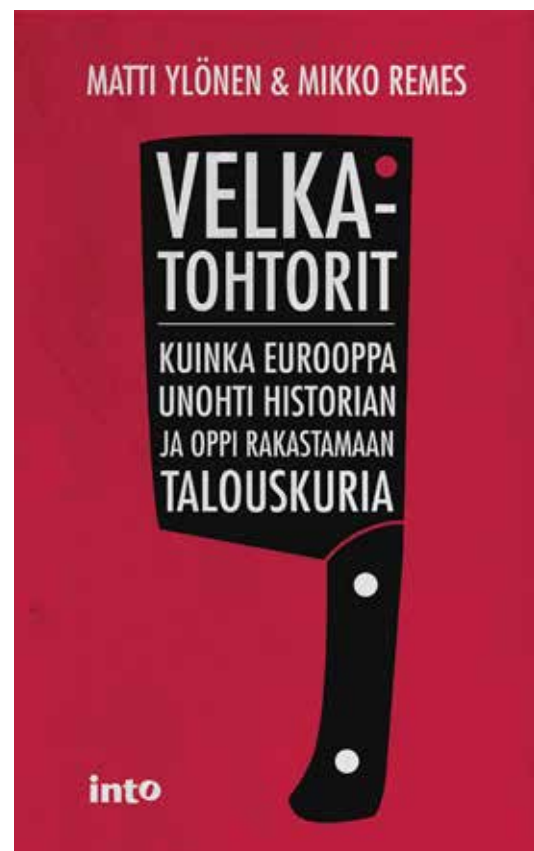
kriisit lisääntyivät nopeasti. Nyt finanssitaloudessa liikkuu uskomattoman paljon rahavirtoja ilman, että se toisi talouskasvua ja työllisyyttä tänne reaalityalouden puolelle, jossa me todelliset ihmiset olemme ja toimimme.

Jopa Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) oman arviointilaitoksen mukaan se oli osasyllinen nykyisen finanssikriisin syntyyn. Sen lainoja saavat maat ovat joutuneet yksityistämään toimintojaan rankasti sekä vähentämään markkinoiden sääntelyä. Troikkatohtori määräsi, vaikka esimerkiksi YK:n kauppaja- ja kehitysjärjestö UNCTAD on onnistunut toistuvasti ennustamaan kriisit.

Olo on turhautunut ja ahdistunut. Toiveikas katseeni on Espanjassa. ”Podemos” = ”me voimme”.

Kiitämme: Kirjan taustoitustyö on kattavaa. Kerronnan tyyli on tarinallisuudessaan ja omaehtaisuudessaan mukaansatempaavaa.

Moitimme: Viime vuosien mainiosta poliittisen talouden kirjatarjonnasta huolimatta julkisen keskustelun ja päätöksenteon urien muuttaminen näyttää vaikealta.

RATKAISUT

1	2	3	4	6	8	5	9	7	3	4	9	1	6	5	8	2	7	7	1	5	2	6	4	8	3	9
7	5	6	3	1	9	4	8	2	2	7	1	8	9	3	5	6	4	8	9	4	1	7	3	5	2	6
9	4	8	5	7	2	6	1	3	6	5	8	4	2	7	3	1	9	2	3	6	9	8	5	1	7	4
8	6	9	7	3	4	1	2	5	4	9	2	7	8	1	6	5	3	1	6	7	3	2	8	4	9	5
5	3	4	1	2	6	9	7	8	1	3	5	9	4	6	2	7	8	9	4	3	5	1	6	7	8	2
2	1	7	9	8	5	3	6	4	7	8	6	5	3	2	9	4	1	5	2	8	7	4	9	6	1	3
4	9	2	6	5	7	8	3	1	9	1	7	6	5	8	4	3	2	3	8	9	6	5	7	2	4	1
6	8	1	2	4	3	7	5	9	8	6	3	2	1	4	7	9	5	6	7	1	4	3	2	9	5	8
3	7	5	8	9	1	2	4	6	5	2	4	3	7	9	1	8	6	4	5	2	8	9	1	3	6	7

Olet tärkeä!

Tämä pieni suuri asia meiltä usein unohtuu, vaikka se on yksi demokraattisen päätöksenteon tärkeimmistä peruspilareista. Liian moni meistä jättää käyttämättä oikeutensa tulla kuulluksi.

Äänestykset olivat ja menivät ja lopputuloshan oli se, että vain hieman yli joka viides jaksoi raahautua postilaatikolle, tai edes vaivautua tekemään netissä muutaman klikkauksen. Eikö ihmisiä kiinnosta, vai onko laiskuus keskuudessamme nousutällaisiin sfääreihin?

Nuorien osalta tilanne on vielä huonompi; alle 30-vuotiaista keskimäärin kuusi Raksanuorta sadasta jaksot kiinnostua asiasta sen verran, että antoi äänensä ehdokkaalleen. Onko ongelma tiedon puutteessa, vai eikö tieto vain tavoita nuoria? Kokeeko nuori oman äänensä merkitykselliseksi?

Huolimatta nuorten laiskasta osallistumisesta äänestämiseen, saimme onneksi kohtuullisen hyvin nuoria ehdokkaita läpi liittokokoukseen. Peräti 30 alle 35-vuotiaista rakentajaa on lähdössä liittokokoukseen varmistamaan, että heidänkin näkemysensä ja mielipiteensä saadaan kuuluviin. Tästä voisi päätellä, että ehkä jokunen pitemmänkin linjan rakentaja on kokenut, että nuoriakin olisi hyvä äänestää mukaan vaikuttamaan yhteisiin asioihin ja antamaan vähän toisenlaista näkökulmaa.

Jos kaikki annetut äänet olisi jaettu ehdokkaiden kesken tasan, jo-

kaiselle olisi tullut ääniä 35 kappaletta. Kaikista ehdokkaista vain 14 sai yli sata ääntä, joten joka ikinen ääni on ollut merkityksellinen. Oman ehdokkaan läpipääsy on voinut olla vain yhdestä äänestä kiinni.

Vasta yli 50-vuotiaiden joukossa äänestysaktiivisuus alkoi olla kohtuullisella tasolla ja jos nuorempien innokkuutta osallistua vaikuttamiseen ei saada nostettua, ollaan parin vuosikymmen päästä kyllä ongelmassa.

Olkoon tämä pieni muistutus kaikille, näin kevään tuloa odotellessa, että kaikilla niillä sinun pienillä suurilla teoillasi on merkitys ja oikeasti vaikutus kokonaisuuteen. Kaikki suuret asiat rakentuvat pienistä osista ja jos pienet asiat häviävät, katoaa niiden mukana kokonaisuus. Naapurin Penan tekemisiin et voi vaikuttaa, joten niistä ei kannata murehtia. Voit vain vaikuttaa siihen, teetkö itse parhaasi, ja se on se mikä on väliä, sillä olethan tärkeä! ■

Ida Kuikka

H I S E	L K R S O N C K O R E G O N
V U P O	K O T I V Ä V Y O L I I V I R A
Y Ö Ä J	P V Ä Ö L J Y T I V A A J A
G N L D	P E R I N T Ö D I A D E E M I C V
F M B R	T K Ä Ä I T E E A F E T A
T A K C	P U T K I L O V A T T E O
	S O I H I D A L G O N U H A
	O E A R T E K V
	H E L P P O L O H E T
	D H E L I E L L
	E R I E O F I L I P
	Y M A G I A I Ö
	Ä S S Ä I N O B E L
	Ä T H A I T Y L
	P U L L O V Ä H Ä K Y R Ö S T A A S I
H R U P I E	I S Ä N Ä I T I U
I D I O O T T I V A R M A	Ä Y U B A B Y
S S J I U K	N A K U R A N T A A
S A M M A L M Ä T T Ä Ä T	K I T B O R G
I A T I A T	O P I N T O A L A U

J O E T A S I A R O V E R K U V A	
U T U P L A S O O P A I L O T O N	
V A A L L A K U S E L L I T A I N	
A N N I A L E T O R A A T I R M A	
T E O T K I I T O O T S A S E A T	
A L L U K I N U S K I I I N A I	
R U I S S A T O L A D A S A T U L A	
	L O M A L T A P A L U U
	I M A A T A M I R
	S K O T T I A N S A
	A I T A K I N T A A T
	L A L A T I N
	A P A J A I K A R O S
	M A S U T K U L U M A
	O S U O J A L A K A T
	R A I S A T A S A T A

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täytännyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunkin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 154 euroa kuukaudessa.
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuusia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha-hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
  - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
  - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloeseen eikä palkanmäärittäykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan ansioturvan päiväraha-hakemuslomakkeella. Hakemuslomakkeita saat TE-toimistosta tai liiton alue-toimistosta. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä myös sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsioinnin kautta voit toimittaa liitteitä ansiopäiväraha-hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta. Lisäksi jatkohakemuksen voi toimittaa puhelimitse puheentunnistuspalvelun kautta, mikäli olet kokonaan työttömänä tai kokonaan lomautettu.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellei ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyvä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kolme.
  - Normaalia neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin, kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
  - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
  - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta niitä ei jouduta palauttamaan täydennettäviksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blir arbetslös på TE-byrån som arbetssökande. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1 154 euro i månaden.
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.
  - Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
  - Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Du ansöker om dagpenning på blanketten för ansökan om inkomstrelaterad dagpenning. Du får blanketter på TE-byrån eller förbundets kretskontor. Du kan göra den första ansökan om inkomstdagpenning och även de fortsatta ansökningarna elektroniskt via vår tjänst eAsiointi. Via eAsiointi kan du skicka in bilagor till din ansökan. Du kommer in på tjänsten eAsiointi genom att logga in via arbetslöshetskassans hemsidor, www.rakennuskassa.fi eller via Byggnadsförbundets hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du kan också skicka in din fortsatta ansökan per telefon via röstidentifieringstjänsten, om du är helt arbetslös eller helt permitterad.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig tre fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska noggrant fylla i alla punkter i ansökan, så att vi inte blir tvungna att returnera dem till dig för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

KUN TEET TÖITÄ YKSITYISELLE KOTITALOUKSILLE, KÄYTÄ UUTTA PALKKALASKURIA!

Rakennusliitto tarjoaa jäsenilleen Palkkaus.fi-palvelun kanssa palkkalaskurin, jolla voit helposti tehdä palkkalaskelman ja lähettää sen yksityiselle työnantajalle maksettavaksi.

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman itse työnantajalle maksettavaksi Palkkaus.fi-palvelun avulla. Palkkalaskuri ottaa huomioon myös TESin erät ja voit liittää laskelmaan myös kulut ja kilometrikorvaukset.

Palvelu on ilmainen työntekijälle, eikä palvelun käyttö sido tai velvoita mihinkään. Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1.

Rekisteröidy
ilmaiseksi

Palkkaus.fi - palvelulla sinulle jää noin 30 % enemmän verrattuna laskutuspalveluihin tai oman yrityksen kautta tapahtuvaan laskutukseen.

2.

Lähetä laskelma
työnantajalle

Voit tehdä palkkalaskelman valmiiksi itse ja lähettää työnantajalle palvelun kautta. Palkka on helppo maksaa ja kaikki velvoitteet tulevat hoidetuiksi.

3.

Työnantajat
löytävät sinut

Markkinoi ja myy osaamistasi entistä näkyvämmiin Palkkaus-profiililla. Kotitalouksien on helppo löytää sinut!

REKISTERÖIDY JA KÄYTÄ ILMAISEKSI OSOITTEESSA:
WWW.PALKKAUS.FI

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Huhtikuun kokous ke 15.4. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Tilaisuuteen saapuu sosiaalisihteri Tiina Nurmi-Kokko. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Kainuun rakentajaveteraanit

Kevätkokous to 7.5. klo 12 Suvirannassa. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen sauna, makkara- ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Risteily 26.–27.5. Tallinaan. Auto lähtee klo 15.30 Harjukadun tilausajolaiturista ja ajaa reittiä Vaajakoski–Joutsa. Varattu hyttejä 56 hengelle. Matkan hinta jäsen/avec 30 €/hlö, ulkopuoliset 40 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään ma 11.5., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811.

Kirveskerho 55

Kokoontuu ti 12.5. klo 12 Siikarannassa saunomisen merkeissä. Aloitamme ruokailulla. Kimppakyydit Sairanen p. 050 538 1785 tai Nurminen p. 040 542 5232. Hallitus

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Uraanmittauskurssi kirvesmiehille la 18.4. klo 10–16, osaston tilat, Purpuripolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Kurssilla käydään läpi urakan hinnoittelu, laskurit, sopiminen, läpivienti, tuntikirjanpito, KTA ja loppuselvitys. Läpi käydään myös kirvestöiden hinnoittelut perustuksista sisätöihin. Vetäjänä toimii työehtotoimitsija Kari Lamberg. Mukaan mahtuu 30 osallistujaa. Ilmoittautumiset kirvesmiehet@kolumbus.fi tai Juha Kolhinoja p. 044 307 0639. Kursseille voivat osallistua myös muiden osastojen kirvesmiehet!

Os. 002, Helsingin maalarit Maalareiden kesäpäivät 13.–14.6., kylpylähotelli Peurunka. Päivällä leikkimielisiä kisailuja ja visailu-

ja sekä rentoa meininkiä. Illalla juhlistamme Jyväskylän maalareiden ja mattomiesten osaston 90-vuotistapahtumaa juhlaillallisen merkeissä. Oma vastuu 20 €, joka sisältää matkat, majoittautumisen, ohjelman, kylpylän vapaan käytön ja aamiaisen. Ilmoittaudu nopeasti kesän värikäimpään tapahtumaan, Johanna p. 050 571 8447 tai johanna.elonen@gmail.com. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 004, Helsingin sisävalmistemiehet

Mitta- ja laskentakoulutus 22.–24.5., Viking Line -laivalla. Lähtö pe 22.5. klo 17.30 Helsingistä ja paluu su 24.5. klo 10.10 Helsinkiin. Mukaan mahtuu 12 ensimmäistä, joille ilmoitetaan tarkempi aikataulu myöhemmin. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 4.5. sähköpostilla osoitteeseen: pekka.virran-niemi@kolumbus.fi. Lisätietoa Ismo Jokinen p.+358 505 871 429. Hallitus

Os. 014, Turun maalarit ja mattomiehet

Maalareiden kesäpäivät 13.–14.6., kylpylähotelli Peurunka. Osallistumismaksu 20 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 20.4., Soili Konsell p. 050 355 9169 tai soilikonsell@hotmail.com. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 033, Lappeenranta

Jatkokevätkokous ti 14.4. klo 18, Työväenyhdistyksen kokoustila, Snellmaninkatu 12, Lappeenranta. Käsitellään tilikertomus ja toiminnantarkastajan lausunto, vahvistetaan tilinpäätös ja myönnetään vastuunvapaus tilivelvollisille. Sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 6.5. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Hallituksen kokous ke 22.4 klo 18, Järjestöotalo, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

Os. 052, Jyväskylän maalarit ja mattomiehet

Maalareiden kesäpäivät 13.–14.6., kylpylähotelli Peurunka. Tapahtuma alkaa lauantaina klo 10–12.30 tulolounaalla. Tapahtuman avaus klo 12.15 jatkuen ranta-alueella leikkimielisillä kisailuilla: ongintaa, frisbeegolfia, pensselinheittoa ym. hauskaa. Iltajuhlan ohjelmassa: osaston 90-vuotissillallinen, stand up -koomikko, tanssia, karaoke sekä hauskaa yhdessäoloa. Majoitushinnat: 2hh 69 €/hlö/vrk, lisävuode 45 €/hlö/vrk, 1hh 100 €/hlö/vrk. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 17.4. p. 040 054 6759 tai p. 044 533 1556. Tervetuloa! Hallitus

Os. 059, Oulu

Kylpyläpäivä su 19.4. Oulun Ede-nissä, osasto tarjoaa. Tule klo 10–13 välisenä aikana yksin, kaksin tai perheesi kanssa ja ota jäsenkortti mukaan. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 060, Kouvola

Jäsenmatka 8.–11.7. Viron Pärnuun. Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumiset viimeistään su 10.5. p. 040 537 5579. Hallitus

Os. 066, Lahti

Lystinpitoa ja liikuntaa ke 20.5., hotelli Siikaranta, Espoo. Lähtö klo 8 linja-autoaseman turistipysäkillä, josta matka jatkuu kohti Espoota. Yhteinen kokoontuminen salissa ja selvitys eri ryhmissä tapahtuvasta toiminnasta. Ohjelmassa: klo 10–14 terapialuento hotellin läheisyydessä olevalla kodalla (tarjolla kantarellipaistosta, luomujälkiruokaa, nuotio-kahvia, kääretorttua ja makkaraa), klo 15–17 uima-allasjumppa ja sauna, mahdollisuus myös veneilyyn ja kuntosalin käyttöön, klo 16–18 ruokailu seisovasta pöydästä. Paluu kotia kohti klo 18. Saavumme Lahteen noin klo 20. Matkan hinta 10 €/hlö, joka sisältää edestakaisen matkan ja päivän ohjelman. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Antti Kuusinen p. 046 522 6889.

Os. 100, Hämeenlinna

Teatterimatka la 4.7. klo 14 Pyynikin kesäteatterin näytökseen Avioliittosimulaattori. Lippuja 100 kpl ja niitä saatavana hintaan 25 €/

kpl Hämeenlinnan toimistolta p. 040 575 8349 sekä Rampe Leppä-seltä p. 050 413 3283. Lippu sisältää kuljetuksen reittiä Hatusen talli, Parola klo 11.30, Wetteri klo 12, Hämeenlinnan jäähalli ja Iitalan Shell. Tervetuloa! Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 21.4. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisan-katu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet

Maalareille tes-kurssi la 25.4. klo 11, Oulun toimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Kurssin pitäjä työehtotoimitsija Markus Ainasoja. Päivän päätteeksi saunomaan. Lisätietoja ja ilmoittautumiset pe 17.4., Mika p. 050 413 2917. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Osaston motoristien kevätajo la 9.5. Kohteena Kotkan Merimuseo. Kokoontuminen klo 10 Keravan Nesteellä, josta lähtö. Säävaraus. Hallitus

Os. 124, Toijala

Keilaus- ja aktiviteettitapahtuma la 16.5. klo 16, viihdekeskus Huvi-la, Hallamäentie 3 Akaa. Tapahtuman jälkeen siirrymme saunomaan Kangassaareen. Kaikki jäsenet tervetuloa! Hallitus

Os. 154, Loviisa

Matka 29.–31.5. Pärnuun, Strand SPA & Konferenssihotelli. Lähtö klo 6 turistipysäkillä. Ilmoittautumiset viimeistä su 19.4., Kaj Vilja p. 040 581 7509. Omavastuu 50 €/hlö, joka maksetaan myös viimeistään su 19.4. osaston tilille. FI91 5557 0520 0408 70. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 265, Vantaa

Kevätretki 16.–17.5. Tampereelle. Lähtö la 16.5. klo 11 Puistokulman edestä. Ohjelma: lauantaina ruokailu, Tampereen Työväen teatterin esitys Hevosten keinu.

Mahdollisuus käydä kylpylässä tai Särkänniemen Delfinaariossa. Sunnuntaina Työväen museo ym. Mukaan pääse 30 ensimmäistä. Hinta 10 €/hlö, lapset ja työttömät ilmaiseksi. Ilmoittautumiset viimeistään pe 24.4., Esko Koivisto p. 045 875 0009, 050 402 5033 tai eskostp@elisanet.fi.

Tiedoksi: Kun osallistut liiton kursseille, osasto maksaa matkat. Hallitus

Os. 280, Helsingin betonirauhoittajat

Kuukausikokous ma 11.5. klo 17, Purpurinpolku 7-9, Kannelmäki, Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 320, Laihia

Kesäretki 3.-5.7. Tampereen Holiday-kylpylään äijäporukalla. Omavastuu 100 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään su 19.4., p. 050 585 6711. Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Kesäretki 12.-14.6. Tallinnaan, majoitus hotelli Radisson. Omavastuu 90 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään to 7.5. p. 045 673 7221 tai kalle.vanka@elisanet.fi. Maksu osaston tilille FI40 8000 1201 2335 91, viestikenttään osallistujan nimi. Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Äitienpäivälounas su 10.5. klo 11.30-15, hotelli Siikaranta, Naruportintie 68, Espoo. Jäsenille perheineen tervetuloa! Ilmoittautumiset neuvontaan. Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät

Talotekniikka-alan retkeilypäivät 13.-14.6., Kuopio. Lähtö la 13.6. klo 6.30 aluetoimiston edestä, Sorinkatu 4. ja paluu su 14.6. noin klo 18. Matkalle mahtuu mukaan 46 ensiksi ilmoittautunutta. Majointus on Scandic-hotellissa. Ohjelmassa: la kenttäpelejä, neuvottelukokoukset työssäkäyvät ja veteraanit erikseen, illanvietto ja su muistomerkillä käynti, laivaristeily ja kotiin lähtö. Omavastuuosuus vaimot/seuralaiset 50 €/hlö, lapset ja osaston jäsenet vapaa. Ilmoittautumiset viimeistään su 10.5., Rautanen Viljanen p. 050 594 4168. Maksut osaston tilille FI69 8000 1301 2217 36. Ennakkoon voi tilata Partasen muikkukukkoja päivän hintaan, maksut perillä. Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Talotekniikka-alan retkeilypäivät 13.-14.6., Kuopio. Matkan omavastuu 60 €/hlö, joka sisältää: majoituksen, kuljetuksen ja illalliskortin. Sitovat ilmoittautumiset

viimeistään ti 5.5. Ari Pajunen p.040 054 6088. Hallitus

Os. 418, Kirkkonummi

Perinteinen äitienpäivälounas su 10.5. klo 11.30-15, hotelli Siikaranta, Naruportintie 68, Kirkkonummi. Osasto tarjoaa. Esitä jäsenkorttisi kassalla. Jäsenet perheineen tervetuloa! Hallitus

Os. 468, Mäntsälä

Kevätkokous ke 15.4. klo 19, Shell Pohjoinen, Pohjoinen Pikatie 1, Mäntsälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 479, Rantasalmi

Pilkkikilpailut su 12.4. klo 9-13 osaston mökillä. Jäävaraus. Tiedustelut p. 040 571 5934. **Kevätkokous** la 25.4. klo 14, Rantasalmen Työväentalo, Sudentie 1, Rantasalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 540, Uudenmaan

maarakentajat Baltic Queenin 22 h -risteily 5.-6.6. Tallinnaan. Omavastuu 20 €/hlö. Seuralaisen voi ottaa mukaan. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 24.4., Jouko Kolehmainen p. 040 523 5935. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 548, Kymen maarakentajat

Kevätretki la 25.4. Tallinnaan. Bussi lähtee klo 11.40 Hamina linja-autoasema, klo 12.10 Kotka linja-autoasema, klo 12.25 Karhula linja-autoasema, klo 13.05 Kouvola matkakeskus, klo 13.20 Kuusankoski pikavuoron pysäkki, klo 13.30 Koria ABC ja klo 13.45 Alpiruusu. Laiva palaa Helsinkiin su klo 16 ja lähdetään kotimatalle. Hinta: jäsen 20 € ja avec 50 €. Jos kysymyksiä, niin soitto Mikolle p. 045 131 6722. Matka maksetaan viimeistään ma 20.4. osaston tilille FI 59 4924 0010 2429 85. Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Teatteri-ilta su 19.4. klo 17 Rientolassa. Vielä muutama paikka vapaana. Ilmoittautumiset viimeistään su 12.4., Veikko Laine p. 050 585 9060. Hallitus

ONNEA

85 vuotta

Hakkarainen Veikko 26.4., Rovaniemi. Os. 131, Rovaniemi

65 vuotta

Peippo Taisto Johannes 13.5., Espoo. Os. 349, Matinkylä

KIITOS

Kiitos Rakennusliitto, työtoverit, Läntinen toiminta-alue, Hämeen ja Turun aluejärjestöt, ammattiosastot, Kalle Hyötysten tukiryhmä, ystävät: Lämmin kiitos teille kaikille, jotka muistitte minua niin monin eri tavoin siirtyessäni eläkkeelle 1.4.2015.

Aurinkoista kevättä toivotellen

Onerva Kirveennummi

Kiitän os. 100, Hämeenlinnan hallitusta merkkipäiväni muistamisesta!

Alpo Ojala, Hämeenlinna

KUOLLEITA

Huhtala Viljo Toivo Matias

Osastomme pitkäaikainen jäsen Viljo Toivo Matias Huhtala kuoli 9.3.2015. Hän oli syntynyt 31.5.1927 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1957. Muistoa kunnioittaen Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Kettunen Urho Johannes

Osastomme pitkäaikainen jäsen Urho Johannes Kettunen kuoli 16.3.2015. Hän oli syntynyt 1.3.1930 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1962. Muistoa kunnioittaen Os. 425, Pudasjärvi-Taivalkoski

Kuittinen Kauko

Osastomme pitkäaikainen jäsen Kauko Kuittinen kuoli 17.2.2015. Hän oli syntynyt 17.5.1935 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1956. Muistoa kunnioittaen Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Mettänen Mauno Aleks

Osastomme pitkäaikainen jäsen Mauno Aleks Mettänen kuoli 13.3.2015. Hän oli syntynyt 23.10.1926 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.8.1950. Muistoa kunnioittaen Os. 601, Helsingin muurarit

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Mälning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- LInk Star Grupp Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Nordicom Rakennus Ky
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü

- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Vartix
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

UUDENMAAN ALUEEN KESÄPÄIVÄT LINNANMÄELLÄ 6.6.

Aika: la 6.6. Puiston portit aukeavat klo 13 ja ovat avoinna klo 21 asti.
Hinta: 16 €/ranneke jäsenille ja perheenjäsenille
 Rannekkeet voi ostaa lipunmyyntipisteistä Vekkulaa vastapäätä.
Tunniste: Lipputuotteet voi ostaa ainoastaan Rakennusliiton jäsenkorttia näyttämällä.
Tarjous koskee vain Uudenmaan aluejärjestöön kuuluvia osastoja ja on perhekohtainen!

Ranneke kiinnitetään oston yhteydessä ranteeseen ja on voimassa kyseisen päivän.

Kaikkien rannekeiden saajien tulee olla paikalla ostohetkellä.

Lisätietoja: Vilppu Oikarinen p. 050 383 5453.

Jäsenet perheineen tervetuloa!

Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestö

PERINTEINEN RAKENTAJAKARAVANARIEN KOKOONTUMINEN 22.–24.5.

Paikka: Lintulahti, Äänekoski
Hinta: 75 € (käteismaksu), joka sisältää auto-/vaunupaikan valosähköllä, aamupalat (la ja su) sekä ruokailun (la) kahdelle henkilölle.
 Sisäänajo pe 22.5. klo 12.

Tarkempi ohjelma jaetaan paikan päällä. Lämpimästi Tervetuloa!

Lisätietoja: Ari Ruuskanen p. 0500 903 896.

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 15.5., Ilmari Ojala p. 0400 868 103.

TAPAHTUMIA

RAKENTAJAMOTORISTIEN TAPAAMINEN HÄRMÄSSÄ 24.–26.7.

Kokoontuminen sekä majoitukset:

Härmän kylpylästä/ww.harmankylpyla.fi

Hinta: 90 €/2 vrk/hlö kahden hengen huoneessa ja
 125 €/yhden hengen huone/2 vrk

Myynti: Härmän kylpylän myyntipalvelu p. 06 4831 600

Ohjelma: pe 24.7. illallinen ja leikkimielistä kisailua
 la 25.7. kokoontumisajo Pohjanmaan kauniilla seuduilla, motoristikisat, ruokaillaan ravintolassa ja illalla bändi tahdittaa menoa

Mahdollisuus rentoutua kylpylässä sekä nauttia hyvästä seurasta.

Lähde porukalla matkaan alueesi rakentajamotoristien kanssa!

Paikkoja on rajoitetusti 140 osallistujalle.

Kerää porukka valmiiksi varaa paikat hyvissä ajoin ja lähde matkaan!

Lisätietoja: Niko Räsänen p. 040 508 7731, Jukka Lindgren p. 0400 781 447 tai
 Tapio Jääskeläinen p. 050 527 0449.
 www.rakennusliitto.fi

RAKENNUSTUOTETEOLLISUUDEN RETKEILYPÄIVÄT, LAHTI 6.–7.6.

Paikka: Lahden sataman Pikku-Vesijärven puisto

Ohjelma lauantaina 6.6.

klo 12 **Liikuntaa ohjatuissa ryhmissä:** ryhmä 1 köydenveto, ryhmä 2 turbo-keihäsgolf, ryhmä 3 saappaanheitto, ryhmä 4 kuntopalloviesti.
 Kerro ilmoittautumisen yhteydessä mihinkä ryhmiin osallistut.

klo 14 Vesijärvi -risteily

klo 18 Illallinen, Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone

Majoitus: Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone, Aleksanterinkatu 14, Lahti.

Ilmoittautumiset oman osaston kautta, viimeistään 30.4.

Myös tiedot mahdollisesta ruokavaliosta tai allergioista.

Tarkemmat tiedot tapahtumasta saat osastoltasi!

LOMIA

HYVINVOINTILOMIEN LAPSIPERHEIDEN LOMAJAKSOT 2015

Lomakeskus Huhmari
 83700 Polvijärvi (Joensuu)
 www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa.

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Joululoma	Haku aika päättyy	Omavastuu
22.–7.12.	11.9.	100 €/aikuinen/alle 16-vuotiaat maksutta

Urheiluopisto Kisakeskus
 Kullaanniemi 220, 10420 Pohjankuru
 www.kisakeskus.fi

Kisakeskus on luonnonläheistä liikuntaa monipuolisesti tarjoava urheiluopisto Länsi-Uudellamaalla, Raaseporin kaupungissa, Pohjan alueella. Kisakeskus sijaitsee kauniin luonnon keskellä, Kullaanjärven rannalla.

Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Liikuntaviikko	Haku aika päättyy	Omavastuu
27.7.–1.8.	30.4.	100 €/aikuinen/alle 16-vuotiaat maksutta

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Huom! Myös lasten henkilötunnus on oltava hakemuksessa täydellisesti. Sähköisen lomahakemuksen voit täyttää myös Hyvinvointilomien kotisivujen kautta www.hyvinvointilomat.fi

Matkakuluista ja mahdollisten retkien kustannuksista lomalaiset vastaavat itse.

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
 Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Tyk-valmennus Rakennusliiton jäsenille

JAKSA TYÖSSÄSI PAREMMIN

Valmennuksessa tarkastellaan, mitä työssä tapahtuu, mikä työssä on muuttunut ja kuinka muutokset vaikuttavat jaksamiseen. Muut sisältöalueet liittyvät terveyteen, terveystuntoon ja henkilökohtaiseen hyvinvointiin.

Valmennus on tarkoitettu pitkään työelämässä olleille työntekijöille, joiden työkyky on olennaisesti heikentynyt. Kurssi toteutetaan Verven Oulun toimipaikassa.

KURSSIAIKATAULU

Selvitysjakso on 2.-13.11.2015.

Muut jaksot sovitaan yhdessä ryhmän kanssa.

Kuntoutuksen kokonaiskesto on 32 vrk, jossa mukana yhteistyöpäivä, johon Rakennusliiton edustaja osallistuu

Kelan kurssinnumero: 58922

Vapaat paikat: www.kela.fi/kuntoutuskurssihaku

HAKUOHJEET JA LISÄTIEDOT

Rakennusliitto ry

Tiina Nurmi-Kokko 020 774 003
tiina.nurmi-kokko@rakennusliitto.fi

Verve

Petra Granroth 040 545 1639
kuntoutussihteeri@verve.fi

Leena Sankilampi 050 431 1530
leena.sankilampi@verve.fi

Katso myös
www.kela.fi
www.verve.fi
www.rakennusliitto.fi

Valmennuksen järjestävät
Rakennusliitto ry, Verve ja
Kela.

verve
omistautuu työllesi.

LOMIA

HYVINVOINTILOMIEN TYÖTTÖMIEN PUHTIA ARKEEN -LOMAJAKSOT 2015

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoidtoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen. Matkakuluista ja mahdollisten retkien kustannuksista lomalaiset vastaavat itse.

Lomajakso	Hakuaika päättyy	Omastuu aikuiselta
5.-10.10.	12.6.	50 €/hlö
2.-7.11.	24.7.	50 €/hlö

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Sähköisen lomahakemuksen voit täyttää myös Hyvinvointilomien kotisivujen kautta www.hyvinvointilomat.fi

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMIEN ELÄKELÄISTEN LOMAJAKSOT 2015

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla, Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoidtoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja lomaohjauksen.

Lomajakso	Hakuaika päättyy	Omastuu/hlö
14.-19.9. Oloneuvokset lomalla	5.6.	100 €
7.-12.12. Tanssien hyvälle mielelle	31.8.	100 €

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Täytä hakemus huolella, puutteellisia hakemuksia ei käsitellä. Merkitse hakukaavakkeeseen seikat, jotka toivot huomioitavan lomakohteessa (pyörätuoli, rollaattori jne.).

Lomahakemukset palautetaan osoitteella:
Rakennusliitto, lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LOMAMÖKKI AHVENANMAALLA!

Vuokrattava mökki 130 m²:

Mukavuudet: suihku, wc, avotakka, TV, sauna ja soutuvene.

Autotie perille. Vuokra 490 €/viikko.

Tervetuloa lomailemaan Ahvenanmaalle!

Ay-väen Öran-mökki

Hammarland, Öra

varaukset p. 040 534 5666

STUGA PÅ ÅLAND!

Uthyres stuga 130 m²:

Bekvämligheter: dusch, wc, öppen spis, TV, bastu och roddbåt.

Bilväg fram. Hyra 490 €/vecka.

Välkommen att fira stugsemester på Åland!

Fackföreningarnas Örastuga

Hammarland, Öra

Bokning och prisuppgifter tel. 040 534 666

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

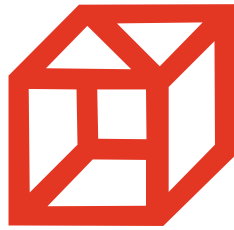
Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto
Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06

Kouvolan toimisto
Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola

Lappi/13

Kemin toimisto
Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14

Rautatiekatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraihakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemaisena, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset Nordea, Danske Bank, Osuuspankki, Tapiola, S-Pankki, Handelsbanken, Aktia, Säästöpankki tai Pop.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i Nordea, Danske Bank, Osuuspankki, Tapiola, S-Pankki, Handelsbanken, Aktia, Säästöpankki eller Pop.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20
 ___/___/20 - ___/___/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
SAIRAS / SJUK
OPISKELIJA / STUDERANDE
ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT
ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG
ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG
HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG
OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE
MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134, 70101 Kuopio.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

TV2 22.05 lauantai 11.4.

The Thing

Norjalaisten hiihtovauhtiin löytyy järkeenkäypä selitys hirviöleffasta, joka ajoittuu Oslon MM-kisavuoteen 1982. Samaan aikaan kuin **Matti Nykänen**, 18, häikäisee yleisön Holmenkollenin hornankattilassa, norskit kaivavat Etelämantereen jäätiköstä esiin avaruusaluksen, jonka matkustaja alkaa ahmia pelastajiensa sisuskaluja. Myös aikajana vaatii sulattelua, sillä vuonna 2011 valmistuneen elokuvan juoni jatkuu vuoden 1982 versiossa.

TV1 22.00 keskiviikko 22.4.

Fortitude – ikiroudan kirous

Huippuvuoret ovat kuuluneet virallisesti Norjalle vuodesta 1920, mutta alueella myönnetään viinakortteja myös joillekin sadoille venäläisille ja ukrainalaisille kaivostyöläisille. Brittiläiset viranomaiset tunkevat saarille, kun roudasta kaivetaan esiin mammutti, jonka vuoksi vielä isompi hotellihanke uhkaa kiviä kokoon. Pian tutkimuspöydällä sulatellaan myös ihmisiä. **Sienna Guillory** näyttää sarjassa jäätävän kaunista biologia.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

MTV3 22.35 torstai 23.4.

Braveheart

Itsenäisyyden kannattajat hävisivät odotetusti viime syksyn kansanäänestyksen Skotlannissa. Tappion siemenet kylvettiin jo 1300-luvulla, jolloin hankkeen puuhamies **William Wallace** kampanjoi englantilaisia vastaan liian kiltissä kuosissa. Flunssasta toivuttuaan **Mel Gibson** on ryhtynyt ohjaamaan elokuvaa II maailmansodassa vaikuttaneesta **Desmond T. Dossista**, USA:n armeijan ensimmäisestä kunniamerkillä palkitusta aseistakieltäytyjästä.

TV1 21.05 torstai 14.5.

Outlander – Matkantekijä

Itsenäisyydestä haaveillaan turhaan myös 1700-luvun Skotlannissa, kun Claire Randall tupsahtaa sinne vuodesta 1945. Claire on sievä sairaanhoitaja, joten hän haalii pian helmoihinsa ihailevia miehiä: englantilainen julkurikarjoten muistuttaa häkellyttävän paljon tulevaisuuteen jäänyttä aviomiestä, kun taas skotlantilainen kumouksellinen kiehtoo nykyaista kelttiläisellä rock-aseteellaan. Sarja perustuu **Diana Gabaldonin** kirjoihin.

TULOSSA TEATTEREIHIN

Ensi-ilta 8.5.

Kaivonkatsoja

Australian ja Uuden-Seelannin merkittävin juhlapäivä on 25. huhtikuuta, jolloin hautausmailla haukutaan englantilaisia Gallipolin maihinnousun mokaamisesta ja alusmaiden miestappioista. Hurmeeseen ovat hukkuneet myös **Joshua Connorin** pojat, joten farmari lähtee vuonna 1919 retkelle Turkkiin. Rauhantahtoinen elokuva on **Russell Crowen** esikoisohjaus, ja tähden ura kansainvälisenä nyrkkisankarina näyttääkin tällä erää päättyneen.

Lehdestä reväistystä

Villit vaalimainokset

Moni kunta poistaa teiden varsilta liian lähelle ajorataa kiinnitettyjä "villejä" vaalimainoksia. Eivät nuo nyt ole kovin villeiltä näyttäneet ainakaan Rakentajan toimituksen silmiin.

Tässä todella villejä vaalimanoksia:

KD: "Kristilliset pelastavat rappeutuneen sielusi!"

Kokoomus: "Kokkaria nenen!"

SDP: "Syö Rinteen pastaa!"

Vihreät: "Se todellinen keskusta!"

Keskusta: "Ne todelliset vihreät!"

Vasemmistoliitto: "Me korjaamme rahasi!"

PS: "Ikkunat kiinni Eurooppaan!"

RKP: "Ruotsalaisemman Suomen puolesta!"

Aikaa seksille

Liittokokousvaalit on takana ja edessä eduskuntavaalit. Minkä olen ennusteita katsonut, hyvältä näyttää. Puolueet kilpailevat leikkauslistojen pituudella ja mitä kiristävämpi lista, sitä suurempi kannatus. Kepu, 54 paikkaa, 2,3 miljardin säästöt. SDP 35 paikkaa, 4 miljardin säästöt. KOK 33 paikkaa, 4 miljardin säästöt. PS 31 paikkaa, 2–3 miljardin säästöt. Vas. 17 paikkaa, ei säästöjä vaan elvytystä. Vihr. 15 paikkaa, 1,7 miljardin säästöt. RKP 8 paikkaa, säästösomma eivät kerro, mutta riittävästi. KD 4 paikkaa, 2 miljardin säästöt.

Sinällään säästämisinto on hiukan outoa, onhan Suomi EU:n rikkain valtio, omaisuutta melkein yhtä paljon kuin velkaa. Ainut Euroopan maa joka on tässä tilanteessa. Kaikki muut ovatkin sitten konkurssia lähentelevässä tilanteessa, Saksankin 80 prosentin nettovelka vaikuttaa suurelta.

Rakentajille säästämisestä on kuitenkin hyötyä. Se lisää vapaa-aikaa, koska valtion menojen supistaminen supistaa tuplaten saman määrän yksityistä kulutusta. Jos valtio säästää sataasen, yksityinen kulutus supistuu kaksi sataa. Yksityisen kulutuksen supistuminen vaikuttaa erittäin tehokkaasti rakentamiseen, asuntokauppa pysähtyy.

Kun jäin pakkolomalle, työkaaverit kyselivät mitä meinaan tehdä. Kerroin aloittavani kirjailijan elämän. Kirjailijan elämä on samanlaista kuin rakentajan elämä muuta-

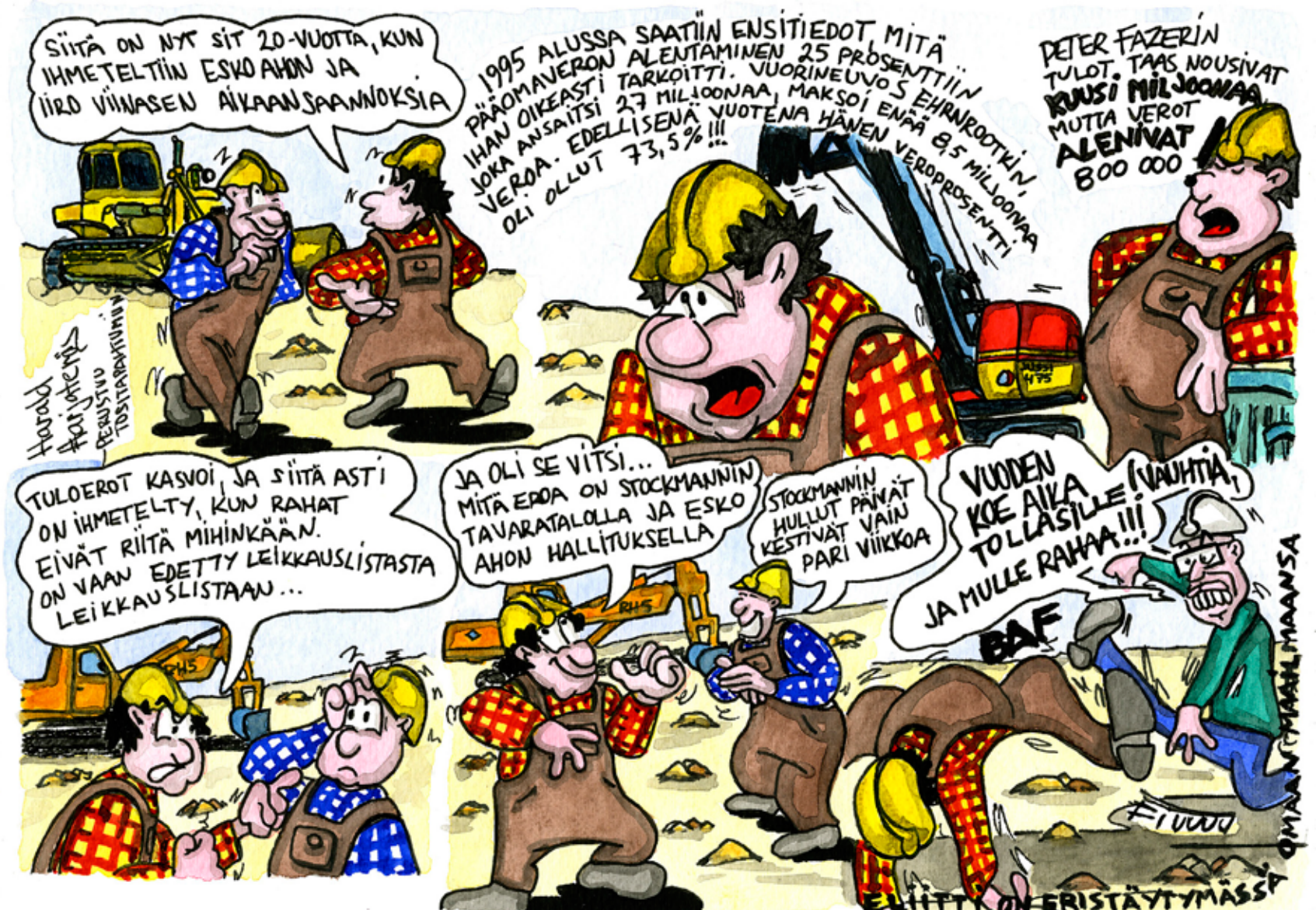
maa poikkeusta lukuun ottamatta. Ei tarvitse tehdä töitä ja saa enemmän seksiä. Aika moni kiinnostui ajatuksesta, mutta työkiireiden takia heillä ei ollut mahdollisuutta vaihtaa alaa. Rakentamisen hiljennettyä se tilaisuus tarjoutuu monelle.

Kirjailijoita on kahta sorttia, suuria kirjailijoita jotka julkaisevat jotakin ja tavallisia kirjailijoita jotka eivät julkaise mitään, mutta viettävät kirjailijan elämää. Itse kuulun jälkimmäiseen ryhmään. Aika ei riitä kirjoittamiseen. Jos meinaat suureksi kirjailijaksi, sinun täytyy tehdä aikataulu. Työstä vapautunut aika täytyy jakaa niin, että käytät tunnin päivässä kirjoittamiseen, yhdeksän tuntia seksiin. Jako on paperilla helppo tehdä, käytännössä vaikeaa, harva nainen suostuu miehelle antamaan tuntia päivässä joutavaan kirjoitteluun. Täytyy pysyä lujana. Toinen ja ehkä viisaampi vaihtoehto on luopua suuren, kirjoittavan kirjailijan urasta ja keskittyä vain kirjailijan elämään.

Jos päätyy kirjailijaksi luopuen suuruuden unelmasta, elämä on varsin lokoisaa, seksiä, seksiä ja niin edelleen. Kyllä se aina rängästeessä rakentamisen voittaa. Säästöjäkin syntyy, ei tarvitse vaatteita koska voi olla koko aika alasti sängyssä. Ellei kirouksena ole leivinuunia, johon joutuu polttopuita ulkoa haalimaan. Itse ratkaisin sen ongelman hankkimalla lämpöpumpun.

Punakynä
Auvo Rouvinen, Kitee

UUTUUS!

SIEVI VIPER

Statiivi

Sievi Viper 1+ S1

43-52124-112-92M
35-38 EN ISO 20345: S1 SRC
43-52124-113-92M
39-47 EN ISO 20345: S1 SRC

AMMATTILAISEN TUNNISTAA VARUSTEISTAAN – LAATU RATKAISEE

Uusi dynaaminen **Sievi Viper** on vastaus tinkimättömään tarpeeseen turvallisuudesta ja designista. Lähes saumattoman rakenteensa ansiosta virtaviivainen **Sievi Viper** on erittäin kestävä ja käytössä mukava, varma ammattilaisen valinta. Päällismateriaali on hengittävää ja vettä hylkivää mikrokuitua. Hengittävyttä lisää ilmava 3D-dry-vuori. **Sievi Viper** on varustettu kevyellä komposiitti- tai alumiinivarvassuojalla. Saat sen myös teräksisellä naulaanastumissuojalla, joka antaa parhaan mahdollisen suojan teräviä esineitä vastaan. Kaksivärisellä ja kaksikerroksisella termoplastisella polyuretaanipohjalla varustettu **Sievi Viper** antaa parhaan mahdollisen mekaanisen kulutuskestävyyden ja joustourien ansiosta jalkine taipuu optimaalisesti tehden askeleesta rullaavan. Pohja on erinomaisen iskunvaimennuksen takaavaa FlexStep®-materiaalia. Askel nousee keveästi koko työpäivän ajan!

Sievi Viper 2+ S3

43-52137-312-92M
35-38 EN ISO 20345: S3 SRC
43-52137-313-92M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Sievi Viper 3 S3

44-52171-302-92M
36-38 EN ISO 20345: S3 SRC
44-52171-303-92M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Sievi Viper High+ S3

43-52121-312-92M
35-38 EN ISO 20345: S3 SRC
43-52121-313-92M
39-47 EN ISO 20345: S3 SRC

Pohjois-Euroopan johtava turva- ja ammattijalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11 • Fax (08) 488 1200 • info@sievi.com • www.sievi.com